



Školní vzdělávací program Gymnázia Oty Pavla

čtyřletý



Gymnázium Oty Pavla, Praha 5 - Radotín

2018

OBSAH

1.	Identifikační údaje	3
1.1.	Název	3
1.2.	Vzdělávací program	3
1.3.	Studijní forma vzdělávání	3
1.4.	Předkladatel	3
1.5.	Zřizovatel	3
1.6.	Platnost dokumentu	3
2.	Charakteristika školy	4
2.1.	Velikost školy	4
2.2.	Vybavení školy	4
2.3.	Charakteristika pedagogického sboru	4
2.4.	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	5
2.5.	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
3.	Charakteristika ŠVP	7
3.1.	Zaměření školy	7
3.2.	Profil absolventa	7
3.3.	Organizace přijímacího řízení	7
3.4.	Organizace maturitní zkoušky	7
3.5.	Výchovně vzdělávací strategie	7
3.6.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.7.	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	11
3.8.	Začlenění průřezových témat	12
4.	Učební plán	14
5.	Učební osnovy	16
	Český jazyk a literatura	17
	Anglický jazyk	30
	Francouzský jazyk	48
	Německý jazyk	61
	Matematika	76
	Fyzika	88
	Chemie	104
	Biologie	114
	Zeměpis	126
	Společenské vědy	136
	Dějepis	157
	Profesní příprava	180
	Tělesná výchova	190
	Výchova ke zdraví	199
	Informační a komunikační technologie	206
	Hudební výchova	216
	Výtvarná výchova	223
6.	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	232
6.1.	Pravidla pro hodnocení žáků	232
6.2.	Autoevaluace školy	236

1. Identifikační údaje

1.1. Název

Školní vzdělávací program Gymnázia Oty Pavla
Zpracován dle RVP G

1.2. Vzdělávací program

Čtyřletý vzdělávací program

1.3. Studijní forma vzdělávání

Denní forma vzdělávání

1.4. Předkladatel

Gymnázium Oty Pavla, Praha 5, Loučanská 520

IČ: 61384992

Resortní identifikátor školy: 600005500

IZO: 061384992

Ředitel školy: RNDr. Jana Hrkalová

Koordinátor tvorby ŠVP: RNDr. Jana Hrkalová

Kontakty: Tel. 257 911 680

Fax. 257 911 680

e-mail: sekretariat@gop.cz

www.gop.cz

1.5. Zřizovatel

Hlavní město Praha

Magistrát hlavního města Prahy

Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1

1.6. Platnost dokumentu

Datum: **od 3. 9. 2018**

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost školy

Gymnázium Oty Pavla poskytuje úplné střední všeobecné vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Nachází se v krásném a klidném prostředí Prahy 5-Radotína na břehu řeky Berounky na rozhraní krajů Hlavní město Praha a Středočeský kraj. Patří mezi nejmenší gymnázia v Praze, neboť v deseti třídách studuje přibližně 280 žáků.

Gymnázium v Radotíně bylo založeno v roce 1953 jako jedenáctiletá střední škola. Čestný název Gymnázium Oty Pavla byl škole propůjčen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR 1. února 2000 a je výrazem uznání dobré dlouholeté práce školy.

2.2. Vybavení školy

Pro výuku všech předmětů poskytujeme dobré technické zázemí. Škola má pro práci žáků 11 učeben, včetně laboratoře biologie a chemie, studovnu a knihovnu. Pro relaxaci je žákům k dispozici malá zahrada, v budově jsou instalovány automaty s nápoji a malým občerstvením. Školní kopírku na chodbě mohou využívat nejen učitelé, ale i žáci. Stravování žáků je zajištěno v jídelně sousední budovy základní školy.

Knihovna školy obsahuje více než 7 tisíc svazků beletrie a odborné literatury, včetně moderních zahraničních učebnic a cizojazyčné literatury. Velmi dobře je vybavena odborná učebna informatiky a výpočetní techniky, hudební výchovy, fyziky, biologie a chemie včetně laboratoří. Využití informačních technologií je možné ve všech učebnách a kabinetech školy díky instalaci počítačové sítě v celé budově školy. Práce s internetem je žákům umožněna i mimo vyučování. Výuka tělesné výchovy probíhá ve vedlejší budově základní školy a Sportovní hale v Radotíně. Dále využíváme radotínský lehkooatletický stadion, hřiště na fotbal, volejbal a softbal a nové koupaliště Biotop Radotín.

Velká pozornost je věnována zkvalitňování prostředí školy. Učebny jsme postupně vybavili novým nábytkem a osvětlovacími tělesy. Důraz je kladen na estetickou úroveň úprav interiéru. V letech 2000–2009 proběhlo několik rekonstrukcí budovy – oprava fasády, oken, elektroinstalace a sociálních zařízení. Největší rekonstrukce budovy se uskutečnily v letech 2010–2011, při nichž škola získala nové podkrovní učebny, nová okna, dveře a podlahy. Učitelé mají k dispozici sborovnu, 5 kabinetů a malé fit-centrum. V současné době plánujeme přestavbu zahradního pavilonu.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Výuka všech předmětů je zabezpečena plně kvalifikovaným a stabilizovaným pedagogickým sborem. Výuka anglického jazyka je doplněna výukou rodilých mluvčí.

V současné době je sbor tvořen 30 pedagogy, z nichž někteří působí pouze na částečný pracovní úvazek. Více než třetinu tvoří muži a téměř čtvrtina pedagogů na našem gymnáziu působí celou svou profesní kariéru, někteří jsou dokonce absolventy našeho gymnázia. Vzájemné vztahy v profesorském sboru jsou velmi dobré, přátelské.

Na škole působí jeden pedagog se zaměřením na prevenci sociálně patologických jevů a jeden pedagog zaměřený na environmentální výchovu. Výchovná poradkyně úzce spolupracuje se školní psychologkou.

Díky citlivému přístupu pedagogů a menšímu počtu žáků je Gymnázium Oty Pavla typem „rodinného gymnázia“. Individuální přístup učitelů k žákům přispívá k dobrým vzájemným vztahům a příjemné pracovní atmosféře. Tradicí jsou i velmi pěkné vzájemné vztahy žáků celé školy. Toto vše se odráží také na pozitivních vzájemných vztazích žáků, které fungují i meziročníkově.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

2.4.1. Projektová výuka

Projektová výuka je součástí výchovně vzdělávací práce školy. Každoročně probíhají **projekty rozvoje tělesných schopností žáků, projekty jazykové a projekty posilující sociálně a kulturně-vzdělávací úroveň žáků.**

- V rámci **projektu rozvoje tělesných schopností žáků** každoročně organizujeme lyžařské kurzy 1. ročníků, vodácké kurzy ve 3. ročnících na Berounce a Vltavě a turisticko-ekologické pobyty 2. ročníků ve Středisku ekologické výchovy na Rýchorské boudě v Krkonoších.
- **Výuka cizích jazyků** je průběžně doplňována zahraničními poznávacími a výměnnými zájezdy a spoluprací s Britskou radou, Francouzským Institutem a Goethe Institutem v Praze.
 - a) Ve výuce anglického jazyka nabízíme dle časových a organizačních možností například tyto projekty:
 - Média (spolupráce s Channel Crossings)
 - Evropský parlament mládeže (EYP den)
 - Political party (žáci obhajují politické programy a učí se argumentaci, vyzkouší si volby)
 - Sightseeing in Prague (studenti se stávají průvodci po Praze)
 - Topical events (práce s autentickými materiály, hledání řešení)
 - dle svého výběru vyučující zařazují i jiné projekty (např. class survey), studenti zpracovávají vlastní prezentace a prezentují před studenty zadaná témata.
 - b) Do výuky německého jazyka zařazujeme individuální i skupinové projekty dle jazykové úrovně studentů a dle organizačních a časových možností:
 - témata z každodenního života (moje bydliště, volnočasové aktivity – sport, hudba, ...)
 - témata zaměřená na realie německy mluvících zemí a České republiky (Praha – poznáváme Královskou cestu, Kafkova Praha)
 - v rámci mezipředmětových vztahů – projekt literárně-kulinářský (spolupráce s francouzskou sekcí)
 - c) Během celého studia francouzského jazyka jsou zařazovány projekty individuální i skupinové dle jazykové úrovně studentů:
 - témata z každodenního života (dům mých snů, mládež a hudba, sport a zdravý životní styl, ...)
 - témata zaměřená na realie francouzsky mluvících zemí a České republiky (Praha, Paříž, regionální gastronomie, média a jejich nástrahy, problémy současného světa, ...)

- v rámci mezipředmětových vztahů – projekt literárně-kulinářský (spolupráce s německou sekcí).
- **Projekt rozvoje sociálních a kulturních schopností žáků** každoročně tvoří seznamovací kurzy 1. ročníků, literárně-historické a další odborně zaměřené exkurze i kulturní akce pořádané pro naše žáky i veřejnost. Patří k nim cykly komponovaných večerů (literatura, divadlo, film) a koncerty školního pěveckého sboru.

2.4.2. Mezinárodní spolupráce

Naše škola navázala spolupráci s partnerskou školou v Petrohradu. Studenti obou škol si dopisují v anglickém jazyce a mají možnost se v rámci školou organizovaného zájezdu osobně seznámit a získat přehled o výuce na dané škole a zapojit se do výuky anglického jazyka. Někteří studenti si anglicky dopisují se studenty ze švýcarského gymnázia Kantonsschule Romanhorn.

Již několik let se pravidelně konají návštěvy žáků Sankt-Ursula-Gymnasium Geilenkirchen (Nordrhein-Westfalen). Naši žáci připravují prohlídku okolí školy a Prahy a společně se účastní výuky.

Jazyková výuka je každoročně doplňována výměnnými a poznávacími zájezdy. Kromě poznání historie a kultury jiné země studenti překonávají jazykovou bariéru a někteří navazují i dlouhodobé přátelské vztahy. Téměř každoročně mají studenti možnost účastnit se poznávacích zájezdů do Anglie, Francie, Německa a Rakouska.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

K výchovně vzdělávací práci Gymnázia Oty Pavla neodmyslitelně patří kromě spolupráce se zřizovatelem, spolupráce se školskou radou, spolupráce s rodiči žáků, se školním psychologem, s Městskou částí Praha 16-Radotín, radotínskými firmami a podniky a různými vzdělávacími institucemi.

Sdružení rodičů a přátel Gymnázia Oty Pavla, které je v současné době občanským sdružením, finančně podporuje vzdělávací aktivity žáků a účast ve sportovních soutěžích. Kromě toho každoročně organizuje maturitní ples školy.

Dlouhodobá spolupráce s Obvodní pedagogicko-psychologickou poradnou v Praze 5 je založena na úzkém kontaktu školní psycholožky s výchovnou poradkyní školy. Kromě řešení individuálních problémů žáků i jejich rodičů se školní psycholožka každoročně věnuje začínajícím žákům. 80 % žáků 3. ročníků využívá možnost odborného profesního testu pro výběr budoucího povolání.

Dobrá spolupráce s Městskou částí Praha 16-Radotín je výsledkem aktivního zapojení žáků i pedagogů Gymnázia Oty Pavla do kulturně-spoločenského života v Radotíně. Dlouhodobí firemní partneři školy – některé radotínské firmy – oceňují práci školy a její působení v regionu různými formami spolupráce i finanční podporou výchovně vzdělávací činnosti.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

V současné době Gymnázium Oty Pavla nabízí šestileté denní studium všeobecné s rozšířenou výukou anglického jazyka a čtyřleté denní studium se všeobecným zaměřením.

3.2. Profil absolventa

Studium obou oborů je všeobecným základem pro vysokoškolské studium přírodovědných, technických a humanitních oborů nejen v České republice, ale i v zahraničí.

Gymnázium plně podporuje rozvoj talentovaných žáků ve všech oborech rozmanitou nabídkou volitelných předmětů, individuální přípravou na předmětové soutěže i účasti v mnoha vzdělávacích projektech.

Od 3. ročníku se čtyřleté studium (od 4. ročníku šestileté studium) profiluje formou volitelných předmětů, ke kterým patří programování, konverzace v cizích jazycích latina, španělština, dějiny umění, deskriptivní geometrie a semináře ze všech hlavních předmětů. Ve všech třídách jsou hodiny anglického jazyka doplněny výukou rodilých mluvčích.

Přestože naše škola patří mezi nejmenší gymnázia v Praze, každoročně jsou naši žáci úspěšní v celopražských i celostátních kolech předmětových soutěží.

3.3. Organizace přijímacího řízení

Ve výsledcích přijímacího řízení jsou ze 75 % zohledněny přijímací zkoušky, přibližně 25 % je zohledňován prospěch ze základní školy. Navíc se přihlíží také k umístění žáků na předních místech v obvodních, krajských a celostátních předmětových soutěžích.

Absolventi základních škol a další uchazeči konají písemné přijímací zkoušky z českého jazyka a matematiky v rozsahu učiva základní školy.

Organizace přijímacího řízení podléhá platným legislativním předpisům a aktuálním pokynům zřizovatele.

3.4. Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkoušky se skládají ze společné části a profilové části. Průběh je řízen školským zákonem č. 561/2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění. Gymnázium Oty Pavla zajistí přípravu žáků na volitelnou zkoušku společné části maturitní zkoušky z matematiky a občanského základu.

3.5. Výchovně vzdělávací strategie

Ve výchovně vzdělávací činnosti je naše gymnázium zaměřeno na rovnoměrný rozvoj jednotlivých klíčových kompetencí žáků. Důraz je kladen nejen na odbornost jednotlivých studovaných předmětů, propojení s praxí, ale také na jazykovou komunikaci.

Kompetence k učení

a) Reflexe učebního procesu

- Učitelé vedou žáky individuálně nebo skupinově k hodnocení své vlastní pracovní činnosti.

- Učitelé podněcují žáky ke stanovení svých osobních cílů (např. k určitému období zlepšit se v psaní esejů či v debatách nebo dokázat se dorozumět v běžných denních situacích v cizím jazyce).
- V hodinách se využívá týmová práce – učitelé žáky učí, jak si práci organizovat (jak efektivně rozdělit úkoly mezi členy týmu a jak důležitý je „timing“), jak práci prezentovat a obhajovat. Učitel pomáhá s reflexí, chválí i vysvětluje chyby v postupu, navrhuje řešení.
- Učitelé cíleně vedou žáky k práci s různými informačními zdroji a k jejich porovnávání s využitím školní knihovny a počítačové učebny.
- Učitelé vedou žáky k sebereflexi a schopnosti naslouchat ostatním přes „feedbacky“ (zpětnou vazbu) na hodinách. Žáci jsou vedeni k tomu, aby hodnotili, dávali rady i věcně kritizovali, a tím sami byli schopni přijmout hodnocení, radu i kritiku.

c) Práce s informacemi

- Učitelé motivují a učí žáky pracovat s různými zdroji informací – jak tištěnými, tak elektronickými. Žáci se učí informace správně prezentovat i kriticky hodnotit. (Sem opět patří cizojazyčný projekt „Media“, kde jsou žáci vedeni k samostatnému získávání informací z různých zdrojů.)
- Učitelé žáky učí, jak vypracovat esej, projekt a jak se připravit na debatní cvičení, soutěž či olympiádu. Žáci jsou vedeni k tomu, aby svou práci hodnotili, a tak se vyjadřovali ke svému pokroku.
- Učitelé cíleně vedou žáky k práci s různými informačními zdroji a k jejich porovnávání s využitím školní knihovny a počítačové učebny.
- Žáci jsou vedeni ke zpracování tzv. seminární práce z jednoho maturitního předmětu – v ní samostatně řeší určité téma či problém a jsou motivováni pracovat s různými zdroji informací. Tato práce vzniká v průběhu 4. ročníku pod vedením příslušného učitele, žák ji obhajuje při maturitní zkoušce před komisí.

Kompetence k řešení problémů

a) Reflexe procesu řešení problémů

- Učitel hodnotí schopnosti, vědomosti i dovednosti žáka (chválí i podněcuje ke zlepšení). Je současně motivován k samostatnému řešení problému.
- Učitel rozvíjí schopnost žáků rozpoznat a definovat problém, rozpracovat jej a řešit. Jsou motivováni ke snaze hledat více variant řešení.
- V určitých předmětech jsou žáci učitelem vedeni využívat rozdílné metody při řešení problému (např. metody logické, matematické, empirické i heuristické).

b) Práce s informacemi

- Žáci jsou vedeni ke kritickému přístupu k informacím – vytváří si návyk ověřovat si je a dokládat jejich správnost. V určitých předmětech učitel žáky učí, jak svůj přístup a svá tvrzení formulovat a obhajovat v projektech i debatách s ostatními žáky.
- Učitel žáky podněcuje k otevřenosti, ke hledání i používání originálních řešení.

Kompetence komunikativní

a) Reflexe komunikativního procesu

- Z praktických ukázek školní slovní interakce, jako jsou dialog, interview a debata, se žáci učí tyto komunikativní dovednosti používat i ve svém osobním i občanském životě.
- V určitých předmětech jsou žáci vedeni k psaní kompozic či esejů, v nichž se učí vyjadřovat jasně, srozumitelně a přiměřeně ke komunikačnímu záměru – např. argumentace, stížnost, objednávka, žádost o práci, poděkování, omluva i pozvání.
- V hodinách se žáci učí vystupovat se svými prezentacemi – učí se udržovat tzv. „eye contact“, zdokonalují se v jasné artikulaci a jistotě při projevu.

b) Práce s informacemi

- Žáci jsou vedeni k využívání nejnovějších informačních a komunikačních technologií (účastní se příspěvkových debat na internetovém diskusním serveru, využívají internetový „chatový“ program ICQ, MSM Messenger při rozličných zájmových i odborných „rozhovorech“). Žáci jsou podněcováni k tomu, aby si zařídili brigádu, odborný či zájmový kurz, výlet apod.
- Učitel žáky učí matematickým a grafickým vyjádřením informací různého typu, vede je k tomu, aby těmto vyjádřením porozuměli a používali je.

Kompetence sociální a personální

- Žáci jsou učiteli záměrně vystavováni srovnávání svých reálných fyzických a duševních možností s ostatními žáky – účastní se sportovních soutěží, exkurzí a společných výletů. V 1. ročníku mají žáci možnost na adaptačním kurzu intenzivně poznat sami sebe i své nové spolužáky za přítomnosti psychologa.
- Učitelé využívají modelových i skutečných situací, kdy záměrně mění pokyny i zavedené postupy při práci. Zároveň žáky učí, jak na nové podněty reagovat a být flexibilní.
- Při práci ve skupině učitel upozorňuje a zejména pozitivně hodnotí individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti žáků. Pomáhá jim využívat je v organizování společné činnosti.
- Učitel sám řeší konstruktivně a s nadhledem vzniklé konflikty mezi žáky a svým příkladem učí žáky stejnému přístupu.
- Učitel si váží každého jednotlivého žáka.

Kompetence občanské

- Žáci jsou vedeni prostřednictvím třídních učitelů a individuálního přístupu ke stanovení cílů nejen s ohledem na své vlastní potřeby, ale i na potřeby celé skupiny či třídy.
- Učitel přistupuje k práci zodpovědně, využívá kreativní a inspirační metody. Pro své žáky je svým chováním vzorem.
- Žáci jsou při psaní esejů, při diskuzích a debatách vedeni k tomu, aby se vyjadřovali ke společenskému dění. Učitel je podněcuje k uvědomění svých vlastních práv. Učí je obhajovat svá práva i své názory, ale také názory jiných.
- Žáci jsou vedeni ke spolupráci uvnitř třídy, k pomoci slabšímu či komukoliv, kdo to potřebuje.

- Učitelé podněcují žáky k účasti na aktivitách, týkajících se společenského dění. Motivují je zapojovat se aktivně a zcela přirozeně do občanského života (např. výstavy jejich soukromých i školních prací, pořádání divadelních i hudebních představení pro veřejnost, účast na humanitárních akcích apod.).

Kompetence k podnikavosti

- Učitel vytváří prostor pro debatu s žáky, navozuje otázky směřující k budoucí profesi s ohledem na individuální potřeby i možnosti, motivuje žáky k vzájemné diskuzi. Žáci jsou vedeni k prezentaci svých plánů, píší o nich v kompozicích, vytvářejí modelová interview. Žáci mají možnost zvolit si semináře s ohledem na budoucí profesní zaměření.
- Učitel je osobnostním i odborným vzorem pro žáky. Motivuje žáky k četbě a studiu kvalitní nepovinné literatury, která rozšiřuje jejich oborové znalosti, ale zároveň se tato podílí na rozvoji jejich osobnosti.
- Učitel využívá kreativní a inspirační metody. Žáci jsou vedeni k práci v týmech, k vzájemnému soutěžení, kdy vítězí lepší nápad a zcela nová myšlenka či postup řešení.
- Učitel podněcuje žáky k dosažení cíle přiměřenými nároky a podporuje je v jejich snažení. Učitel hodnotí práci žáků a rozбором výsledků napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci a jejím výsledkům.

Splnění takto široce pojaté vzdělávací činnosti lze dosáhnout organizováním nejrůznějších vzdělávacích aktivit i mimo vlastní budovu školy a zapojením samotných žáků nejen do chodu školy, ale i spoluprací s dalšími partnery školy. Proto budeme pokračovat ve stávajících aktivitách a dále budeme podporovat především možnosti zahraničních studijních výměn, pobytů a stáží.

3.6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Na naší škole se vyučující individuálně věnují nejen žákům mimořádně nadaným, ale také žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Žákem se speciálně vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo uplatnění a využívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně (vyhláška č. 27/2016 Sb., hlava III, § 10)

Škola je uplatňuje i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). V něm jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem. Pedagogové následně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav. Pokud podpůrná opatření nevedou k pozitivním změnám ve vzdělávání a výsledcích vzdělávání žáka doporučujeme žákovi a zákonným zástupcům návštěvu poradenského zařízení.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně (vyhláška č. 27/2016 Sb., hlava III, § 11)

Škola uplatňuje podle doporučení školského poradenského zařízení. Žákům s SVP s PPO vytváříme podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování speciálních vzdělávacích potřeb.

Žáci se studijními potížemi nalézají účinnou pomoc u třídních profesorů, vedení školy, výchovného poradce a školní psycholožky. Ve spolupráci s rodiči se snažíme příčiny případných studijních potíží identifikovat a účinně s nimi pracovat.

3.7. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žákům je v případě jejich zájmu a potřeby, na základě jejich žádosti, umožňováno studium s upravenou formou vzdělávání.

Žákům, kteří chtějí studovat v zahraničí, umožňujeme studijní pobyty formou přerušení studia. Po návratu mohou pokračovat na naší škole bez ztráty doby strávené v zahraničí (výsledky studia některých předmětů v zahraničí lze přímo započítat podle předložených dokladů, z ostatních předmětů je nutno vykonat dodatečné zkoušky).

Vyučující naší školy věnují nadaným žákům trvale zvýšenou pozornost. Vedou je k rozvoji nadprůměrných schopností (studium odborné literatury nad rámec učiva stanoveného osnovami, zadávání individuálních náročnějších úkolů, referátů a seminárních prací). Talentované žáky se snažíme připravovat a zapojovat do odborných soutěží, mohou navštěvovat odborné kroužky.

Žákům jazykově nadaným nabízíme přípravu k absolvování mezinárodních zkoušek z anglického, německého a francouzského jazyka. V nabídce volitelných a nepovinných předmětů máme pro nadané žáky připraveny vedle běžné nabídky německého a francouzského jazyka i další jazyky – latinu a španělštinu.

Žáci s uměleckým nadáním mohou rozvíjet své schopnosti ve školním pěveckém sboru nebo v rámci nepovinné výtvarné výchovy.

Žáci se sportovním nadáním jsou zapojováni do sportovních soutěží a reprezentace školy.

3.8. Začlenění průřezových témat

Průřezové téma	Tematický okruh	Realizováno v předmětech			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Osobnostní a sociální výchova					
	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	VV	SV, HV, VV	N, TV	N, TV
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	A, N, TV	SV, A, TV	A, TV	A, TV
	Sociální komunikace	A, Fr, F, ICT, TV	SV, A, Fr, N, TV	A, Fr, N, TV	A, Fr, N, TV
	Morálka všedního dne	VZ	SV	SV, TV	TV
	Spolupráce a soutěž	A, N, Fy, ICT, TV	SV, A, N, TV	A, Fr, N	A, Fr, ICT
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					
	Globalizační a rozvojové procesy	D, ICT, HV		A, G	A
	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		D	D, G	G
	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce			D	SV, Fr
	Žijeme v Evropě	D, Č, A, F, Ch, B, Ge	A, Fr, N, F	D, Č, A, Fr, F	SV, A, Fr, G
	Vzdělávání v Evropě a ve světě	A, Fr	A, SV, Fr, VV	A, Fr, N	A, Fr, N
Multikulturní výchova					
	Základní problémy sociokulturních rozdílů	D	D, SV	A	A
	Psychosociální aspekty interkulturality	HV	D, SV	A	A
	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	N	N	A, Fr, N	A, Fr, N
Environmentální výchova					
	Problematika vztahů organismu a prostředí			B	
	Člověk a životní prostředí		Ch	A, F, G, B	A, Fr, N
	Životní prostředí České republiky		F	A, G, B	A, Fr, N
Mediální výchova					
	Média a mediální produkce	ICT, VV	D, SV	D, Fr, F, TV	Fr, TV
	Mediální produkty a jejich významy	VV, ICT, VZ, TV	A, Č, TV	A, Fr, TV	A, Fr, N, TV
	Uživatelé	VZ, VV	SV, VV		
	Účinky mediální produkce a vliv médií		Č, HV		
	Role médií v moderních dějinách			D	Č

Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Č	Český jazyk a literatura
A	Anglický jazyk
Fr	Francouzský jazyk
N	Německý jazyk
M	Matematika
F	Fyzika
Ch	Chemie
B	Biologie
Z	Zeměpis
Ge	Geologie
SV	Společenské vědy
D	Dějepis
PP	Profesní příprava
TV	Tělesná výchova
VZ	Výchova ke zdraví
ICT	Informační a komunikační technologie
HV	Hudební výchova
VV	Výtvarná výchova
INT(X)	Integrováno do předmětu „X“

4. Učební plán

Předmět		Časová dotace				Celková dotace za 4 roky
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
Povinné předměty						
Český jazyk a literatura		4	3	3	5	15
Anglický jazyk		4	3	3	4	14
Další CJ	Francouzský jazyk	3+1	4	3	4+1	14+2
	Německý jazyk	3+1	4	3	4+1	14+2
Matematika		4	4	3	4	15
Fyzika		3	3	2	-	8
Chemie		3	2	3	-	8
Biologie		2	3	3	-	8
Zeměpis		2	2	2	-	6
Společenské vědy		1	2	2	1	6
Dějepis		2	2	2	1	6
Profesní příprava		-	-	-	1	1
Tělesná výchova		2	2	2	2	8
Výchova ke zdraví		-	1	-	-	1
Informační a komunikační technologie		2	-	-	2	4
U a K	Hudební výchova	2	2	-	-	4
	Výtvarná výchova	2	2	-	-	4
Volitelné předměty						
Volitelný předmět 1		-	2	-	-	2
Volitelný předmět 2		-	-	2	2	4
Volitelný předmět 3		-	-	2	2	4
Volitelný předmět 4		-	-	2	2	4
Celková hodinová dotace		34+1	35	34	30+1	133+2

Hodiny německého a francouzského jazyka v 1. a ve 4. ročníku navýšeny (+1) v rámci Metropolitního programu podpory středoškolské jazykové výuky Hl. m. Prahy.

Poznámky k učebnímu plánu

1) Předměty, jejichž názvy nejsou identické s názvy oborů RVP:

- **Matematika**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace
- **Zeměpis**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Geografie ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda
- **Společenské vědy**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost
- **Profesní příprava**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce
- **Informační a komunikační technologie**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie
- **Hudební výchova**
– předmět vytvořen z Hudebního oboru ve vzdělávací oblasti Umění a kultura
- **Výtvarná výchova**
– předmět vytvořen z Výtvarného oboru ve vzdělávací oblasti Umění a kultura

2) Další CJ – další cizí jazyk:

- předmět je čtyřletý
- žáci zvolí v 1. ročníku jeden předmět z nabídky: **francouzský jazyk, německý jazyk**

3) U a K – Umění a kultura:

- předmět je dvouletý
- žáci zvolí v 1. ročníku jeden předmět z nabídky: **hudební výchova, výtvarná výchova**

4) Volitelný předmět 1:

- předmět je jednoletý
- žáci zvolí ve 2. ročníku jeden předmět z nabídky: **konverzace z anglického jazyka, konverzace z francouzského jazyka, konverzace z německého jazyka**

5) Volitelné předměty 2, 3, 4:

- předměty jsou dvouleté
- žáci zvolí ve 3. ročníku tři předměty z nabídky: **semináře z povinných předmětů, volitelné jazyky (ruský jazyk, španělský jazyk, latina, řečtina), deskriptivní geometrie, programování, dějiny umění**

5. Učební osnovy

V tomto dokumentu jsou zpracovány osnovy všech povinných vyučovacích předmětů zařazených do učebního plánu:

Zkratka	Vyučovací předmět	Osnovy na straně
Č	Český jazyk a literatura	17
A	Anglický jazyk	30
Fr	Francouzský jazyk	48
N	Německý jazyk	61
M	Matematika	76
F	Fyzika	88
Ch	Chemie	104
B	Biologie	114
Z	Zeměpis	126
SV	Společenské vědy	136
D	Dějepis	157
PP	Profesní příprava	180
TV	Tělesná výchova	190
VZ	Výchova ke zdraví	199
ICT	Informační a komunikační technologie	206
HV	Hudební výchova	216
VV	Výtvarná výchova	223

V přílohách ŠVP k jednotlivým školním rokům jsou zpracovány osnovy volitelných předmětů, které jsou v příslušném roce zařazeny do učebního plánu.

Ve zpracovaných osnovách jsou používány následující zkratky:

Zkratka	Význam
PT	Průřezové téma
TO	Tematický okruh
OSV	PT: Osobnostní a sociální výchova
VMEGS	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
EV	PT: Environmentální výchova
MkV	PT: Multikulturní výchova
MV	PT: Mediální výchova
VO	Vzdělávací obor /vzdělávací oblast
RVP	Rámcový vzdělávací program
ŠVP	Školní vzdělávací program
INT(X)	Integrováno z předmětu „X“

Vyučovací předmět:

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura v RVPG. Jeho jazyková část je výrazně propojena s výukou cizích jazyků, literární část pak s výukou dalších humanitních předmětů.

Předmět tvoří 2 složky, které se vzájemně prolínají:

1. Jazyk a jazyková komunikace – přiměřené poučení o jazyku
 - aktivní zvládnutí mluvené a písemné podoby jazyka ve vztahu k dané situaci
 - užití jazyka jako prostředku ke zpracování informací, vědomostí, prožitků a vyjádření vlastních názorů
2. Literární komunikace
 - získání přehledu o vývoji literatury ve společensko-historických souvislostech
 - porozumění uměleckým textům a tvořivá práce s nimi
 - získání pozitivního vztahu ke kulturním hodnotám
 - vytvoření schopnosti estetického vnímání skutečnosti
 - tvořivé využívání znalostí

Časová dotace: v 1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. – 3. ročníku 3 hodiny týdně, ve 4. ročníku 5 hodin týdně

Výuka probíhá převážně ve standardních učebnách. V případě dělených hodin je podle potřeby využíváno školní studovny (možnost práce s odbornou literaturou), popř. počítačové učebny. Součástí běžné výuky jsou literárněhistorické exkurze, návštěvy filmových a divadelních představení a projekty, které se vztahují k probíraným tématům.

Český jazyk a literatura se prolíná s učivem dalších předmětů:

Dějepis – kontext historického vývoje

Cizí jazyky – světová literatura, realie

Výtvarná a hudební výchova – umělecké slohy, směry, osobnosti, inspirační zdroje

Základy společenských věd – filosofické směry, osobnosti, náboženství, politika

Informační a komunikační technologie – získávání a zpracování informací

Nově jsou do předmětu zařazena průřezová témata:

- Výchova k myšlení v globálních souvislostech – identita člověka, co je Evropa, Češi v evropských procesech, z hlediska historického a kulturního, rozvoj kultury v národním a evropském kontextu (VMEGS)
- Multikulturní výchova – kulturní prostředí v ČR a Evropě (MkV)
- Mediální výchova – média, mediální produkty (MV)

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- učitel organizuje práci žáků, vede je k samostatné i skupinové přípravě, učí je využívat a zpracovávat informace z různých informačních zdrojů (např. referáty o nejnovějším dění v kultuře, příprava a zpracování odborného textu)
- učitel motivuje žáky vhodným zadáním úkolů, učí žáky soustředit pozornost na určité problémy textu, formulovat, analyzovat i zobecňovat poznatky

b) *Kompetence k řešení problémů*

- učitel navozuje situace, ve kterých žáci uplatňují získané vědomosti tvořivým způsobem (např. v tématech funkční styly, literární žánry)

c) *Kompetence komunikativní*

- učitel zadává tematicky zaměřené a motivující úkoly pro řečnická cvičení
- učitel nechá vybrat žáky problémy mluveného i psaného textu (žáci hledají vhodné formy úprav)
- učitel vede žáky k přípravě a uskutečnění diskuse na vybrané téma z literárních nebo příbuzných oborů s dodržением všech zásad pro vedení diskuse

d) *Kompetence sociální, personální a občanské*

- učitel vede žáky k objektivnímu posouzení svých schopností (např. práce ve skupinách, rozbor textů – žáci se učí spolupracovat, vzájemně se respektovat, vyslechnout názory druhých a vhodně na ně reagovat)
- učitel zadává samostatné práce – referáty, projekty (žáci se učí prací v týmu)
- učitel vede žáky k odpovědnému přístupu k zadaným úkolům (poskytne žákům dostatečné informace, ale současně nechá žákům dostatek volnosti pro samostatné zpracování úkolů – využití odborné literatury, práce s internetem...)

e) *Kompetence k podnikavosti*

- učitel vede žáky k rozvíjení osobního a odborného potenciálu, k rozpoznání a využití příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- učitel vede žáky k aktivitě, vlastní iniciativě a tvořivosti

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
1.2.	Žák: ✓ na vybraných textech objasní základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje, vhodně užívá variant češtiny v souladu s komunikační situací	Obecné poučení o jazyku ♦ základní pojmy z jazykovědy, čeština a jazyky příbuzné, jazyk a řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk	vývoj jazyka ve vztahu k vývoji společnosti D, SV VMEGS – Žijeme v Evropě co je Evropa (jazyková rozmanitost) poznání a respektování jazykových zvláštností různých etnik
1.2. 1.4.	✓ využívá zásady spisovné výslovnosti, zvukové prostředky řeči ✓ v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči	Zvuková stránka jazyka ♦ spodoba hlásek, slovní přízvuk, zvuková stránka souvislé řeči, spisovná výslovnost češtiny, ♦ jazyková komunikace a tvořivost	analýza textu se zřetelem ke zvukové a grafické stránce textu poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
1.6.	✓ používá různé prostředky textového navazování (zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti) ✓ rozčlenění text podle jeho obsahově tematické složky ✓ ve svém projevu uplatňuje zásady českého pravopisu	Grafická stránka jazyka ♦ český pravopis (základní pravidla) ♦ zdokonalení jazykových kompetencí	diktáty, jazykové rozbory textu, práce s jazykovými příručkami, slovníky

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1.2.	✓ užívá výrazové prostředky podle slohotvorného rozvrstvení, podle funkce a vztahu k dané situaci	Úvod do stylistiky (nauka o slohu)	SV
1.6.	✓ vysvětlí a odůvodní použití v rámci funkčních stylů a ve vztahu ke sdělovanému záměru	♦ funkční styly, slohové útvary, jazyk a stavba prostě sdělovacího stylu ♦ vypravování, dopisy, zpráva	mezilidské vztahy problémy komunikace
2. LITERÁRNÍ KOMUNIKACE			
2.1. 2.2.	Žák: ✓ rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým ✓ objasní rozdíly mezi fiktivním a reálným světem	♦ Starověká literatura ♦ Základy literární teorie ♦ Vývoj literárních druhů a žánrů ♦ Evropská literatura středověku ♦ Česká středověká literatura	D, SV filosofie, náboženství evropské kulturní hodnoty VV kultura antiky referáty žáků
2.11.	✓ vystihne podstatné rysy základních period vývoje české a světové literatury, charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě a u nás, vysvětlí specifičnost české literatury, využije vlastní četby	♦ Humanismus a renesance v evropských literaturách ♦ Český humanismus ♦ Česká literatura v období baroka	D, VV Literárněhistorická exkurze (př. Muzeum knihy Žďár nad Sázavou, Věstonice apod.) Češi v evr. liter. kontextu
2.3. 2.4. 2.5. 2.10.	✓ na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a vysvětlí jejich funkci v textu, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby, posoudí jejich funkci na konkrétním textu ✓ samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	♦ Klasicismus ♦ Osvícenství ♦ Preromantismus ♦ České národní obrození ♦ Čtenářské kompetence	D, VV Národní knihovna v Praze apod. D – národní obrození

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
1.5.	Žák: ✓ v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, funkce a vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi ✓ vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ✓ zná principy třídění slov na slovní druhy, zná mluvnické kategorie ✓ znalosti je schopen využít při učení cizích jazyků	Slovní zásoba a tvoření slov ♦ jednotky, významové vztahy, rozšiřování slovní zásoby, způsoby tvoření slov, změny a rozbor slova Tvarosloví ♦ slovní druhy, jejich mluvnické kategorie a tvary	práce se slovníky
1.7.	✓ uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu, skloňování a časování ✓ odliší spisovné a nespisovné tvary ✓ využívá odborné příručky	Grafická stránka jazyka ♦ pravopis – velká písmena, interpunkce	
1.11. 1.12. 1.13.	✓ rozumí zvláštnostem publicistických žánrů ✓ rozliší podstatu mluvené a psané žurnalistiky ✓ posoudí kvalitu informací ✓ hodnotí postoj pisatele, mluvčího ✓ efektivně využívá informační zdroje, posoudí vliv médií na člověka ✓ při tvorbě textu využívá principy rétoriky ✓ hodnotí postoj pisatele, mluvčího, volí adekvátní komunikační strategie ✓ posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, argumentačně podpoří jeho analýzou	Funkční styly a jejich realizace v textech ♦ publicistický styl – zpravodajské žánry, žánry mluvené a psané publicistiky, text a komunikační strategie, funkce komunikátů	projekty interview příprava aktuálních článků do školního časopisu MV- mediální produkty vliv médií ústní řečnická cvičení

2. LITERÁRNÍ KOMUNIKACE			
2.2. 2.11. 2.12.	Žák: ✓ vysvětlí charakteristické rysy české literatury v daném období ✓ vyloží její postavení v kontextu literatury světové ✓ ovládá základní periodizaci vývoje české a světové literatury	♦ Romantismus v evropských literaturách ♦ Romantismus v české literatuře	VV, HV – romantismus ve výtvarném umění a v hudbě
2.3. 2.5.	✓ vyloží podstatu uměleckých směrů příslušného období ✓ charakterizuje jejich přínos pro literární vývoj ✓ na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu	♦ Světový kritický realismus ♦ Počátky českého realismu ♦ Generace májovců, ruchovců a lumírovců	VV
2.4. 2.5. 2.10.	✓ rozliší a specifikuje jednotky vyprávění ✓ rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v textu ✓ interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	♦ Česká realistická próza 2. pol. 19. století ♦ Realistické drama konce 19. století ♦ Čtenářské kompetence	návštěva divadelního představení literárněhistorická exkurze
2.6. 2.11. 2.14.	✓ uplatňuje základní periodizaci literatury konce 19. a první poloviny 20. století v kontextu literatury světové ✓ získané znalosti tvořivě využívá v interpretaci textů	♦ Literatura 90. let 19. století ♦ Česká moderna ♦ Katolická moderna ♦ Francouzští prokletí básníci ♦ Moderní umělecké směry 2. poloviny 19. století ♦ symbolismus, impresionismus, dekadence ♦ České a světové drama přelomu 19. a 20. století ♦ Anarchističtí buřiči	VV představitelé v malířství VMEGS – Žijeme v Evropě Co je Evropa Češi v evropských procesech velcí Evropané, kulturní kořeny a hodnoty

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
1.7.	Žák: ✓ využívá znalosti o větných členech a jejich vztazích ✓ používá účinně užít druhy vět podle záměru mluvčího ✓ strukturuje logicky výpovědi	Skladba ♦ základní principy větné stavby – větné členy a jejich vztahy, aktuální členění výpovědi, základní valenční a textová syntaxe	CJ
1.6.	✓ uplatňuje znalost pravopisných norem ve vztahu ke skladbě	Pravopis ♦ zaměření na obtížnější jevy – zvláště na interpunkci	
1.10.	✓ uplatňuje textové členění, používá prostředky ke zvýšení srozumitelnosti	Odborný styl ♦ prakticky odborný styl – styl příruček, návodů, ♦ práce s rejstříky ♦ specifické rysy odborného textu, členění ♦ slohové útvary – výklad, referát, esej ♦ práce s odbornými texty	práce s odbornou literaturou
1.14.	✓ zpracovává z odborného textu výpisky, výtahy, anotace, shrnutí		slovníky, encyklopedie, internet, časopisy
1.15.	✓ orientuje se v knihovně, umí vyhledávat informace ✓ efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů		
2. LITERÁRNÍ KOMUNIKACE			
2.3. 2.10. 2.12.	Žák ✓ rozliší texty podle kvality ✓ zdůvodňuje své hodnocení ✓ vysvětlí nové prvky v divadle 30. let ✓ popíše specifické prostředky básnického jazyka na konkrétních příkladech literárních textů ✓ vysvětlí specifičnost vývoje české literatury ✓ samostatně interpretuje díla	Moderní básnické směry 1. poloviny 20. století ♦ futurismus, expresionismus, surrealismus, dadaismus, kubismus, proletářská poezie, poetismus	VV D – meziválečné období (historický kontext)

		Hlavní osobnosti české a světové meziválečné poezie České drama mezi válkami ◆ Osvobozené divadlo ◆ D 34	
2.6. 2.7. 2.8.	✓ popíše, jak se reálný svět promítá do literárního díla ✓ při interpretaci literárního textu uplatňuje znalosti o struktuře díla ✓ vysvětlí intertextovost, postihne smysl textu	1.světová válka v české a světové literatuře ◆ výrazná díla a osobnosti Moderní evropská a americká meziválečná próza ◆ významné osobnosti a díla	SV filosofické směry 1. poloviny 20. století
2.2. 2.4. 2.7. 2.11. 2.12.	✓ charakterizuje jednotlivé proudy meziválečné prózy ✓ vysvětlí hlavní znaky na konkrétních příkladech ✓ literárních děl, základní periodizaci vývoje české a světové literatury ✓ využívá poznatky z vlastní četby ✓ vysvětlí specifickou českou literaturu meziválečného období	Česká meziválečná próza ◆ legionářská literatura, demokratický proud, psychologická próza, levicově orientovaná próza, katolická próza, humoristická próza, ruralisté ◆ hlavní osobnosti	D 1. světová válka hist. Kontext

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
1.1. 1.2. 1.14. 1.15.	Žák: ✓ využívá možnosti národního jazyka ve svém jazykovém projevu ✓ analyzuje vybraný text, popíše základní rysy češtiny, vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné tendence ✓ zpracovává odborný text ✓ efektivně využívá informační zdroje	Základní vývojové tendence českého jazyka ♦ Shrnutí vývoje	D
1.8. 1.7.	✓ uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu, tvarosloví, slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka ✓ základní principy větné stavby umí prakticky využít	Jazykový rozbor ♦ Shrnutí a zopakování poznatků	
1.6. 1.3. 1.9. 1.12. 1.13.	✓ v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slovtvorného rozvrstvení, podle funkce se zřetelem k dané situaci, kontextu i adresátovi ✓ ovládá techniku hlasu, správnou výslovnost ✓ využívá slohové rozvrstvení výrazových prostředků češtiny ✓ volí adekvátní komunikační strategie ✓ posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu	Styl umělecké literatury ♦ Jazykové kompoziční a tematické prostředky literárního díla – kompozice, motiv, téma ♦ Ústní řečnická cvičení ♦ Struktura maturitní ústní zkoušky	MV – role médií v moderních dějinách

1.7. 1.6.	✓ správně aplikuje typické rysy administrativního stylu ✓ vhodně užívá a kombinuje funkční styly	<i>Styl administrativní</i> ◆ Úřední písemnosti, doklady, formuláře, jednání s institucemi	SV
2. LITERÁRNÍ KOMUNIKACE			
2.2. 2.4. 2.10.	Žák: ✓ objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem ✓ vysvětlí, jak se reálný svět promítá do literárního textu ✓ samostatně interpretuje texty	<i>2. světová válka v dílech českých a světových autorů</i> <i>Periodizace české literatury po roce 1945</i> ◆ Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury ◆ Přínos významných autorských osobností ◆ Literární druhy a žánry s důrazem na moderní literaturu <i>Česká poezie za okupace</i> <i>Česká próza za okupace</i>	D Historický kontext
2.9. 2.12. 2.13.	✓ rozumí intertextovosti, chápe její funkci a účinek na čtenáře ✓ vystihne základní rysy periodizace vývoje české a světové literatury ✓ vyloží specifickou vývoj české literatury v kontextu literatury světové	<i>Česká literatura v letech 1948-56</i> ◆ Světová poválečná literatura – poezie, próza a drama <i>Česká literatura v letech 1956-68</i>	D Divadelní, filmové představení Referáty
2.10. 2.4.	✓ samostatně interpretuje texty ✓ rozliší a specifikuje jednotky vyprávění a hodnotí funkci a účinek na čtenáře	<i>Světová literatura 2. poloviny 20. století</i> ◆ umělecké směry, skupiny a hlavní představitelé – existencialismus, neorealismus, beat generation, rozhněvaní mladí muži, nový román, absurdní literatura, magický realismus, postmodernismus	Divadelní, filmová představení Referáty Prezentace
2.10. 2.12. 2.13. 2.17.	✓ samostatně interpretuje texty liter. děl ✓ vysvětlí specifickou vývoj ✓ tvořivě využívá informací ✓ identifikuje využití jednoho textu v jiném	<i>Česká literatura 2. poloviny 20. století (1968-1989)</i> ◆ Literatura oficiální, exilová, samizdatová ◆ Hlavní osobnosti	D Historický kontext, dobové dokumenty

2.7. 2.13.	✓ samostatně interpretuje texty liter. děl ✓ tvořivě využívá informací	<i>Vybrané osobnosti a díla představitelů české a světové literatury po roce 1989</i> <i>Postmoderna</i>	VV – postmoderní umění, architektura
2.6. 2.8. 2.10. 2.13. 2.14.	✓ při interpretaci textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, žánrech ✓ samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl ✓ postihne smysl textu ✓ tvořivě pracuje s informačními odbornými zdroji	<i>Čtenářské kompetence</i> <i>Interpretace textu</i> ◆ Interpretační postupy, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu ◆ Shrnutí vývoje literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury ◆ Textový a výrazový přínos velkých autorských osobností	D

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu český jazyk a literatura

1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Žák:

- 1.1. odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací
- 1.2. při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence
- 1.3. v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)
- 1.4. v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků
- 1.5. v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možnosti grafického členění textu
- 1.6. v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu
- 1.7. ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka
- 1.8. využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího
- 1.9. v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny
- 1.10. používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu
- 1.11. při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky
- 1.12. volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum, rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit
- 1.13. posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou
- 1.14. pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty
- 1.15. efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)

2. LITERÁRNÍ KOMUNIKACE

Žák:

- 2.1. rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým
- 2.2. objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení reálných lidí
- 2.3. na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu
- 2.4. rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře

- 2.5. rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu
- 2.6. při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech
- 2.7. identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře
- 2.8. postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu
- 2.9. rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní
- 2.10. samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl
- 2.11. vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení
- 2.12. vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)
- 2.13. tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje
- 2.14. získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl

Vyučovací předmět:

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze šesti školou nabízených jazyků v rámci vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

- Žák je motivován a podporován k zájmu o jazyk a k vytváření pozitivnímu vztahu k němu.
- Postupné osvojování jazyka pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak k jeho osobnostnímu a pracovnímu růstu.
- Žák prostřednictvím jazyka vnímá odlišný způsob života i kultury v jiných zemích, a tím prohlubuje své vědomí důležitosti vzájemné komunikace a tolerance.

Vyučovací předmět Anglický jazyk pokrývá všechny čtyři ročníky. V primě začíná výuka na úrovni A2 až B1 (Společného evropského referenčního rámce pro jazyky), vstupní úroveň jazyka se může lišit v závislosti na znalostech dětí ze základní školy, přičemž integruje žáky přicházející z jazykových ZŠ s vyšší znalostí jazyka. Výuka směřuje k dosažení úrovně B1+ až B2 (Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Časová dotace za 4 roky je tvořena 14 hodinami:

1. ročník:	4 hodiny
2. ročník:	3 hodiny
3. ročník:	3 hodiny
4. ročník:	4 hodiny

Organizace výuky:

- Výuka probíhá v rámci běžné vyučovací hodiny (45 min) ve skupinách, přičemž 2 skupiny vždy tvoří 1 třídu. Skupiny jsou utvořeny dle výsledků anglického testu v rámci přijímacího pohovoru na školu. Takto utvořené skupiny mohou být pozměněny s ohledem na schopnosti a možnosti žáka.
- Počet žáků ve skupině se pohybuje v rozmezí 13 – 17 žáků.
- V rozvrhu jsou současně proti sobě nasazovány anglický jazyk/německý jazyk, anglický jazyk/francouzský jazyk.

- Skupiny jsou rozvrhově přednostně umisťovány do učeben, které jsou vybaveny audiovizuální technikou a do učebny informatiky a výpočetní techniky vybavené počítači.
- Ve 2. ročníku je žákům nabízen jednoletý volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce, který je založen na rozvíjení všech řečových dovedností. Žáci posilují své řečové dovednosti v rozhovorech, diskuzích, debatách, dále se učí psát eseje, zpracovávají projekt a rozšiřují svou slovní zásobu i znalosti v rámci rozličných témat, která jsou probírána.
- Ve 3. ročníku žákům nabízíme dvouletý volitelný předmět Seminář anglického jazyka, kde se studenti na úplném počátku podílejí na výběru témat, jež jsou jim blízká ať už ze zájmu nebo z titulu budoucí profese, ale také je to předmět, jenž je přípravou na maturitní zkoušku.

V průběhu studia žáci zpracovávají individuální a skupinové projekty na různá témata, přičemž konečným výstupem jsou jejich veřejné prezentace. Žákům nabízíme semináře, soutěže a olympiádu, zájezdy, také návštěvu divadelního představení, besedy a výstavy.

Ve výuce anglického jazyka se věnujeme průřezovým tématům Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních procesech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- Učitel vede žáky individuálně nebo skupinově k hodnocení své vlastní pracovní činnosti. Žáci se vyjadřují k výsledkům svých testů, esejů i projektů, hájí si svá stanoviska, uznávají chyby a činí z toho závěry.
- Učitel podněcuje žáky ke stanovení svých osobních cílů, např. k určitému období zlepšit svou znalost slovní zásoby, zlepšit se v psaní kompozic a esejů či dokázat se dorozumět v běžných denních situacích.
- V hodinách se využívá samostatná, párová i týmová práce – učitel žáky učí, jak si práci organizovat (jak efektivně rozdělit úkoly mezi členy týmu a jak důležitý je „timing“), jak práci prezentovat a obhajovat. Učitel pomáhá s reflexí, chválí i vysvětluje chyby v postupu, navrhuje řešení.
- Učitel zadává žákům úkoly s cílem využívat různé informační zdroje a současně je porovnávat s využitím školní knihovny a počítačové učebny.
- Učitel hodnotí práci žáků a rozbořem výsledků napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci, ke schopnosti naslouchat ostatním přes „feedbacky“ (zpětnou vazbu) a vyvodit závěry. Žáci jsou vedeni k tomu, aby hodnotili, dávali rady i věcně kritizovali a tím sami byli schopni přijmout hodnocení, radu i kritiku.
- Učitel motivuje a učí žáky pracovat s různými zdroji informací – jak tištěnými, tak elektronickými. Žáci se učí informace správně prezentovat i kriticky hodnotit.
- Učitel žáky učí, jak vypracovat kompozici, esej, projekt a jak se připravit na debatní cvičení, soutěž či olympiádu. Žáci při hodnocení své práce vyjadřují svá stanoviska, obhajují své názory, uznávají chyby a činí z toho závěry.

b) *Kompetence k řešení problémů*

- Učitel diskuzí vede žáka k rozpoznání problému, k jeho rozpracování a samostatnému řešení.
- Navozením nejrozličnějších modelových situací stimuluje žáka k využívání získaných znalostí, fantazie, intuice při jejich řešení.
- Pomocí orientačního zkoušení a testů učitel ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných situací.

c) *Kompetence komunikativní*

- Z praktických ukázek školní slovní interakce jako je dialog, interview a debata se žáci učí tyto komunikativní dovednosti používat i ve svém osobním i občanském životě.
- Učitel vlastním příkladem ve způsobu komunikace se žáky nebo zadáváním esejů či kompozic vede žáky k jasnému, srozumitelnému a přiměřenému vyjadřování – např. argumentace, stížnosti, objednávky, žádosti o práci, poděkování, omluvy i pozvání.
- V hodinách se žáci učí vystupovat se svými prezentacemi – učí se tzv. „eye contact“, jasné artikulaci a jistotě při projevu.

d) *Kompetence sociální a personální*

- Učitel využívá modelových i skutečných situací, kdy záměrně mění pokyny i zavedené postupy při práci. Zároveň žáky učí, jak na nové podněty reagovat a být flexibilní.
- Při práci ve skupině učitel upozorňuje a zejména pozitivně hodnotí individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti žáků. Pomáhá jim využívat je v organizování společné činnosti.
- Učitel sám řeší konstruktivně a s nadhledem vzniklé konflikty mezi žáky a svým příkladem učí žáky stejnému přístupu.
- Učitel si váží každého jednotlivého žáka.

e) *Kompetence občanské*

- Učitel přistupuje k práci zodpovědně, využívá kreativní a inspirační metody. Pro své žáky je svým chováním vzorem.
- Žáci jsou při psaní kompozic, esejů, při diskuzích a debatách vedeni k tomu, aby se vyjadřovali ke společenskému dění. Učitel je podněcuje k uvědomění svých vlastních práv. Učí je obhajovat svá práva i své názory, ale také názory jiných.
- Žáci jsou vedeni ke spolupráci uvnitř třídy, k pomoci slabšímu či komukoliv, kdo to potřebuje. Žáci se navzájem respektují, radí se, oceňují úspěch druhého a při neúspěchu komukoliv vstřícně pomáhají.

f) *Kompetence k podnikavosti*

- Učitel vytváří prostor pro debatu s žáky, navozuje otázky směřující k budoucí profesi s ohledem na individuální potřeby i možnosti, motivuje žáky k vzájemné diskuzi. Žáci jsou vedeni k prezentaci svých plánů, píší o nich v kompozicích, vytvářejí modelová interview. Žáci mají možnost zvolit si semináře s ohledem na budoucí profesní zaměření.
- Učitel je osobnostním i odborným vzorem pro žáky. Motivuje žáky k četbě a studiu kvalitní nepovinné literatury, která rozšiřuje jejich oborové znalosti, ale zároveň se tato podílí na rozvoji jejich osobnosti.
- Učitel využívá kreativní a inspirační metody. Žáci jsou vedeni k práci v týmech, k vzájemnému soutěžení, kdy vítězí lepší nápad a zcela nová myšlenka či postup řešení.

- Učitel podněcuje žáky k dosažení cíle přiměřenými nároky a podporuje je v jejich snažení. Učitel hodnotí práci žáků a rozbořen výsledků napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci a jejím výsledkům.

Očekávaný výstup RVP ^{1*)}	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
1.1	✓ rozumí frázím a slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se jej bezprostředně dotýkají; rozumí smyslu autentického rozhovoru dvou či více osob na známé téma, pokud je tento pomalejší a zřetelný.	Fonetika Pravopis Gramatika a lexikologie: <u>Gramatické struktury:</u>	1. Průřezová témata a tematické okruhy: <u>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:</u> Sociální komunikace: <i>mé koníčky, mé plány do budoucna – esej.</i> Seberegulace, organizace dovedností a efektivní řešení problémů: <i>hrané scénky, prezentace své práce</i> . Spolupráce a soutěž: <i>prezentace, referáty.</i>
1.2	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich řeči	♦ otázky ♦ pomocná slovesa ♦ počítatelná a nepočítatelná podstatná jména ♦ přítomný čas prostý a průběhový ♦ minulý čas prostý a průběhový ♦ vyjádření množství ♦ budoucí záměr ♦ Jaký je? ♦ stupňování přídavných jmen ♦ dovětky	
1.3	✓ rozumí smyslu kratších textů, které obsahují známou, často užívanou i novou slovní zásobu; nachází informace		
1.4	✓ vyhledá informace z jednoho textu na běžné, konkrétní téma, umí je prezentovat v individuálním projektu a jednoduše vyjádřit svůj názor		
1.5	✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a příslušné znalosti tvorby slov	<u>Slovní zásoba:</u> ♦ dvojjazyčný slovník ♦ stejně znějící slova (homophones) a slova stejně se píšící, ale mající různý význam (homonyma) ♦ přídavná jména, předložky ♦ ustálená slovní spojení ♦ nepravidelná slovesa ♦ slovesné fráze	<u>VÝCHOVA</u> <u>K MYŠLENÍ</u> <u>V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH PROCESECH:</u> Žijeme v Evropě
1.6	✓ používá dvojjazyčný slovník při práci s neznámým textem; vyhledává, získává a používá informace potřebné pro práci v české a cizojazyčné encyklopedii		
1.7	✓ čte krátké jednoduché texty a krátké osobní dopisy		

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1.8	✓ čte srozumitelně a nahlas kratší text za účelem sdělení obsahu či informace, používá metody „skimming“ k vyhledání hlavních myšlenek textu a „scanning“ k vyhledávání detailních informací v textu PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:	♦ předpony, přípony ♦ synonyma, antonyma ♦ idiomy ♦ přísloví Komunikační situace a komunikační funkce jazyka: <u>Poslech:</u> ♦ zaznamenání čteného či slyšeného textu ♦ rozhovory rodilých mluvčích na probírané téma ♦ projevy jednoho mluvčího ♦ písně ♦ dokument či film v původním znění s titulky <u>Čtení:</u> ♦ projevy jednotlivých mluvčích ♦ krátké novinové články ♦ texty z časopisu Bridge či Friendship ♦ upoutávka v novinách ♦ krátké beletristické povídky ♦ článek na aktuální téma ♦ inzerát v novinách ♦ jídelní lístek <u>Mluvení:</u> ♦ souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, potřeba ♦ libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání ♦ omluva, lítost ♦ rozhovor ♦ „roleplay“ ♦ výměna informací ♦ vyprávění příběhu ♦ plány a ambice	Vzdělávání v Evropě a ve světě: významné zahraniční university, stipendia na zahraničních universitách – průběžné zprostředkovávání informací studentům – nástěnky, osobní prezentace. 2. <u>Mezipředmětové vztahy:</u> Český jazyk-literatura Dějepis Zeměpis Hudební výchova Informační a komunikační technologie 3. <u>Další aktivity:</u> Individuální i skupinové projekty Soutěže, Olympiáda Beseda se studenty, kteří strávili rok v zahraničí
2.1	✓ formuluje svůj názor týkající se jednoduchých témat a reprodukuje jednoduchý text srozumitelně se snahou o gramatickou správnost na úrovni probrané slovní zásoby		
2.2	✓ sestaví a přednese krátký referát s vlastním výběrem tématu		
2.3	✓ popisuje své zájmy		
2.4	✓ napíše neformální přání, blahopřání či dopis		
2.5	✓ rozumí obsahově jednodušším informacím na základě probrané slovní zásoby		
2.6	✓ používá dvojjazyčný slovník při práci s neznámým textem; vyhledává, získává a používá informace potřebné pro práci v české encyklopedii INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
3.1	✓ přednese referát a napíše zamyšlení na jednoduché téma se snahou o gramatickou správnost		
3.2	✓ rozumí čtenému a mluvenému jednoduchému textu a reaguje na něj na úrovni probrané slovní zásoby, komunikuje v běžných situacích		

3.3	✓ rozumí jednoduchému mluvenému projevu a ptá se v diskuzi v rámci jednoduchých, jemu známých témat a na úrovni probrané zásoby	◆ porovnávání informací ◆ prezentace své práce, projektu ◆ zhodnocení celoškolního projektu <u>Psaní:</u> ◆ pozdrav, přání, blahopřání, neformální dopis ◆ spojování slov ◆ vyplňování formuláře ◆ popis místa <u>Tematické okruhy:</u> ◆ vystoupení, soutěže <u>Reálie anglicky mluvících zemí:</u> ◆ základní charakteristika společnosti a kultury vybrané země ◆ některé významné historické události ◆ krátké povídky významných autorů ◆ rodina, národní záliby V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	Výstava Zahraniční poznávací zájezd
-----	---	--	---

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
1.1	✓ rozumí hlavním myšlenkám projevu o běžných tématech; rozumí smyslu autentického ústního projevu na běžné společenské téma, proneseném spisovně a srozumitelně	Fonetika Pravopis Gramatika a lexikologie <u>Gramatické struktury</u>	1. Průřezová témata a tematické okruhy: <u>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:</u> Sociální komunikace: <i>referáty, prezentace, debaty.</i> Seberegulace, organizace dovedností a efektivní řešení problémů: <i>hrané scénky, prezentace vlastní práce.</i> Spolupráce a soutěž: <i>prezentace, individuální a skupinový projekt.</i> <u>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH PROCESÍCH:</u> Žijeme v Evropě
1.2	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich řeči a snaží se rozpoznat různý styl jejich řeči	♦ předpřítomný čas a minulý čas ♦ for, since ♦ have(got) to ♦ must, should, might ♦ časové a podmínkové věty ♦ What if...? ♦ slovesné vazby ♦ infinitiv ♦ trpný rod ♦ 2. podmínková věta ♦ vztažné věty ♦ determinanty (either, both,...) ♦ dovětky	
1.3	✓ rozumí obsahu kratšího textu obsahujících neznámou slovní zásobu, nachází informace; částečně identifikuje strukturu textu: úvod, hlavní část a závěr textu		
1.4	✓ vyhledá informace z jednoho textu na běžné, konkrétní téma, umí je jasně a srozumitelně prezentovat v individuálním projektu a jednoduše vyjádřit svůj názor		
1.5	✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, příslušné znalosti tvorby slov a částečně i kontextu		
1.6	✓ používá dvojjazyčný a výkladový slovník při práci s neznámým textem; vyhledává, získává a používá informace potřebné pro práci v informativní literatuře	<u>Slovní zásoba:</u> ♦ přičestí trpné ♦ příslovce ♦ ustálená slovní spojení ♦ popis pocitů a situací ♦ frázová slovesa	

1.7	✓ rozumí textům, obsahujícím známou i nově osvojenou slovní zásobu; rozumí popisům událostí, pocitů a přáním v osobním dopise	♦ Internet	Vzdělávání v Evropě a ve světě: <i>významné zahraniční university, stipendia na zahraničních universitách – průběžné zprostředkovávání informací studentům – nástěnky, osobní prezentace.</i>
1.8	✓ čte srozumitelně a nahlas kratší text a delší text potichu za účelem sdělení obsahu či informace, používá metody „skimming“ k vyhledání hlavních myšlenek textu a „scanning“ k vyhledávání detailních informací v textu	<u>Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka:</u> <u>Poslech:</u> ♦ delší projevy rodilých mluvčích na specifické téma ♦ rozbor písní ♦ povídky a kratší ukázky z beletrie ♦ interview ♦ smyšlený příběh ♦ dokument či film v původním znění s titulky	<u>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:</u> Mediální produkty: citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí: <i>referáty na základě zpravodajských sdělení.</i>
<i>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</i>			
<u>Žák:</u>			
2.1	✓ formuluje svůj názor týkající se jednoduchých témat a reprodukuje jednoduchý text srozumitelně se snahou o gramatickou správnost na úrovni probrané slovní zásoby	<u>Čtení:</u> ♦ texty z časopisu Bridge či Friendship ♦ interview na odborné téma ♦ informativní článek ♦ popisný článek ♦ novinový příběh ♦ pravdivý příběh k zamyšlení ♦ článek na pozadí historických událostí ♦ nápisy a upozornění na veřejných prostranstvích ♦ povídky a kratší ukázky z beletrie	<u>2. Mezipředmětové vztahy:</u> Český jazyk-literatura Dějepis Zeměpis Hudební výchova Informační a komunikační technologie
2.2	✓ sestaví a přednese krátký referát na zadané téma a vyjádří své stanovisko	<u>Mluvení:</u> ♦ prosba, možnost, nemožnost, nutnost ♦ překvapení, údiv, obava ♦ emoce ♦ morální postoje ♦ zhodnocení celoškolního projektu ♦ referát o účasti na zájezdu ♦ prezentace vlastní práce	
2.3	✓ popíše své zájmy a své okolí		
2.4	✓ napíše neformální a neformální dopis s jasnou strukturou		
2.5	✓ rozumí obsahově jednodušším informacím na základě probrané slovní zásoby a předává je se snahou o gramatickou správnost		
2.6	✓ používá dvojjazyčný a výkladový slovník při práci s neznámým textem		

	INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:	<u>Psaní:</u> ♦ odpověď, formální a neformální dopis ♦ ustálená slovní spojení (kolokace) ♦ zaznamenání čteného či slyšeného textu <u>Tematické okruhy:</u> ♦ vystoupení, soutěže <u>Reálie anglicky mluvících zemí:</u> ♦ základní charakteristika společnosti a kultury vybraných zemí ♦ některé významné historické události a jejich představitelé ♦ vybraní literární autoři, jejich díla ♦ život a tradice, rodina, národní záliby a výjimečnosti ♦ jazykové zvláštnosti a odlišnosti V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	3. Další aktivity: Dvoudenní soustředění v jazykové agentuře Channel Crossing Individuální i skupinové projekty Soutěže, Olympiáda Beseda se studenty, kteří strávili rok v zahraničí Výstava Zahraniční poznávací zájezd
3.1	✓ přednese referát s použitím přípravy, napíše úvahu na jednoduché téma – vše se snahou o gramatickou správnost		
3.2	✓ rozumí čtenému a mluvenému jednoduchému textu a reaguje na něj na úrovni probrané slovní zásoby, komunikuje v běžných situacích		
3.3	✓ rozumí jednoduchému mluvenému projevu a ptá se v diskuzi v rámci jednoduchých, jemu známých témat a na úrovni probrané zásoby		

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
1.1.	✓ rozumí obsahu projevu rodilých mluvčích na odborné, jemu známé téma; rozumí smyslu a částečně i obsahu rozhlasových a televizních programů, týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s osobním či pracovním zájmem žáka	Fonetika Pravopis Gramatika a lexikologie: <u>Gramatické struktury:</u> ♦ předpřítomný čas ♦ minulé perfektum ♦ nepřímá řeč ♦ modální slovesa ♦ slovesné vazby ♦ vyjádření množství ♦ počítatelná a nepočítatelná podstatná jména ♦ determinanty (either, both,...) ♦ dovětky	1. Průřezová témata a tematické okruhy: <u>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:</u> Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž: <i>prezentace, referáty, individuální a skupinový projekt.</i> Seberegulace, organizace dovedností a efektivní řešení problémů: <i>týmový projekt, prezentace své práce.</i>
1.2	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení jejich řeči a jejich názory		
1.3	✓ rozumí obsahu delšího textu na jemu známé i neznámé téma a částečně identifikuje strukturu textu: úvod, hlavní část a závěr; mnohdy určí hlavní a doplňující informace		
1.4	✓ vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma; umí je jasně a srozumitelně prezentovat ve svém individuálním projektu spolu se svým názorem a stanoviskem	<u>Slovní zásoba:</u> ♦ příslovce ♦ slovní tvary (death, die) ♦ ustálená slovní spojení ♦ slova v kontextu ♦ popisná přídavná jména ♦ předpony, přípony ♦ slova s různým přízvukem ♦ Internet	<u>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH PROCESECH:</u> Globalizační a rozvojové procesy: <i>chápaní národní a evropské identity – diskuze, referát.</i>
1.5	✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, příslušné znalosti tvorby slov, částečně i kontextu a internacionalismů		
1.6	✓ používá dvojjazyčný i výkladový slovník, vyhledává, získává a používá informace potřebné pro práci na Internetu a jiných médiích		

1.7	✓ rozumí kratším článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zauímají konkrétní postoje a stanoviska	Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka: <u>Poslech:</u> ♦ ukázky z beletrie ♦ písně, identifikace hlavní myšlenky, názoru či pocitů interpreta ♦ projevy jednotlivých mluvčích ♦ konverzace ♦ televizní a rozhlasové zprávy <u>Čtení:</u> ♦ z časopisu Bridge či Friendship ♦ noviny ♦ odborný článek ♦ reklama ♦ povídky a větší celky beletrie ♦ literární dílo v rozsahu 2000 slov ♦ Internet <u>Mluvení:</u> ♦ Zákaz, příkaz ♦ zhodnocení celoškolního projektu ♦ referát o knize ♦ prezentace skupinového projektu ♦ prezentace individuálního projektu <u>Psaní:</u> ♦ vypravování, úvaha ♦ zaznamenání čteného či slyšeného textu <u>Tematické okruhy.</u> ♦ úřední dopisy ♦ vystoupení, soutěže ♦ reklamní materiály, návody, popis práce, bezpečnost práce	Žijeme v Evropě: <i>Evropská Unie, Česká republika v EU</i>
1.8	✓ přečte adaptované literární dílo o délce 2000 slov s cílem poznat jeho obsah a zaujmout stanovisko a názor na dílo; používá metody „chunk“, tj. čte beletrii nebo její ukázky ve větších celcích		Vzdělávání v Evropě a ve světě: <i>významné zahraniční university, stipendia na zahraničních universitách – průběžné zprostředkovávání informací studentům: nástěnky, osobní prezentace</i>
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:			
2.1	✓ formuluje svůj názor týkající se složitějších témat a reprodukuje náročnější text srozumitelně a spontánně se snahou o gramatickou správnost na úrovni probrané slovní zásoby		<u>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:</u> Člověk a životní prostředí a Životní prostředí České republiky: <i>diskuze, esej</i>
2.2	✓ sestaví a přednese souvislý text na zadané téma a vyjádří své stanovisko		
2.3	✓ popíše své zájmy a své okolí a činnosti s nimi související		<u>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:</u> Základní problémy sociokulturních rozdílů a Psychosociální aspekty interkulturality a Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí: <i>diskuze, referáty</i>
2.4	✓ napíše formální a neformální žádost a doporučení s jasnou strukturou		
2.5	✓ rozumí obsahově složitějším informacím na základě probrané slovní zásoby a předává je se snahou o gramatickou správnost		
2.6	✓ používá dvojjazyčný i výkladový slovník, vyhledává, získává a používá informace potřebné pro zpracování neznámého textu		

	INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: 3.1 ✓ přednese spontánně referát a napíše úvahu na složitější téma 3.2 ✓ rozumí čtenému a mluvenému složitějšímu textu a reaguje na něj na úrovni probrané slovní zásoby, komunikuje v běžných situacích 3.3 ✓ rozumí plynulejšímu mluvenému projevu a ptá se v diskuzi v rámci běžných témat a na úrovni probrané zásoby	<u>Reálie anglicky mluvících zemí:</u> ♦ jazykové zvláštnosti a odlišnosti ♦ základní charakteristika společnosti a kultury vybraných zemí ♦ některé významné historické události a jejich představitelé ♦ vybraná literární období, jejich autoři a díla ♦ život a tradice, rodina, národní záliby a výjimečnosti ♦ média ♦ aktuální události ♦ autentické materiály (tisk, filmy) V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	<u>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:</u> Mediální produkty a jejich významy: citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí: <i>referáty na základě zpravodajských sdělení.</i> 2. <u>Mezipředmětové vztahy:</u> Český jazyk-literatura Dějepis Zeměpis Hudební výchova Informační a komunikační technologie 3. <u>Další aktivity:</u> Individuální i skupinové projekty Soutěže, Olympiáda Beseda se studenty, kteří strávili rok v zahraničí Výstava Zahraniční poznávací zájezd
--	--	---	--

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
1.1	✓ rozumí obsahu a hlavním myšlenkám rozhovoru rodilých mluvčích či autentickému přednesu – přednášce, přednesu televizních zpráv - jedné osoby na aktuální téma	Fonetika Pravopis Gramatika a lexikologie: <u>Gramatické struktury:</u>	1. Průřezová témata a tematické okruhy: <u>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:</u> Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž: <i>prezentace, referáty, individuální a skupinový projekt.</i> Seberegulace, organizace dovedností a efektivní řešení problémů: <i>týmový projekt, prezentace své práce.</i>
1.2	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje jejich různý styl a citové zabarvení, názory a stanoviska	♦ všechny časy ♦ vztažné věty ♦ časové a podmínkové věty	
1.3	✓ rozumí obsahu jakéhokoliv textu a identifikuje strukturu textu: úvod, zápleтка, vyvrcholení, rozuzlení a závěr; rozliší hlavní a doplňující informace	♦ časové výrazy ♦ modální slovesa ♦ nepřímé otázky ♦ nepřímá řeč	
1.4	✓ vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma; umí je jasně a srozumitelně prezentovat ve skupinovém projektu spolu se svým názorem a stanoviskem	♦ vyjádření množství ♦ zápor (I don't think.) ♦ vyjádření přítomného a minulého zvyku ♦ hypotéza (If only, I wish) ♦ dovětky	
1.5	✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů	<u>Slovní zásoba:</u> ♦ slovní spojení (kolokace) ♦ synonyma, antonyma ♦ synonyma v kontextu ♦ často užívaná slovesa (hot verbs)	<u>VÝCHOVA</u> <u>K MYŠLENÍ</u> <u>V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH PROCESECH:</u> Globalizační a rozvojové procesy: <i>chápaní národní a evropské identity – diskuze, referát.</i>
1.6	✓ používá při práci s neznámým textem kombinaci různých slovníků; vyhledává, získává a používá informace potřebné pro anotaci	♦ předpony, přípony ♦ zesilování vět (absolutely) ♦ idiomy	

1.7	✓ rozumí článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zaujímají konkrétní postoje a stanoviska; rozumí textům současné prózy	♦ stejně znějící slova (homophones) a slova stejně se píšící, ale mající různý význam (homonyma) ♦ Internet	Žijeme v Evropě: <i>Evropská Unie, Česká republika v EU</i>
1.8	✓ přečte knihu v originále v rozsahu 3000 slov s cílem poznat její obsah a zaujmout stanovisko a názor na dílo; používá metodu „chunk“, tj. čte beletrii nebo její ukázky ve větších celcích	Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka: <u>Poslech:</u> ♦ ukázky z beletrie ♦ televizní a rozhlasové zprávy <u>Čtení:</u> ♦ z časopisu Bridge či Friendship ♦ noviny ♦ odborný článek ♦ návod na obsluhu přístroje ♦ povídky ♦ kniha v originále v rozsahu 3000 slov ♦ Internet <u>Mluvení:</u> ♦ vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach ♦ zhodnocení celoškolního projektu <u>Psaní:</u> ♦ žádost, inzerát, strukturovaný životopis ♦ esej, podrobný popis, odborný popis <u>Tematické okruhy:</u> ♦ školství v ČR a v zemích studovaného jazyka ♦ společenské vztahy, blízcí lidé, spolupracovníci ♦ příroda, životní prostředí, globální problémy, věda a technika, pokrok	Vzdělávání v Evropě a ve světě: <i>významné zahraniční university, stipendia na zahraničních universitách – průběžné zprostředkovávání informací studentům – nástěnky, osobní prezentace.</i> <u>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:</u> Člověk a životní prostředí a Životní prostředí České republiky: diskuze, esej <u>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:</u> Základní problémy sociokulturních rozdílů a Psychosociální aspekty interkulturality a
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:			
2.1	✓ formuluje svůj názor týkající se složitějších témat a reprodukuje náročnější text srozumitelně, spontánně, plynule a gramaticky správně		
2.2	✓ sestaví a přednese souvislý text na různorodá témata a vyjádří své stanovisko		
2.3	✓ podrobně popíše své zájmy a své okolí a činnosti s nimi související		
2.4	✓ logicky a jasně strukturuje formální a neformální projev různých slohových stylů		
2.5	✓ rozumí obsahově složitějším informacím na základě bohaté slovní zásoby a gramaticky správně je předává		
2.6	✓ používá při práci s neznámým textem kombinaci výkladových a odborných slovníků		

	<i>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</i> <i>Žák:</i> 3.1 ✓ mluví spontánně a gramaticky správně, vyjádří a obhájí své názory 3.2 ✓ rozumí čtenému a mluvenému složitějšímu textu a reaguje na něj adekvátně a gramaticky správně, komunikuje plynule a foneticky správně v méně běžných i odborných situacích 3.3 ✓ zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do diskuze týkající se odbornějších témat	<u>Reálie anglicky mluvících zemí:</u> ♦ politické a ekonomické postavení ve světě ♦ základní charakteristika společnosti a kultury vybraných zemí ♦ některé významné historické události a jejich představitelé ♦ vybraná literární období, jejich autoři a díla ♦ média ♦ aktuální události ♦ autentické materiály (tisk, filmy, rozhlas) ♦ věda, technika, sport, umění, díla, úspěchy – významné osobnosti V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí: <i>diskuze, referáty</i> <u>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:</u> Mediální produkty a jejich významy: citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí: <i>referáty na základě zpravodajských sdělení, rozlišení prostředků komunikace a forem zpravodajských sdělení (dokument, seriál, ...) mediálních sdělení.</i> 2. <u>Mezipředmětové vztahy:</u> Český jazyk-literatura Dějepis Zeměpis Hudební výchova Informační a komunikační technologie
--	--	--	---

			3. <u>Další aktivity:</u> Individuální i skupinové projekty Soutěže, Olympiáda Beseda se studenty, kteří strávili rok v zahraničí Výstava Zahraniční poznávací zájezd
--	--	--	--

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu anglický jazyk

1. RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 1.1. porozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma
- 1.2. rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích
- 1.3. identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace
- 1.4. vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi
- 1.5. odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů
- 1.6. využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média
- 1.7. čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce
- 1.8. užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení

2. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 2.1. formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule
- 2.2. volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu
- 2.3. přednese souvislý projev na zadané téma; sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko
- 2.4. podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- 2.5. logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů
- 2.6. s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace; používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit
- 2.7. využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma

3. INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 3.1. vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou
- 3.2. mluví spontánně a gramaticky správně v delším a složitějším projevu bez většího zaváhání a hledání slov
- 3.3. reaguje adekvátně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů; komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích
- 3.4. při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů

Vyučovací předmět:

Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Francouzský jazyk je vyučovací předmět, který spadá do vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ a reprezentuje vzdělávací obor „Další cizí jazyk“. Vyučuje se od prvního ročníku čtyřletého gymnázia.

Cílem výuky francouzského jazyka je postupné osvojování a zvládnutí francouzštiny jako prostředku dorozumění.

Získané jazykové znalosti a komunikační dovednosti, stejně jako základní informace o reáliích, pomáhají žákovi snižovat jazykové bariéry a překonávat předsudky, přispívají ke zvýšení mobility žáka v jeho osobním životě, v dalším studiu i budoucím pracovním uplatnění. Rozšiřují žákův obzor vědomostí, neboť usnadňují přístup k informacím a doplňují jejich škálu. Umožňují poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice. Vytváří tak podmínky pro vzájemné mezinárodní porozumění a toleranci.

V prvním roce výuky zohledňujeme možné rozdíly v úrovni žáků přicházejících ze základních škol. Provádíme proto opakování a shrnutí učiva tak, aby po prvním ročníku dosáhli žáci úrovně A1 „Společného evropského referenčního rámce pro jazyky“. V dalších ročnících čtyřletého studia žáci dosáhnou jazykových znalostí a komunikačních dovedností úrovně A2, přičemž zájemcům nabízíme možnost dosáhnout úrovně B1 v rámci výuky volitelných předmětů „Francouzská konverzace“ a „Reálie frankofonních zemí“ tak, aby získali dovednosti absolventa a v případě zájmu byli připraveni na mezinárodní zkoušky DELF.

Hodinová dotace pro francouzský jazyk je následující:

- 1.ročník – 4 hodiny týdně
- 2.ročník – 4 hodiny týdně
- 3.ročník – 3 hodiny týdně
- 4.ročník – 4 hodiny (+1) týdně

Třída je rozdělena přibližně na polovinu podle zvoleného dalšího cizího jazyka. Vyučování tedy probíhá ve skupině 12 až 15 žáků.

Vyučuje se v prostorách běžných učeben, vybavených většinou audiovizuální technikou. Některé hodiny mohou probíhat v internetové učebně.

Pro zvýšení motivace k učení a pro možnost přímého seznámení s reáliemi organizujeme poznávací zájezdy do frankofonních zemí a navazujeme kontakty se zahraničními školami.

Do výuky jsou zařazena následující průřezová témata (PT): Osobnostní a sociální výchova (dále jen OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Multikulturní výchova (MkV), Environmentální výchova (EV), Mediální výchova (MV)

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- učitel vede žáky k odpovědnosti za své vzdělávání, seznamuje je s cíli, ke kterým bude výuka směřovat, tak aby mohli sami organizovat svoji učební činnost a následně ji posoudit
- systém užívaných učebnic obsahuje sešity, v nichž si žák sám vede přehled o dosažených znalostech z gramatiky i slovní zásoby, žáci se tak učí sebereflexi a připravují se na uplatnění jazykových znalostí v dalším studiu i zaměstnání
- učitel vede žáky k využívání všech zdrojů informací, dává mu prostor zpracovávat informace z literatury i všech médií
- učitel využívá všech možností pro motivaci žáka k dalšímu učení a poznávání, při hodnocení vychází z pozitivních prvků žakových schopností

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel využívá mezinárodní jazykové učebnice, jejichž součástí jsou problémové úlohy a cvičení podporující logické myšlení
- učitel vede žáka k samostatnému rozpoznání některých jazykových jevů a gramatických pravidel
- žák je podporován, aby využíval své znalosti z jiných jazyků porovnáváním některých výrazů nutných pro porozumění
- v hodinách jsou zadávány úkoly pro skupinovou práci a rozvoj tvořivého myšlení
- učitel zadává žákům i časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají znalostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem

c) Kompetence komunikativní

- používané učebnice jsou založeny na komunikativní metodě, která umožňuje používat dialogy v různých situacích běžného života již od úrovně začátečníků
- při exkurzích či zájezdech dostávají žáci komunikativní úlohy
- učitel předává žákům informace, jak mohou rozšířit své komunikační schopnosti mimo školu, doporučuje návštěvu filmu v původním znění, přednášek či besed s rodilými mluvčími
- učitel podněcuje diskusi při konverzačních hodinách
- žáci se účastní konverzačních soutěží, ze školních kol postupují do krajských, pořádaných MŠMT
- učitel podporuje korespondenci se žáky zahraničních škol
- učitel vede žáka k samostatnému projevu před třídou zadáváním přednesu referátu či literárního útvaru

d) *Kompetence sociální a personální*

- žák je veden ke spolupráci zadáváním skupinové práce v hodinách, zároveň k toleranci, schopnosti přijímat názory druhých žáků a obhajovat svoje
- učitel dává ve výuce prostor k hodnocení skupin mezi sebou i sebehodnocení v rámci skupiny
- učitel podporuje vzájemnou pomoc žáků, žáci zdatnější v jazyce mají možnost vysvětlit učivo slabším

e) *Kompetence občanské*

- učitel vede žáky k otevřenosti a upřímnosti, dává jim prostor k otázkám i připomínkám
- při hodnocení skupinové práce vede žáky k úctě k práci druhých, ale i k sebeúctě
- na základě článků v učebnici, časopisu či novinách týkajících se sociálních, kulturních či ekologických otázek zadává úkoly k zamyšlení a podněcuje žáky k zaujetí vlastního postoje
- vede žáky ke sledování aktuálních informací doma i v zahraničí, k jejich prezentaci před spolužáky a využívá jejich znalostí při diskusi

f) *Kompetence k podnikavosti*

- učitel pobízí žáky k mimoškolním aktivitám, může být jedním ze zdrojů informací, a vítá další inspirace v této oblasti ze strany žáka; nabízí se například možnost účastnit se mezinárodních dobrovolných prací, kdy žák při přihlašování (i dále) musí uplatnit vlastní iniciativu
- také vzhledem k náročnosti státní maturitní zkoušky (úroveň B2) je pro žáka nutností uvažovat o mimoškolním jazykovém kursu (volba, zápis, aktivní účast, dokončení, kontakty...)
- kvalitním prověřením dosažených znalostí jsou jistě mezinárodní zkoušky DELF – motivace žáka, pocit úspěchu, kritické zhodnocení dosavadních dovedností v případě selhání, překonání neúspěchu
- žák ví o možnostech specializovaných stáží na vysokých školách ve frankofonních zemích, uvědomuje si, že „štěstí přeje připraveným“
- žák se zodpovědně rozhoduje o dalším studiu a společenském uplatnění

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Francouzský jazyk**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1.2 1.3 1.4 1.5 1.6	Žák: ✓ rozpozná téma jednoduchého textu a vyhledá potřebnou informaci ✓ rozliší v krátkém dialogu jednotlivé mluvčí, odhadne jejich vzájemný vztah a citové zabarvení promluvy ✓ odvodí pravděpodobný význam nových slov na základě předchozích zkušeností z jiných jazyků ✓ čte nahlas a foneticky správně jednoduché dialogy a krátké texty ✓ používá překladový slovník při čtení neznámých textů	♦ Fonetická pravidla, hl. rysy zvukové podoby francouzštiny ♦ Abeceda, hláskování ♦ Četba krátkých informačních textů ♦ Četba vzkazů, dopisů, pozvánek ♦ Poslech nahrávek krátkých rozhovorů rodilých mluvčích ♦ <u>Tématické okruhy</u> - základní zdvořilostní obraty - významné svátky - kulturní bohatství - doprava - nákupy - způsob stravování - orientace ve městě - bydlení ♦ <u>Gramatické učivo</u> : - Podstatná a přídavná jména, jejich rody, plurál, shoda jmen v rodě a čísle - Členy určité a neurčité, člen dělivý, předložka <i>de</i> po záporu a výrazech množství, stažení členu určitého s předložkou <i>à</i> a <i>de</i> - Pravidelná slovesa typu <i>parler, finir, attendre</i> - Nepravidelná slovesa : <i>être, avoir, prendre, faire, aller, venir, partir, sortir, lire, écrire, dire, savoir, vouloir, pouvoir, boire</i> a jejich složeniny, slovesný zápor - Zvratná slovesa a jejich zápor - Zájmena osobní	PT: OSV <i>Sociální komunikace:</i> Skupinové řešení úkolů Dialogy VMEGS <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> Seznámení s možností studijních pobytů a stipendií ve Francii Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

		Zájmena přivlastňovací nesamostatná, tázací zájmena Zájmeno y ve významu tam Číslovky základní 1 – 1 000 000 Některé předložky místa a času Slovesné časy : <i>présent, présent du moment, passé composé, futur proche</i> Různé typy tvoření otázek, rozlišení podle stylu mluvčího	
2.1	Žák: ✓ stručně a jednoduchými větami reprodukuje krátký přečtený text nebo obsah vyslechnutého krátkého rozhovoru	◆ Zdravení, oslovení, představování se a představování dalších osob ◆ Získávání informací o dalších osobách, jejich povolání, národnosti, věku, popis osob ◆ Komunikace ve školním prostředí, školní potřeby ◆ Popis programu dne, rozvrh hodin ◆ Psaní pozvánky, blahopřání, krátkého vzkazu elektronickou poštou, datum a přesný čas ◆ Písemné odpovědi na pozvání nebo krátké vzkazy ◆ Přijetí či odmítnutí návrhu ◆ Popis bytu, pokoje, učebny ◆ Popis vlastní rodiny, rodinné vztahy	
2.2	✓ formuluje ústně svůj dotaz či přání, přijme a odmítne nabízený návrh		
2.3	✓ sestaví ústně i písemně jednoduché sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní osobní údaje do formuláře		
2.4	✓ jednoduše popíše své okolí		
2.5	✓ písemně a gramaticky správně tvoří jednoduché věty a logicky je řadí do souvislého textu		
2.7	✓ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu		
3.2	Žák: ✓ reaguje na nabídku či dotaz v běžné životní situaci	◆ Reakce na položenou otázku o osobních údajích ◆ Telefonický rozhovor ◆ Domluva schůzky, užívání časových údajů V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	
3.3	✓ zapojí se do jednoduchého rozhovoru		

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6	Žák: ✓ rozpozná hlavní myšlenky autentického ústního projevu proneseného spisovně a srozumitelně, na předem známé běžné téma ✓ porozumí výstavbě jednoduchého textu a rozliší hlavní informace ✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich řeči a snaží se rozpoznat různý styl jejich řeči ✓ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu nebo na základě předchozích zkušeností ✓ čte jednoduché krátké texty potichu nebo nahlas foneticky správně ✓ používá překladový slovník při čtení neznámých textů	♦ Poslech s porozuměním na témata : předpověď počasí, rezervace pokoje, vstupenky, jízdenky, objednávka v restauraci, jednoduché nákupy ♦ Četba inzerátů a informačních letáků ♦ Porozumění zákazům, příkazům a doporučením ♦ Četba kuchařských receptů ♦ <u>Tematické okruhy:</u> - části těla, zdraví a nemoc - móda, odívání - nákupní možnosti - stravování, gastronomie - zeměpis Francie, Paříž - frankofonní země v Evropě - škola ♦ <u>Gramatické učivo :</u> - Nepravidelná slovesa connaître, croire, voir, devoir, ouvrir, mettre, plaie, interdire, suivre, vivre, dormir - Pravopisné odchylky sloves zakončených -ger, -cer, -yer - Zájmena v předmětu přímém a nepřímém - Ukazovací zájmena samostatná i nesamostatná - Tázací zájmena samostatná - Zájmena en a y; zájmena tout, tous, toute, toutes - Nepravidelná přídavná jména - Stupňování příd. jmen a některých příslovčí - Řadové číslovky - Výrazy množství a srovnávací výrazy plus, moins, autant, aussi - Slovesné časy : <i>imparfait</i> a jeho užití, <i>futur simple</i>	PT: OSV <i>Sociální komunikace:</i> Skupinové řešení úkolů Soutěž v konverzaci VMEGS – <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě a Žijeme v Evropě</i> Exkurze do mediatéky ve fr.institutu–seznámení s možnostmi dalšího sebevzdělávání a přístupu k informacím Zahraniční poznávací zájezd - uvědomění rozdílů a podobností v kultuře Francie a ČR Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě

		Rozkazovací způsob u všech typů sloves Podmínková souvětí	
2.1	Žák: ✓ jednoduchým způsobem reprodukuje přečtený text nebo obsah vyslechnuté konverzace kratšího rozsahu	♦ Popis počasí ♦ Rezervace pokoje, vstupenky, jízdenky	Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
2.2	✓ formuluje ústně svůj dotaz, požadavek, vyjádří jednoduše svůj názor	♦ Objednávka v restauraci	
2.3	✓ sestaví písemně souvislé vyprávění kratšího rozsahu o události nebo osobním zážitku v minulosti	♦ Jednoduché nákupy ♦ Popis oblečení	
2.4	✓ jednoduše popíše své okolí a své zájmy a činnosti	♦ Dát radu či doporučení	
2.6	✓ písemně odpoví na otázky týkající se hlavních myšlenek obsahu přečteného textu na probírané téma	♦ Sestavit inzerát ♦ Vyprávění události v minulém čase ústně i písemně	
2.7	✓ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na běžné téma	♦ Vyjádřit svůj názor, podpořit jej argumenty ♦ Intonace v různých typech vět	
3.1	Žák: ✓ vyjádří s předchozí přípravou ústně i písemně svůj názor na známé téma	♦ Sestavení dopisu a odpovědi na dopis ♦ Rozhovory na témata : počasí, rezervace pokoje, vstupenky, jízdenky, objednávka v restauraci, jednoduché nákupy, orientace	
3.2	✓ reaguje adekvátně v situacích, se kterými se již setkal při výuce, usiluje o gramatickou správnost	♦ Rady a recepty	
3.3	✓ při komunikaci usiluje o fonetickou správnost a snaží se používat některé osvojené výrazy a slovní spojení	♦ Jednoduché vyjádření souhlasu či nesouhlasu s názorem v diskusi V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Francouzský jazyk

Ročník: 3.

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6	Žák: ✓ rozumí hlavním myšlenkám ústního projevu pronesenému spisovně a srozumitelně, na předem známé běžné téma ✓ porozumí výstavbě jednoduchého textu a rozliší hlavní informace ✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich řeči a rozpozná různý styl jejich řeči ✓ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu nebo na základě již osvojené slovní zásoby ✓ čte krátké i středně dlouhé texty s porozuměním hlavních myšlenek a postojů autora, seznamuje se s různými technikami čtení ✓ používá překladový slovník při čtení neznámých textů a orientuje se ve výkladovém slovníku, vyhledává synonyma	♦ Poslech s porozuměním na témata : setkávání a schůzky za různými účely, seznamování a představování osob, interview, návštěva divadla a kina, zhodnocení představení, kritika ♦ Četba inzerátů, informačních letáků a kulturního programu, novinových článků, výsledků průzkumů ♦ Porozumění některým zkratkám a užívání zkratkových slov ve francouzštině ♦ <u>Tematické okruhy:</u> - rytmus roku, události a svátky ve Francii - vzdělávání a systém školství, CV - francouzské divadlo a film, festivaly - média a reklama - porovnávání uvedených reálií Francie s ČR - frankofonie - volnočasové aktivity ♦ <u>Gramatické učivo :</u> - Nepravidelná slovesa - Podmiňovací způsob přítomný a minulý - Plus-que-parfait a jeho užívání, shrnutí minulých časů - Podmínkové věty - Časová souslednost - Přímá a nepřímá řeč <i>Subjonctif</i> - tvary u všech typů sloves a jeho užívání, výrazy vyžadující užívání <i>subjonctivu</i> - Vztažná zájmena a vztažné věty - Příslovce – jejich tvoření a stupňování - Zdůraznění větných členů - Neurčitá a záporná zájmena	PT: OSV <i>Sociální komunikace a: Spolupráce a soutěž:</i> Skupinové řešení úkolů Skupinový projekt Soutěž v konverzaci VMEGS <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě a Žijeme v Evropě</i> Celoškolní projekt „Co je to Evropa“ Školní projekt „Češi v evropských procesech“ Zahraniční poznávací zájezd - porovnávání rozdílů a podobností v kultuře Francie a ČR Poznávání systému školství ve Francii (viz reálie). MkV

		Trpný rod	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Návštěva kulturního programu ve fr.institutu
2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6 2.7	Žák: ✓ srozumitelně reprodukuje přečtený text nebo obsah vyslechnuté konverzace po opakovaném poslechu ✓ formuluje ústně svůj dotaz, požadavek, vyjádří svůj názor ✓ sestaví písemně souvislý text na jednoduché téma s předem připravenou slovní zásobou ✓ jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související ✓ usiluje o logickou strukturu svého písemného projevu ✓ ústně i písemně sdělí hlavní myšlenky obsahu přečteného textu na probírané téma ✓ využívá překladové i výkladové slovníky při zpracování písemného projevu na běžné téma, využívá encyklopedií a internetu při zpracování kratšího referátu	◆ Ústní i písemné vyprávění s použitím vhodných minulých časů ◆ Sestavování podrobnějšího popisu osoby, postavy ◆ Napsání vzkazu, dopisu, e-mailu ◆ Psaní životopisu a odpovědi na inzerát či nabídku zaměstnání ◆ Vyjádření názoru na kulturní představení, nadšení či zklamání ◆ Vyjádření vlastního přání, pocitů, potřeb, obav, nejistoty ◆ Formulace hypotetických vět, vyjádření domněnky ◆ Získávání informací, tvoření doplňovacích otázek ◆ Porovnávání faktů, shrnutí informací z ankety ◆ Třídění novinových článků podle obsahu do rubrik, tvoření nadpisů k článkům ◆ Shrnutí obsahu článku na základě pomocných otázek, sestavení resumé ◆ Sestavení referátu na zadané téma, samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů ◆ Formulace svých osobních plánů a cílů	MV <i>Média a mediální produkce a Mediální produkty a jejich významy:</i> Seznamování s hlavními typy francouzských médií (viz obsah učiva - reálie) Možnosti využití internetu při studiu cizích jazyků Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
3.1	Žák: ✓ vysvětlí ústně i písemně své názory a stanoviska na známé všeobecné téma, usiluje o gramatickou správnost	◆ Představování sebe i jiných osob, seznamování se, vyžádání podrobných informací ◆ Sestavení odpovědi na dopis, nabídku zaměstnání	

3.2	✓ reaguje adekvátně v běžných situacích, užívá procvičené frazeologické obraty	♦ Telefonický rozhovor za účelem získání dalších informací	
3.3	✓ komunikuje foneticky správně, snaží se používat některé osvojené gramatické prostředky	♦ Jednoduchá diskuse vedená učitelem na témata probíraná v učivu reálií	
		V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Francouzský jazyk**

Ročník: **4.**

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6	Žák: ✓ rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma ✓ identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace ✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy ✓ odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a z kontextu ✓ užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení ✓ využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	♦ Poslech s porozuměním na témata : zájmy a záliby, sport a zdraví, stravování, ekologie ♦ Četba článků o ekologii ♦ Seznámení s ukázkami literárních textů ♦ <u>Tematické okruhy:</u> ekologické problémy, ochrana životního prostředí muzea a galerie, francouzské výtvarné umění divadlo, film, hudba slavné osobnosti Francie a České republiky problémy současného světa médiá ♦ <u>Gramatické učivo :</u> Další užití zájmen <i>en</i> a <i>y</i> a jejich kombinace <i>Participe présent</i> a <i>gérondif</i>, přídavná jména slovesná Přímá a nepřímá otázka, časová souslednost Zájmena přivlastňovací samostatná Neosobní větné konstrukce Věty účelové, účelové spojky Věty příčinné a důsledkové, odporovací, přípustkové a užívané spojky Užití subjunctivu ve všech typech probraných souvětí Vztažné věty a druhy vztažných zájmen Futur antérieur Infinitivní vazby a infinitiv passé Tvoření a odvozování slov	PT: OSV <i>Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž:</i> Skupinový projekt, diskuse VMEGS <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě a Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</i> Seznámení s možnostmi studia v zahraničí Návštěva veletrhu vzdělávání Seznámení s názvy a zkratkami světových humanitárních organizací. EV <i>Člověk a životní prostředí a Životní prostředí ČR</i> Rozbor textů s ekologickou tematikou

2.1	Žák: ✓ srozumitelně reprodukuje přečtený text nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma	♦ Vyprávění o osobních zájmech a zkušenostech ♦ Podání informace o sportovní události ♦ Vysvětlení svých plánů a cílů, zdůvodnění jednání ♦ Vytváření hypotézy o příčině a rozuzlení události ♦ Vysvětlení faktu na základě četby článku ♦ Vyjádření domněnky a názoru ♦ Stručný obsah literárního díla ♦ Přednesení referátu na předem zadané téma z oblasti reálií ♦ Vyjádření názoru na základě přečtených článků o problémech dopingů, o ekologii, o způsobu stravování ♦ Písemná úvaha na zvolené téma ♦ Zpracování stručného obsahu článku písemnou i ústní formou ♦ Popis své rodiny, programu dne a způsobu bydlení	Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
2.2	✓ formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně		
2.3	✓ sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako literární sled myšlenek		
2.4	✓ jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související		
2.5	✓ logicky a jasně strukturuje písemný projev, formální i neformální text na běžné téma		
2.6	✓ shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace		
2.7	✓ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma		
3.1	Žák: ✓ vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu týkajícím se známých a všeobecných témat	♦ Diskuse na základě přečtených článků o problémech dopingů, o ekologii, o způsobu stravování ♦ Tvoření doplňovacích otázek pro získávání dalších informací ♦ Konverzace v různých simulovaných situacích ♦ Obhájení svého stanoviska s využitím příčinných a účelových vět	
3.2	✓ reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích s užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů		
3.3	✓ komunikuje plynule a foneticky správně, používá osvojené gramatické prostředky		
3.4	✓ komunikuje s rodilými mluvčími na běžné a známé téma	V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu francouzský jazyk

1. RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 1.1. rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma
- 1.2. identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace
- 1.3. rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy
- 1.4. odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a z kontextu
- 1.5. užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení
- 1.6. využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů

2. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 2.1. srozumitelně reprodukuje přečtený text nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma
- 2.2. formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně
- 2.3. sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako literární sled myšlenek
- 2.4. jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- 2.5. logicky a jasně strukturuje písemný projev, formální i neformální text na běžné téma
- 2.6. shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- 2.7. využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma

3. INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 3.1. vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu týkajícím se známých a všeobecných témat
- 3.2. reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích s užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- 3.3. komunikuje plynule a foneticky správně používá osvojené gramatické prostředky
- 3.4. komunikuje s rodilými mluvčími na běžné a známé téma

Vyučovací předmět:

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Německý jazyk zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a části průřezových témat „Osobnostní a sociální výchova“, „Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“, „Multikulturní výchova“, „Mediální výchova“ a „Environmentální výchova“.

Vzdělávací program předmětu Německý jazyk navazuje v prvním ročníku čtyřletého gymnázia na jazykové znalosti a komunikační dovednosti úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky) získané na konci 2. stupně ZŠ, na poznatky z mateřského jazyka a znalosti a zkušenosti s prvním cizím jazykem a směřuje k dosažení úrovně B1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky) pro Další cizí jazyk.

Cílem výuky německého jazyka je osvojení a postupné zvládnutí němčiny jako prostředku dorozumění v běžných situacích v úzkém kontextu s praktickým životem. Získané znalosti a dovednosti žákovi pomáhají odbourávat jazykové bariéry, poznávat odlišný způsob života a odlišné kulturní tradice v německy mluvících zemích. Uspřádají mu práci při získávání informací a rozšiřují možnosti navazování osobních kontaktů. Přispívají ke vzájemnému porozumění, toleranci a spolupráci subjektů na mezinárodní úrovni a případného sebeuplatnění v zahraničí.

Předmět **Německý jazyk** se vyučuje na čtyřletém gymnáziu ve všech čtyřech ročnících s následující týdenní hodinovou dotací:

- 1. ročník - 4 vyučovací hodiny á 45 min.
- 2. ročník - 4 vyučovací hodiny á 45 min.
- 3. ročník - 3 vyučovací hodiny á 45 min.
- 4. ročník - 4+1 vyučovací hodiny á 45 min.

Výuka probíhá ve skupinách s průměrným počtem 15 žáků v učebnách s audiovizuální technikou a v učebně informatiky a výpočetní techniky vybavené počítači.

Žáci zpracovávají individuální či skupinové projekty, které pak prezentují ústně či formou školní výstavy.

Ve 2. ročníku si mohou studenti zvolit dvouhodinový předmět Konverzace v německém jazyce.

Ve 3. a 4. ročníku si mohou studenti zvolit Seminář z německého jazyka navazující na vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.

Během čtyřletého studia nabízíme žákům besedy, výstavy, soutěže a olympiádu v německém jazyce.

Během studia se pořádají pro žáky všech ročníků dle zájmu zahraniční poznávací zájezdy do Německa a Rakouska.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k pravidelné přípravě na vyučování formou vypracovávání domácích úkolů, samostatného opakování probrané látky s užitím vlastních zápisů probrané gramatiky a pravidelně vedeného slovníčku.
- Prací se slovníky, německými časopisy a webovými stránkami je žák veden k vyhledávání a používání různých informačních zdrojů.
- Organizováním zahraničních zájezdů, účastí na jazykových olympiádách a sledováním filmů v původním znění s titulky je žák motivován k uplatňování a zdokonalování svých jazykových znalostí.
- Četbou článků z německého tisku je žák povzbuzován k rozšiřování své již osvojené slovní zásoby.
- Na základě hodnocení ze strany spolužáků a učitele žák kriticky vyhodnocuje vlastní dosažené výsledky v učení a práci. K tomu jsou žáci vedeni při zpracovávání slohových prací, referátů či přípravě a realizaci individuálních nebo skupinových projektů vztahujících se k tematickým okruhům učiva.

b) Kompetence k řešení problémů

- Neznámé výrazy odvozuje žák z kontextu na základě již osvojené slovní zásoby a logických úvah a intuice.
- Získané informace a podklady pro argumentaci svých tvrzení si ověřuje na webových stránkách, v tisku a literatuře německy mluvících zemí.
- Formou interaktivních her ve dvojicích či skupinách se v hodinách němčiny simulují běžné reálné situace, např. orientace ve městě, rezervace ubytování, koupě jízdenky / letenky, objednávka v restauraci atd., při jejichž řešení žák kladením otázek a odpověďmi využívá získané znalosti.

c) Kompetence komunikativní

- Ke komunikaci v němčině je žák veden při dialogu s učitelem.
- Komunikativní schopnosti žáka jsou rozvíjeny především formou dialogů / scének.
- Při přednesu referátu na libovolné či zadané téma žák obhájí v rámci diskuse své stanovisko – učí se správně argumentovat při dotazech z publika, jasně artikulovat a působit při projevu sebejistě.
- V rámci poznávacích zájezdů, prázdninových pobytů v německy mluvících zemích či organizovanými setkáními s rodilými mluvčími jsou žáci vybízeni k aktivní komunikaci v němčině.

d) *Kompetence sociální a personální*

- Při práci ve skupinách jsou žáci vedeni k dělbě práce a k uplatňování svých individuálních dovedností ve prospěch společného úkolu. Tím si osvojují základy týmové práce.
- Zařazováním různých metod práce a různých typů úkolů učitel rozvíjí schopnost žáků reagovat na nové podněty a být flexibilní.
- V rámci skupinových projektů a prezentací prací svých spolužáků vede učitel žáky nejen ke konstruktivní kritice práce druhých, nýbrž i ke konstruktivnímu řešení případných vzniklých konfliktů mezi žáky a k toleranci odlišných názorů, a to především vlastním příkladem.

e) *Kompetence občanské*

- Ve výuce učitel pravidelně vybízí učitel žáky k upřímnosti, otevřenosti a toleranci případných chyb druhých, a to především vlastním příkladem.
- Žáci jsou vedeni k vyjadřování vlastního názoru ke společenskému dění při psaní slohových prací či diskusích o něm. Učitel je podněcuje k uvědomování vlastních práv a učí je obhajovat svá práva, ale i práva jiných.
- Formou zahraničních zájezdů, besed s rodilými mluvčími, sledováním filmů z produkce německy mluvících zemí v původním znění s titulky a seznamováním se s díly autorů z německy mluvících zemí je žák veden ke vnímání kulturních, etických a duchovních hodnot lidí z jiného jazykového prostředí.

f) *Kompetence k podnikavosti*

- Žáci rozvíjí podnikavost při zpracování konkrétních projektů – např. organizace módní přehlídky (zajištění modelů, úprava místnosti, časový rozvrh, moderování přehlídky, organizace poroty a hodnocení) nebo prezentaci svého města apod. přímo ve výuce.
- Žáci se podílejí na přípravě tematické vycházky, které se celá skupina potom zúčastní, nebo společného výletu či zahraničního zájezdu (výběr tématu a cíle, časový rozvrh, zajištění vstupů, občerstvení, event. ubytování a dopravy).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Německý jazyk**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1.1 ✓ rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na známé téma v pomalejším tempu 1.2 ✓ rozpozná v textu faktografické údaje 1.3 ✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí 1.4 ✓ odvodí význam neznámých slov pomocí internacionalismů a slov podobných ve svém 1. cizím jazyce 1.5 ✓ využívá orientační strategii čtení pro získání základních údajů potřebných v dané situaci 1.6 ✓ používá dvojjazyčný slovník při práci s neznámým textem 2.1 ✓ pochopí zásadní myšlenky ústního a písemného sdělení na známé téma 2.2 ✓ volně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text 2.3 ✓ přednese krátký projev na téma rodina a koníčky	Žák: ✓ rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na známé téma v pomalejším tempu ✓ rozpozná v textu faktografické údaje ✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí ✓ odvodí význam neznámých slov pomocí internacionalismů a slov podobných ve svém 1. cizím jazyce ✓ využívá orientační strategii čtení pro získání základních údajů potřebných v dané situaci ✓ používá dvojjazyčný slovník při práci s neznámým textem Žák: ✓ pochopí zásadní myšlenky ústního a písemného sdělení na známé téma ✓ volně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text ✓ přednese krátký projev na téma rodina a koníčky	Fonetika Pravopis Mluvnice ♦ časování pravidelných a nepravidelných sloves ♦ věta jednoduchá + otázky doplňovací a zjišťovací (pořádek slov v německé větě) ♦ vyjadřování podmětu v německé větě ♦ neosobní podmět „es“ ♦ zápor „nein“, „nicht“, „kein“ ♦ člen určitý a neurčitý, vynechávání členu ♦ 1. 3. a 4. pád podst. jmen ♦ množné číslo podst. jmen ♦ tvary osobních zájmen ♦ 1., 3. a 4. pád osobních zájmen ♦ 1., 3. a 4. pád přivlastňovacích zájmen a zájmen „dieser“, „jeder“ a „kein“ ♦ zvrtné zájmeno přivlastňovací „svůj“ ♦ tázací zájmena „wer“ a „was“ a jejich tvary v 1., 3. a 4. pádě ♦ základní číslovky + základní početní úkony ♦ rozkazovací způsob ♦ sloveso „wissen“ ♦ způsobové sloveso „möchte“	1. Průřezová témata <u>Osobnostní a sociální výchova</u> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: - <i>já a moje rodina, mí přátelé</i> - <i>mé koníčky</i> Spolupráce a soutěž: <u>Multikulturní výchova</u> Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí: - <i>rozhovory, četba o spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí v oblasti vědy, techniky, kultury a politiky</i>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

2.4	✓ sestaví souvislý text o délce 80 slov na jednoduché téma	◆ složená slova ◆ zpodstatnělý infinitiv ◆ postavení infinitivu v hlavní větě ◆ pořádek slov po spojení „deshalb“	2. <u>Mezipředmětové vztahy</u> Český jazyk – literatura Dějepis Zeměpis Hudební výchova Základy společenských věd Informační a komunikační technologie
2.5	✓ popíše své zájmy		
2.6	✓ napíše osnovu k zadanému textu		
2.8	✓ s porozuměním přijímá a předává obsahově jednoduché informace		
2.9	✓ používá překladový slovník při zpracování písemného projevu		
	Žák:		
3.1	✓ vyjádří krátce svůj názor písemnou i ústní formou	<i>Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka</i> ◆ vyjádření souhlasu / nesouhlasu, prosby, potřeby, příkazu ◆ vyjádření radosti / zklamání, strachu ◆ vyjádření omluvy, odpuštění, lítosti ◆ výměna základních informací (rodina, volný čas, stravování) ◆ krátký písemný projev – pozdrav, blahopřání, představení sebe sama a rodiny ◆ zaznamenání jednoduchého slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy) ◆ orientační čtení a nácvik informativního čtení (jídelníček, jízdní řady, inzeráty, TV program)	3. <u>Další aktivity</u> Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti s dlouhodobějším pobytem v zahraničí Zahraniční poznávací zájezdy
3.2	✓ reaguje jednoduše v běžných situacích odpovídajících probraným tematickým okruhům		
3.3	✓ napodobuje slovní a větný přízvuk, melodii a intonaci podle autentických nahrávek		
3.4	✓ se představí, klade jednoduché otázky týkající se probraných tematických okruhů a na podobné otázky odpovídá	<i>Tematické okruhy</i> ◆ rodina a přátelé ◆ koníčky ◆ průběh všedního dne a víkendu ◆ jídelní a nápojový lístek ◆ povolání a činnosti <i>Reálie zemí studovaného jazyka</i> ◆ německá jména ◆ Goethe-Institut – informace	

		♦ základní geografické údaje o německy mluvících zemích - přehled ♦ rozdíly mezi ČR a německy mluvícími zeměmi v návaznosti na tematické okruhy ♦ rodina ♦ národní záliby V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
--	--	--	---

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1	Žák: ✓ rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního, srozumitelně a spisovně předneseného projevu na běžné téma	Fonetika Pravopis	1. Průřezová témata <u>Osobnostní a sociální výchova</u> Sociální komunikace: - škola: vztahy mezi žáky a učiteli, násilí ve škole Spolupráce a soutěž: - olympiáda v německém jazyce - skupinový projekt
1.2	✓ identifikuje strukturu textu na známé téma a najde informace	Mluvnice ♦ slabé skloňování podst. jmen ♦ předložky se 3. pádem, se 4.pádem a se 3. a 4. pádem ♦ 2. pád podst. jmen ♦ 2. pád přivlastňovacích zájmen a zájmen „dieser“, „jeder“ a „kein“ ♦ 2. pád zájmena „wer“ ♦ neurčitý osobní podmět „man“ ♦ zájmena „jemand“, „niemand“, „einer“, „keiner“, „so ein“, „was für ein“ ♦ odlučitelné předpony u sloves ♦ modální slovesa ♦ zvrtná slovesa ♦ préteritum sloves „sein“ a „haben“, základní informace ♦ perfektum, základní informace ♦ kladná a záporná odpověď ♦ tázací zájmeno „welcher“ ♦ nepravidelné sloveso „werden“ ♦ skloňování vlastních jmen ♦ slovesné vazby ♦ zájmenná příslovce	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Žijeme v Evropě: - zvyky a obyčeje našich sousedů <u>Multikulturní výchova</u> Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí: - rozhovory, četba o spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí v oblasti vědy,
1.4	✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a získaných znalostí o tvorbě slov		
1.5	✓ používá orientační a informativní strategii čtení k vyhledání konkrétní informace v textu např. pomocí klíčových slov nebo jejich synonym		
2.1	Žák: ✓ pochopí zásadní myšlenky ústního a písemného sdělení na známé téma a formuluje stručně svůj názor		
2.2	✓ srozumitelně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na dané téma		
2.3	✓ přednese krátký projev na téma dle vlastní volby		
2.4	✓ sestaví souvislý text o délce 100 slov na jednoduché téma		

2.5	✓ popíše své zájmy a své okolí	Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka ♦ vyjádření svolení, odmítnutí, zákazu, ♦ vyjádření libosti / nelibosti, zájmu / nezájmu ♦ výměna základních informací (rodina, volný čas, stravování) ♦ krátký písemný projev – vzkaz, přání, pozvání, ideální škola, ideální učitel ♦ zaznamenání jednoduchého slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy) ♦ informativní čtení – autentické články v návaznosti na tematické okruhy ♦ autentické texty z časopisů a denního tisku	<i>techniky, kultury a politiky</i>
2.6	✓ napíše neformální přání, blahopřání nebo dopis		2. Mezipředmětové vztahy
2.8	✓ s porozuměním přijímá a srozumitelně předává obsahově jednoduché informace		Český jazyk – literatura Dějepis, Zeměpis Hudební výchova Základy společenských věd, ICT
2.9	✓ používá překladový a výkladový slovník při zpracování písemného projevu většího rozsahu		3. Další aktivity Individuální a skupinové projekty k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům Soutěže, Olympiáda
3.1	Žák: ✓ formuluje krátce svůj názor a stanovisko písemnou i ústní formou	Tematické okruhy ♦ nakupování ♦ bydlení ♦ lidské tělo – návštěva u lékaře ♦ sport ♦ škola Reálie zemí studovaného jazyka ♦ sport a osobnosti ♦ zvyky a obyčeje našich sousedů ♦ vybrané osobnosti z oblasti vědy, techniky a umění – základní informace V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti s dlouhodobějším pobytem v zahraničí Zahraniční poznávací zájezdy Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
3.2	✓ reaguje jednoduše a srozumitelně v běžných situacích		
3.3	✓ komunikuje srozumitelně, přičemž napodobuje výslovnost podle autentických audionahrávek		
3.4	✓ zapojí se do rozhovoru s rodilým mluvčím jednoduchými sděleními v oblasti potřeb nebo vztahu k probíraným tématům		

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1. ✓ rozumí smyslu autentického ústního projevu na známé téma v pomalejším tempu 1.2 ✓ identifikuje strukturu textu na známé téma a najde hlavní informace 1.3 ✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich projevu 1.4 ✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a získaných znalostí o tvorbě slov a částečně i kontextu 1.5 ✓ používá studijní strategii čtení se zaměřením na porozumění textu jako celku včetně důležitých podrobností 1.6 ✓ používá dvojjazyčný slovník a výkladový slovník při práci s neznámým textem a pro práci na internetu a s jinými médii 2.1 ✓ pochopí základní myšlenky ústního a písemného sdělení na známé téma a formuluje srozumitelně, stručně a volně svůj názor	Žák: ✓ rozumí smyslu autentického ústního projevu na známé téma v pomalejším tempu ✓ identifikuje strukturu textu na známé téma a najde hlavní informace ✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich projevu ✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a získaných znalostí o tvorbě slov a částečně i kontextu ✓ používá studijní strategii čtení se zaměřením na porozumění textu jako celku včetně důležitých podrobností ✓ používá dvojjazyčný slovník a výkladový slovník při práci s neznámým textem a pro práci na internetu a s jinými médii Žák: ✓ pochopí základní myšlenky ústního a písemného sdělení na známé téma a formuluje srozumitelně, stručně a volně svůj názor	Fonetika Pravopis Mluvnice ◆ skloňování příd. jmen, shrnutí ◆ préteritum způsobových sloves a slovesa „wissen“ ◆ préteritum slabých, silných a smíšených sloves ◆ vedlejší věty – spojka „dass“, „weil“, „wenn“ a bez spojky „dass“ ◆ vedlejší věty časové – spojky „wenn“, „als“, „bis“, „bevor“, „sobald“ ◆ zeměpisná přídavná jména + předložky u zeměpisných jmen ◆ souvětí se spojkou „entweder –oder“ ◆ stupňování jmen a příslovčí ◆ konjunktiv préterita, základní informace ◆ „würde“ + infinitiv ◆ podmínkové souvětí v přítomnosti ◆ trpný rod, základní informace ◆ závislý infinitiv ◆ řadové číslovky ◆ zpodstatnělá přídavná jména ◆ skloňování neurčitých číslovek a zájmen ◆ budoucí čas	1. Průřezová témata <u>Osobnostní a sociální výchova</u> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace: - <i>láska a přátelství</i> - <i>manželství a rodina</i> Spolupráce a soutěž: - <i>olympiáda</i> <i>v německém jazyce</i> - <i>skupinový projekt</i> <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Žijeme v Evropě: - <i>významné osobnosti politiky, kultury, vědy a umění</i> - <i>významné historické události a jejich důsledky</i>

2.2	✓ srozumitelně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na dané téma a formuluje svůj názor k jeho obsahu	Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka ♦ vyjádření překvapení, údivu ♦ výměna základních informací (nákup oblečení, orientace ve městě, naplánování dovolené včetně rezervace ubytování a jiných služeb, informace o počasí) ♦ krátký písemný projev – objednávka ubytování, inzerát, strukturovaný životopis) ♦ delší písemný projev – podrobný životopis, vyprávění o strávených prázdninách, o cestě svých snů, o oblíbené knize či filmu ♦ zaznamenání slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy) ♦ hrané filmy v původním znění s titulky ♦ krátké autentické TV reportáže v návaznosti na tematické okruhy ♦ internet – webové stránky v němčině: oblíbené turistické cíle Tematické okruhy ♦ odívání a móda ♦ orientace ve městě ♦ cestování ♦ roční období a počasí ♦ oblíbený film, oblíbená kniha ♦ láska a přátelství Reálie zemí studovaného jazyka ♦ rakouská němčina – základní informace ♦ Němci a cestování ♦ vybrané osobnosti z oblasti vědy, techniky a umění	Multikulturní výchova Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí: - rozhovory, četba o spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí v oblasti vědy, techniky, kultury a politiky 2. Mezipředmětové vztahy Český jazyk – literatura Dějepis Zeměpis Hudební výchova Základy společenských věd Informační a komunikační technologie
2.3	✓ přednese krátký projev na zadané téma a vyjádří své stanovisko		
2.4	✓ sestaví souvislý text o délce 200 slov na zadané téma		
2.5	✓ popíše své okolí a své zájmy a činnosti s nimi související		
2.6	✓ napíše formální nebo neformální dopis s jasnou strukturou		
2.7	✓ modifikuje obsah jednoduchého a kratšího projevu pro pravděpodobného čtenáře		
2.8	✓ s porozuměním přijímá a srozumitelně se snahou o gramatickou správnost předává obsahově jednoduché informace		
2.9	✓ používá překladový a výkladový slovník, obrazový slovník jakož i výkladové speciální slovníky při zpracování písemného projevu většího rozsahu		
3.1	Žák: ✓ formuluje svůj názor a stanovisko písemnou i ústní formou se snahou o gramatickou správnost v krátkém a jednoduchém projevu		

3.2	✓ reaguje srozumitelně v běžných situacích na úrovni probrané slovní zásoby	♦ významná města v německy mluvících zemích – základní informace V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	3. Další aktivity Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům Soutěže, Olympiáda Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti s dlouhodobějším pobytem v zahraničí Zahraníční poznávací zájezdy Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
3.4	✓ aktivně se zapojí do rozhovoru s rodilým mluvčím, klade otázky související s tématem rozhovoru, na podobné otázky odpovídá a vyzve partnera, aby vyjádřil svůj názor na diskutované téma		

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1	Žák: ✓ rozumí smyslu a obsahu autentického ústního projevu na běžné téma	Fonetika	1. Průřezová témata
1.2	✓ identifikuje strukturu textu na libovolné téma a najde hlavní informace	Pravopis	<u>Osobnostní a sociální výchova</u>
1.3	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, rozpozná citové zabarvení a názory mluvčích	Mluvnice	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti:
1.4	✓ odvodí význam neznámých slov pomocí internacionalismů, na základě již osvojené slovní zásoby a získaných znalostí o tvorbě slov a pomocí kontextu	♦ plusquamperfektum	- <i>mé plány do budoucna</i>
1.5	✓ přečte text v originále na dané téma o rozsahu 1500 slov s cílem zaujmout stanovisko k jeho obsahu	♦ vedlejší věty časové – spojky „nachdem“ a „seitdem“	Sociální komunikace:
1.6	✓ používá dvojjazyčný slovník, výkladový slovník a informativní literaturu při práci s neznámým textem a různými médii	♦ infinitiv trpný	- <i>interview, cestování v rámci individuálních a skupinových projektů</i>
		♦ vazba infinitivu s „zu“ místo vět s „dass“	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u>
		♦ infinitivní vazba „um...zu“	Žijeme v Evropě:
		♦ perfektum způsobových sloves	- <i>významné osobnosti politiky, kultury, vědy a umění</i>
		♦ konjunktiv préterita silných, slabých a smíšených sloves	- <i>významné historické události a jejich důsledky</i>
		♦ konjunktiv plusquamperfekta	
		♦ souvětí se spojkou „als ob“, „je – um so / desto“	
		♦ vedlejší věty – spojka „statt dass“, „ohne dass“ + infinitivní vazby „statt...zu“, „ohne...zu“	
		♦ zdrobňeliny podst. jmen	
		♦ předložky se 2. pádem a se 2. nebo 3. pádem	
		♦ rozvinutá přívlastková vazba	
		Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka	
2.1	Žák: ✓ pochopí základní myšlenky ústního a písemného sdělení na známé téma a formuluje srozumitelně, gramaticky správně, stručně a volně své stanovisko	♦ vyjádření možnosti / nemožnosti, nutnosti, schopnosti	<u>Multikulturní výchova</u>
		♦ vyjádření obavy, vděčnosti, sympatie, lhostejnosti	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého
		♦ vyjádření pochvaly, pokárání, přiznání, odsouzení	
		♦ výměna základních informací (dopravní spojení, možnosti stáží / pracovních brigád v zahraničí ...)	

2.2	✓ srozumitelně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na dané téma, formuluje svůj názor k jeho obsahu a dokáže jej v rámci diskuse obhájit	♦ krátký písemný projev – úřední dopis ♦ zaznamenání slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy) ♦ internet – práce s německými webovými stránkami za účelem vyhledání informací na dané téma a jejich následné zpracování ♦ hrané filmy v originálním znění s titulky	kulturního prostředí (v ČR, v Evropě): - <i>rozhovory, četba o spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí v oblasti vědy, techniky, kultury a politiky</i>
2.3	✓ přednese krátký projev na zadané téma, vyjádří své stanovisko a v diskusi ho obhájí		
2.4	✓ sestaví souvislý text o délce 200 slov na zadané téma včetně vyjádření svého stanoviska		
2.5	✓ souvisle popíše lidi a místa ve svém okolí, své zájmy a činnosti s nimi související		
2.6	✓ logicky a jasně strukturuje volný písemný projev dle vlastní osnovy		
2.7	✓ modifikuje formu a obsah jednoduchého a kratšího projevu pro pravděpodobného čtenáře		
2.8	✓ s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově jednoduché informace		
3.1	Žák: ✓ formuluje svůj názor písemnou i ústní formou a gramaticky správně v krátkém a jednoduchém projevu a své stanovisko obhájí v rámci diskuse	<i>Tematické okruhy</i> ♦ doprava ♦ život ve městě a na vesnici ♦ služby ve společnosti ♦ reklama ♦ svět práce – plány do budoucna ♦ životní prostředí <i>Reálie zemí studovaného jazyka</i> ♦ Německo, Rakousko, Švýcarsko – základní charakteristika ♦ osobnosti z oblasti vědy, techniky a umění ♦ některé významné historické události V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	<u>Mediální výchova</u> Mediální produkty a jejich významy – citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí: - <i>reklama a nová média</i> <u>Environmentální výchova</u> Člověk a životní prostředí: - <i>můj příspěvek k ochraně životního prostředí</i> - <i>vztah Němců k životnímu prostředí</i> Životní prostředí České republiky: - <i>oblasti s největší zátěží životního prostředí, příčiny a možná řešení</i>
3.2	✓ reaguje v běžných situacích odpovídajícím způsobem a gramaticky správně za použití probrané slovní zásoby a frazeologie		

3.3	✓ při komunikaci se vyjadřuje srozumitelně, hovoří plynule a dbá na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci		2. <u>Mezipředmětové vztahy</u> Český jazyk – literatura Dějepis, Zeměpis Hudební výchova Základy společenských věd, ICT
3.4	✓ aktivně se zapojuje do rozhovoru s rodilým mluvčím, vyzve partnera, aby vyjádřil svůj názor na diskutované téma, předkládá své argumenty pro a proti a zdůvodňuje je		3. <u>Další aktivity</u> Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům Soutěže, Olympiáda Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti s dlouhodobějším pobytem v zahraničí Zahraniční poznávací zájezdy Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu německý jazyk

1. RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI (poslech a čtení s porozuměním)

Žák:

- 1.1. rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma
- 1.2. identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní informace
- 1.3. rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení
- 1.4. odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu
- 1.5. užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení
- 1.6. využívá různé druhy slovníků a informativní literaturu

2. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI (ústní a písemný projev)

Žák:

- 2.1. pochopí hlavní myšlenky ústního a písemného sdělení na běžné a známé téma, formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, stručně a volně
- 2.2. srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou na běžná témata
- 2.3. přednese souvislý projev na jednoduché, běžné téma
- 2.4. sestaví souvislý text na jednoduché téma
- 2.5. jednoduše a souvisle popíše lidi a místa ve svém okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- 2.6. logicky a jasně strukturuje volný písemný projev, formální i neformální text, napíše osnovu a strukturuje text
- 2.7. přizpůsobí formu a obsah jednoduchého a kratšího projevu pravděpodobnému čtenáři
- 2.8. s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově jednoduché informace
- 2.9. využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu většího rozsahu

3. INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI (střídání receptivních a produktivních dovedností)

Žák:

- 3.1. vyjádří a obhájí své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a gramaticky správně v krátkém a jednoduchém projevu
- 3.2. reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- 3.3. komunikuje plynule a foneticky správně s použitím osvojených gramatických prostředků
- 3.4. zapojí se do debaty rodilých mluvčí na známé a blízké téma

Vyučovací předmět:

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět matematika realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Je to povinný vyučovací předmět s hodinovou dotací 4-4-3-4. V každém ročníku je jedna hodina cvičení, při které je třída rozdělena na 2 skupiny. Na předmět matematika navazuje ve 3. a 4. ročníku volitelný seminář s dvouhodinovou dotací v každém ročníku. Žáci mají možnost rozšířit své vědomosti a zúčastnit se soutěží:

Matematická olympiáda

Matematický klokan

Matematico

14-ti hodinovou dotací je matematika posílena proti RVP o 4 hodiny, učivo je rozšířeno proti RVP o komplexní čísla a základy diferenciálního a integrálního počtu, které některé vysoké školy vyžadují již k přijímacím zkouškám a jehož nezvládnutí bývá na většině vysokých škol technického a přírodovědného typu nejčastější příčinou předčasného ukončení studia.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

- vytvářet ve třídě klidnou pracovní atmosféru, přizpůsobovat tempo výkladu potřebám studentů – kompetence sociální, personální, komunikativní
- řešit větší množství úloh stupňující se obtížnosti – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence
- co nejčastěji prověřovat znalosti žáků – kompetence k učení
- v každém čtvrtletí zadat písemnou práci z látky uplynulého čtvrtletí - kompetence k učení
- pravidelně zadávat domácí úkoly s následnou kontrolou jako významný prvek autoevaluace – kompetence k učení, kompetence občanské
- řešení případných potíží formou konzultací – kompetence občanské, sociální, personální
- vést žáky k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti – kompetence k podnikavosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Matematika**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
	ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
1.6. 1.4.	Žák: ✓ určuje správně příslušnost k číselnému oboru ✓ upravuje číselné výrazy	♦ číselné obory – přirozených, celých, racionálních, reálných čísel; základní věty, výpočty, geometrická interpretace ♦ druhá a třetí odmocnina ♦ mocniny s přirozeným a celým mocnitelem	kapesní kalkulátor – aplikace ve fyzice a chemii
1.5. 1.3.	✓ provádí operace s mocninami a odmocninami ✓ odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor ✓ čísla správně zobrazuje na číselné ose ✓ provádí výpočty s absolutní hodnotou reálného čísla, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty ✓ provádí operace s číselnými množinami a s intervaly, užívá geometrické interpretace	♦ absolutní hodnota reálného čísla ♦ základní množinové pojmy (rovnost, podmnožina, sjednocení, průnik, rozdíl množin) ♦ intervaly	
1.2. 1.6. 1.7.	✓ užívá vlastnosti dělitelnosti čísel, rozlišuje v aplikačních úlohách nejmenší společný násobek, největší společný dělitel ✓ upravuje efektivně výrazy s proměnnými ✓ určuje definiční obor výrazu ✓ rozkládá mnohočleny na součin	♦ násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, znaky dělitelnosti ♦ výrazy s proměnnými, definiční obor ♦ operace s mnohočleny ♦ rozklad mnohočlenů vytýkáním a užitím vzorců	množinové diagramy
	LOMENÉ VÝRAZY		
	Žák: ✓ určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl	♦ lomený výraz, definiční obor výrazu	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1.1.	✓ krátí a rozšiřuje lomené výrazy ✓ sčítá a odečítá dva až tři lomené výrazy ✓ násobí a dělí dva lomené výrazy ✓ převádí složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů ✓ užívá správně logické spojky a kvantifikátory ✓ rozlišuje mezi definicí a větou, objasní stavbu matematické věty z hlediska výrokové logiky ✓ čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky ✓ vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení ✓ rozliší správný a nesprávný úsudek	♦ početní operace s lomenými výrazy ♦ složený lomený výraz ♦ krácení a rozšiřování, sčítání a odečítání, násobení a dělení lomených výrazů ♦ úprava složených lomených výrazů ♦ výrok a jeho negace, složené výroky ♦ definice, věta ♦ typy důkazů (přímý, nepřímý, sporem)	
1.8.	ROVNICE, NEROVNICE A JEJICH SOUSTAVY Žák: ✓ řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy ✓ při řešení rovnic a nerovnic aplikuje dovednost úpravy algebraických výrazů ✓ rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy ✓ graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	♦ lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy ♦ kvadratická rovnice a nerovnice ♦ rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru ♦ rovnice s absolutní hodnotou ♦ rovnice s neznámou pod odmocninou a ve jmenovateli ♦ rovnice s parametrem ♦ rovnice řešené substitucí	množinové zápisy
1.9. 3.3. 1.11.	✓ analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav ✓ diskutuje řešitelnost lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav nebo diskutuje počet řešení		úlohy z praxe
1.8.	FUNKCE Žák: ✓ rozeznává funkční vztah od jiných vztahů ✓ určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce	♦ funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku ♦ užití funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens	posunutí, skládání zobrazení (fyzika)

	✓ sestrojí graf lineární funkce, funkce $y = a x^2$, nepřímé úměrnosti $y = k/x$ ✓ graficky řeší soustavu dvou lineárních rovnic ✓ odvodí goniometrické funkce ostrých úhlů jako poměry stran podobných pravoúhlých trojúhelníků ✓ užívá kalkulátor pro určování hodnot těchto funkcí pro ostré úhly a určuje úhel pro známou hodnotu funkce ✓ užívá goniometrické funkce k řešení úloh z praxe, při výpočtu objemů a povrchů těles		
--	---	--	--

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	PLANIMETRIE		
4.1.	Žák: ✓ zná a aktivně používá základní pojmy z planimetrie, na základě vlastností třídí útvary ✓ graficky sčítá a odčítá úhly ✓ násobí a dělí úhel a jeho velikost ✓ řeší pravoúhlý trojúhelník	♦ přímka, polopřímka, úsečka, polorovina, úhel, trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník, mnohoúhelník, konvexní útvary, kružnice, kruh, středový a obvodový úhel ♦ přenášení úhlu, sčítání a odečítání úhlů a jejich velikostí ♦ grafické násobení a dělení úhlu	
4.3.	✓ řeší geometrické úlohy s využitím shodných zobrazení a	♦ Euklidovy věty, Pythagorova věta; konstrukční úlohy, kontrola na základě výpočtu	
4.5.	stejnolehlosti	♦ osová souměrnost, středová souměrnost, posunutí, otočení, stejnolehlost, podobnost	
4.7.	✓ řeší úlohy konstrukčně i výpočtem		
4.4.	✓ řeší polohové i nepolohové konstrukční úlohy užitím		
4.5.	množin všech bodů dané vlastnosti		
	✓ v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy a úpravy výrazů		
	✓ využívá náčrt při řešení geometrického problému		
4.3.	✓ řeší planimetrické problémy motivované praxí		
4.7.	✓ запиše pomocí matematické symboliky polohové a		
1.1.	metrické vztahy mezi rovinnými útvary (rovnoběžnost,		
4.1.	kolmost, prvek, podmnožina množiny, průnik a		
4.2.	sjednocení množin)		

ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY			
3.1.	Žák: ✓ načrtne grafy lineární funkce, kvadratické funkce, mocninné funkce, lineární lomené funkce, exponenciální funkce, logaritmické funkce, goniometrických funkcí	♦ obecné poznatky o funkcích ♦ funkce – lineární funkce, kvadratická funkce, lineární lomená funkce, mocninná funkce, exponenciální funkce, logaritmická funkce, absolutní hodnota a funkce s absolutní hodnotou	rovnice lineární, kvadratické (1. ročník) shodná zobrazení (1. ročník)
3.2.	✓ formuluje základní vlastnosti probraných funkcí a je schopen aplikovat tyto poznatky i na další funkce	♦ goniometrické funkce, vztahy mezi goniometrickými funkcemi a goniometrické vzorce	posloupnosti (4. ročník)
3.3.	✓ užívá kalkulačku pro určení hodnot goniometrických funkcí, exponenciálních funkcí, logaritmických funkcí	♦ goniometrické rovnice	vztahy fyzikálních veličin – lineární, kvadratické,
1.10.	✓ uvědomí si souvislost lineárních a kvadratických rovnic a nerovnic, exponenciálních a logaritmických rovnic a nerovnic s grafem příslušných funkcí a je schopen aplikovat tyto vědomosti při řešení rovnic a nerovnic	♦ trigonometrie obecného trojúhelníka, sinová a kosinová věta	logaritmické, exponenciální, goniometrické funkce (fyzika)
3.4.	✓ aplikuje znalost shodných zobrazení a stejnolehlosti při sestrojování grafu		trigonometrie (geodézie)
3.5.	✓ modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí		
3.4.	✓ řeší aplikační úlohy		
3.6.			
STEREOMETRIE			
	Žák:		
4.1.	✓ určuje možnosti vzájemné polohy bodů, přímek, rovin a prostorů v prostoru	♦ základní pojmy stereometrie, polohové vlastnosti bodů, přímek, rovin	prostorová představivost, rýsování (deskriptivní geometrie)
4.2.	✓ sestrojí řez krychle, hranolu a jehlanu rovinou, průsečnicí rovin a průsečík přímký s tělesem	♦ rovinné řezy krychle, hranolu a jehlanu	
4.2.			

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	STEREOMETRIE		
4.3. 4.7.	Žák: ✓ definuje pojem odchylka a vzdálenost a umí je v jednoduchých příkladech určit	♦ vzdálenosti a odchylky	
4.3. 4.6. 4.7.	✓ vypočítá objemy a povrchy těles a jejich částí ✓ řeší stereometrické úlohy motivované praxí ✓ aplikuje poznatky z planimetrie na stereometrii ✓ využívá náčrt při řešení prostorového problému	♦ objemy a povrchy těles – krychle, hranol, válec, jehlan, kužel, koule	
	ANALYTICKÁ GEOMETRIE		
4.1.	Žák: ✓ ovládá operace s vektory (součin reálného čísla a vektoru, skalární součin, vektorový součin, smíšený součin)	♦ posunutí v soustavě souřadnic ♦ vzdálenosti bodů, střed úsečky, vektor, sčítání vektorů, násobení vektoru reálným číslem, lineární závislost a nezávislost vektorů	vektorové veličiny (fyzika)
4.2. 4.4.	✓ používá různá analytická vyjádření přímky v rovině a v prostoru a je schopen rozhodnout o vzájemné poloze přímek a rovin	♦ skalární součin, vektorový a smíšený součin ♦ parametrická rovnice přímky v rovině, obecná rovnice, směrnicový tvar rovnice přímky	stereometrie (2. ročník)
4.8. 4.9. 4.10. 4.11. 4.12.	✓ osvojí si definice základních kuželoseček, je schopen načrtnout danou kuželosečku, zapsat rovnici, určit charakteristické prvky kuželosečky a rozhodnout o vzájemné poloze přímky a kuželosečky ✓ rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce předpisem	♦ vzájemná poloha bodů a přímek v rovině ♦ parametrická rovnice přímky v prostoru ♦ parametrická a obecná rovnice roviny ♦ vzájemná poloha bodů, přímek a rovin v prostoru	kuželosečky (deskriptivní geometrie)
4.10. 4.13. 4.2.	✓ řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině ✓ využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů	♦ metrické a polohové úlohy ♦ kružnice, elipsa, hyperbola a parabola, vzájemná poloha přímky a kuželosečky	
4.3.			

4.8. 4.1. 4.14.	✓ využívá náčrtek při řešení rovinného nebo prostorového problému ✓ používá geometrické pojmy ✓ zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů, na základě vlastností třídí útvary		
3.2. 3.7.	POSLOUPNOSTI Žák: ✓ zná souvislost mezi funkcí a posloupností ✓ formuluje vlastnosti posloupnosti ✓ používá vztahy pro aritmetickou a geometrickou posloupnost a využívá poznatky o posloupnostech v praktických úlohách ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY Žák: ✓ vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře ✓ určí hledanou jistinu ✓ provádí jednoduché a složené úrokování ✓ vypočítá úrok z úroku	♦ posloupnost, určení posloupnosti rekurentně a pomocí n-tého členu, aritmetická posloupnost, geometrická posloupnost, úlohy řešené pomocí aritmetické a geometrické posloupnosti	úrokování (SV) aplikace geometrické posloupnosti ve finanční matematice
		♦ úrok, jistina, úroková doba, úrokové období, úroková míra ♦ jednoduché úrokování, složené úrokování, výpočet úroku, určování počtu dní úrokové doby ♦ řešení slovních úloh z praxe	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Matematika**

Ročník: **4.**

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	POSLOUPNOSTI A ŘADY Žák: ✓ ovládá důkaz matematickou indukcí ✓ diskutuje konvergenci a divergenci posloupnosti ✓ graficky znázorňuje posloupnost a její limitu ✓ užívá symbolický zápis řady ✓ diskutuje konvergenci a divergenci řady ✓ řeší aplikační úlohy KOMBINATORIKA A PRAVDĚPODOBNOST, PRÁCE S DATY Žák:		
2.2.	✓ osvojí si pojmy: variace, permutace, kombinace; je schopen aplikovat tyto vědomosti v praktických úlohách ✓ upravuje výrazy a řeší rovnice s faktoriály a kombinačními čísly	♦ nekonečná geometrická řada	
2.1.	✓ zná a dovede používat binomickou větu	♦ faktoriál, kombinační čísla a jejich vlastnosti	
2.2.	✓ užívá vědomosti z kombinatoriky při řešení úloh	♦ variace, permutace, kombinace bez opakování, binomická věta	ZSV
2.5.	✓ interpretuje výsledky statistického zpracování dat a vytváří hypotézy dalšího rozvoje	♦ náhodný jev, jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů	výpočetní technika
2.3.	✓ volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat	♦ statistický soubor a jeho charakteristiky	množiny a výroky (1. ročník)
2.4.	✓ využívá výpočetní techniku	♦ zpracování dat	

–	KOMPLEXNÍ ČÍSLA Žák: ✓ dovede řešit kvadratickou rovnici $x^2 + 1 = 0$ a další kvadratické rovnice s $D < 0$ ✓ znázorní komplexní čísla v Gaussově rovině a převádí algebraický tvar komplexního čísla na goniometrický a naopak ✓ ovládá základní početní operace s komplexními čísly, aktivně využívá Moivreovu větu ✓ řeší jednoduché binomické rovnice ZÁKLADY DIFERENCIÁLNÍHO POČTU Žák: ✓ odhaduje a zdůvodňuje chování posloupností pro velká n ✓ používá symbolický jazyk matematiky ✓ určuje limity ✓ odhaduje chování funkce v okolí bodu ✓ určuje limity funkcí pomocí limit známých funkcí a užitím vět o limitách ✓ užívá základní pojmy diferenciálního počtu, zná z paměti vzorce pro derivaci elementárních funkcí a pravidla derivování ✓ řeší jednoduché úlohy na průběh funkce pomocí diferenciálního počtu ✓ zná z paměti vzorce pro integraci elementárních funkcí ✓ řeší jednoduché úlohy pomocí integrálního počtu ✓ aplikuje základní pojmy diferenciálního počtu v geometrii (tečna grafu funkce) a ve fyzice (rychlost hmotného bodu)	♦ obor komplexních čísel, Gaussova rovina, algebraický tvar komplexního čísla, goniometrický tvar komplexního čísla ♦ funkce – lineární funkce, kvadratická funkce, lineární lomená funkce, mocninná funkce, exponenciální funkce, logaritmická funkce, absolutní hodnota a funkce s absolutní hodnotou ♦ řešení kvadratických rovnic v oboru komplexních čísel ♦ binomické rovnice ♦ limita posloupnosti ♦ věty o limitách ♦ limita funkce – okolí bodu, definice, limita v bodě, věty o limitách, limity v nevlastních bodech ♦ derivace funkce, geometrický a fyzikální význam derivace ♦ derivace elementárních funkcí, derivace součtu, součinu a podílu ♦ derivace složené funkce, druhá derivace ♦ průběh funkce	číselné obory (1.ročník) vektory (3. ročník) rovnice (1.ročník) funkce (2. ročník)
---	---	---	---

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu matematika

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák:

- 1.1. užívá správně logické spojky a kvantifikátory, objasní stavbu matematické věty
- 1.2. užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel
- 1.3. operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty
- 1.4. provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy
- 1.5. odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor
- 1.6. upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu
- 1.7. rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic
- 1.8. řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení
- 1.9. rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy
- 1.10. geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav
- 1.11. analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav

2. PRÁCE S DATY, KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST

Žák:

- 2.1. řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet)
- 2.2. využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly
- 2.3. diskutuje a kriticky hodnotí statistické informace a daná statistická sdělení, vytváří a vyhodnocuje závěry a předpovědi (hypotézy) na základě dat
- 2.4. volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku)
- 2.5. reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám

3. ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY

Žák:

- 3.1. načrtne grafy požadovaných funkcí (definovaných jednoduchým vzorcem) a určí jejich vlastnosti
- 3.2. formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností
- 3.3. využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů
- 3.4. aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi
- 3.5. modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí

- 3.6. řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech
- 3.7. interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice

4. GEOMETRIE

Žák:

- 4.1. určuje geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary
- 4.2. určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky
- 4.3. využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému
- 4.4. v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly
- 4.5. řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a stejnolehlosti, pomocí konstrukce délek úseček daných výrazem
- 4.6. zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles nebo jejich průnik s přímkou
- 4.7. řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii
- 4.8. užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů)
- 4.9. rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce vzorcem
- 4.10. řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině
- 4.11. využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření
- 4.12. z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce
- 4.13. řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskusí znaménka diskriminantu kvadratické rovnice)
- 4.14. využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů

Poznámka: Výstupy označené „–“ nemají vazbu na očekávané výstupy RVP.

Vyučovací předmět:

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Fyzika je vytvořen ze stejnojmenného vzdělávacího oboru. Je realizován jako povinný předmět v 1., 2. a 3. ročníku.

Časová dotace: 1. ročník – 3 hodiny, z toho 1 hodina je dělená pro cvičení z fyziky

2. ročník – 3 hodiny, z toho 1 hodina je určena pro cvičení z fyziky

3. ročník – 2 hodiny

Výuka probíhá v odborné učebně fyziky, která je vybavena i pro konání laboratorních prací. Při hodinách cvičení je třída dělena na dvě skupiny.

Předmět rozvíjí postupně získávané poznatky žáků o fyzikálních interakcích rozmanitých objektů a o struktuře látek a formuje je do uceleného systému vědomostí o zákonitostech různých forem pohybu, přírodních dějů a o vlastnostech látek. Žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali osvojené fyzikální zákony a zákonitosti k objasňování fyzikálních jevů a k předvídaní důsledků jejich působení. Velká pozornost je věnována přesnému a jasnému formulování myšlenek na základě osvojené odborné terminologie, pozornému pozorování a přesnému popisu jevů, správné analýze příčin a následků jevů, logickému zdůvodňování vlastních závěrů a ověřování hypotéz. Na vybraných fyzikálních objektech a technických aplikacích jsou žáci seznamováni s teoretickými a experimentálními fyzikálními metodami a učí se uplatňovat je prakticky v konkrétních situacích. Přitom poznávají význam matematických nástrojů a postupů pro efektivitu řešení problémů a úloh. Žáci se učí i správně chápat společenskou roli fyziky a její úzkou souvislost s ostatními přírodovědnými obory.

Předmět realizuje průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Environmentální výchova (EV), Mediální výchova (MV)

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- učitel zadává úkoly (referáty, fyzikální prezentace, úlohy s neúplným zadáním), k jejichž splnění žáci musí vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z různých zdrojů
- učitel soustavným vyžadováním rozboru fyzikálních vztahů a grafických závislostí posiluje u žáka vědomí, že matematický aparát je mocný a efektivní nástroj pro popis a objasňování souvislostí přírodních jevů a pro aplikaci fyzikálních poznatků při řešení praktických problémů

- učitel zadáváním souhrnných opakování a komplexnějších úloh vede žáky k systemizaci fyzikálních vědomostí a ke schopnosti jejich transferu do jiných vzdělávacích oborů a oblastí
 - učitel vytváří vhodné příležitosti (problémové úlohy, diskuse, rozbor mediálních zpráv), které motivují žáky k použití fyzikálních vědomostí a dovedností při vysvětlování přírodních jevů, k předvídání jejich důsledků a k možnostem jejich technických aplikací
 - učitel vyžaduje od žáků znalost odborné terminologie jako nezbytný předpoklad pro samostatné studium odborných textů
 - učitel rozvíjí kritičnost žáků k vyhledávaným fyzikálním informacím (zvláště k informacím z internetu) tím, že je vede k nutnosti vyhledávat informace z různých zdrojů, porovnávat jejich obsah a konfrontovat s fyzikálními zákony a zákonitostmi, které žák zatím poznal
- b) *Kompetence k řešení problémů*
- učitel vyžaduje při řešení fyzikálních problémů přesný postup, který zahrnuje analýzu, případnou matematizaci, vyřešení a interpretaci výsledků
 - učitel vede žáky k vlastnímu hodnocení výsledků z hlediska jejich souladu s běžnou zkušeností a poznaných fyzikálních zákonů a zákonitostí
 - učitel výběrem vhodných problémů vede žáky k možnosti využívat fyzikálních poznatků a metod k řešení problémů z různých oblastí praktického života
- c) *Kompetence komunikativní*
- učitel dbá při ústní i písemném projevu žáka na jeho jasné a odborně přesné formulace s použitím odborné terminologie
 - učitel vyžaduje, aby žák své odborné fyzikální názory, postoje a řešení zdůvodnil na základě exaktních zákonů a zákonitostí
 - učitel rozбором formálních chyb při zápisu řešení fyzikálních úloh rozvíjí schopnost jasného mimoverbálního vyjádření myšlenek s použitím symbolů
- d) *Kompetence sociální a personální*
- učitel využívá skupinové práce žáků (laboratorní práce, fyzikální prezentace), a tím rozvíjí u žáků schopnosti spolupráce a rozdělování rolí v pracovním týmu a vede je k odpovědnosti za splnění společného úkolu jednotným hodnocením celé skupiny
 - učitel vyžaduje od žáků dodržování zásad BOZP při práci s technickými prostředky, a tím formuje jejich odpovědný vztah k vlastnímu zdraví
- e) *Kompetence občanské*
- učitel vede žáky k respektování autorských práv a legislativy při práci s informacemi tím, že důsledně vyžaduje uvádění zdrojů, z nichž žák čerpá informace při své samostatné práci (seminární práce, fyzikální prezentace, referáty)
 - učitel vyžaduje dodržování termínů splnění stanovených úkolů
 - učitel kontroluje a hodnotí dodržování stanovených zásad při práci v odborné učebně (provozní a laboratorní řád)

f) *Kompetence k podnikavosti*

- učitel sleduje a podporuje samostatnost, vlastní iniciativu a tvořivost žáků při řešení fyzikálních problémů a při účasti v odborných fyzikálních soutěžích
- učitel průběžným hodnocením pracovních výsledků žáků a jejich projevů vede žáky ke schopnostem kriticky hodnotit vlastní výsledky a reálně posuzovat možnosti osobního rozvoje odborného potenciálu ve fyzice pro případné zaměření budoucího povolání na tento obor

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1.2. 1.1.	FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ Žák: ✓ odvodí jednotku odvozené veličiny z jejího definičního vztahu ✓ převádí jednotky používaných fyzikálních veličin ✓ odečítá z grafu znázorňujícího fyzikální závislost odpovídající hodnoty fyzikálních veličin ✓ určí, zda je daná fyzikální veličina skalární nebo vektorová ✓ rozhodne, zda lze k řešení daného fyzikálního problému použít skaláry nebo zda je nutno pracovat s vektory ✓ určí graficky součet a rozdíl daných vektorů ✓ rozloží graficky daný vektor do dvou určených směrů ✓ dodržuje zásady bezpečnosti při měření ✓ změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky fyzikální veličiny: délka, čas, hmotnost, hustota, zrychlení, síla, tíhové zrychlení ✓ vypočítá ze souboru opakovaných měření průměrnou hodnotu, průměrnou a relativní odchylku měření ✓ interpretuje výsledek měření, vyhodnotí správnost a přesnost měření ✓ vypracuje protokol o provedeném měření na přiměřené obsahové a formální úrovni	FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ ♦ fyzikální veličiny a jednotky – základní a odvozené, mezinárodní soustava SI, mimosoustavové jednotky ♦ převody jednotek ♦ vektorové a skalární veličiny ♦ operace s vektory, rozklad vektoru na různoběžné složky ♦ měření fyzikálních veličin, chyby měření ♦ zpracování výsledků opakovaného měření fyzikální veličiny – průměrná hodnota, průměrná a relativní odchylka	VMEGS: Žijeme v Evropě – vědecká a technická integrace (význam mezinárodní soustavy SI pro rozvoj vědeckých a hospodářských styků) Matematika – mocniny se záporným exponentem, operace s vektory Matematika – zaokrouhlení čísla na daný počet platných cifer, na daný počet desetinných míst a na určitý řád
1.2. 2.1.	POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBNÍ Žák: ✓ řeší fyzikální úlohy obecně i početně ✓ určí průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu	KINEMATIKA POHYBU ♦ těleso, hmotný bod, poloha hmotného bodu, vztažná soustava ♦ mechanický pohyb, relativnost klidu a pohybu	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

	✓ využívá kinematické vztahy rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených (zpomalených) pohybů k určování jejich zrychlení, rychlosti, dráhy a doby pohybu ✓ využívá grafy závislosti rychlosti a dráhy na čase u rovnoměrného nebo rovnoměrně zrychleného (zpomaleného) pohybu k určování zrychlení, rychlosti nebo dráhy daného pohybu ✓ využívá kinematické vztahy rovnoměrného pohybu hmotného bodu po kružnici k určování jeho zrychlení, obvodové a úhlové rychlosti, periody a frekvence	♦ trajektorie a dráha hmotného bodu ♦ průměrná a okamžitá rychlost ♦ rovnoměrný pohyb, závislost rychlosti a dráhy rovnoměrného pohybu na čase ♦ zrychlení, tečné a normálové zrychlení ♦ rovnoměrně zrychlený (zpomalený) pohyb, závislost zrychlení, rychlosti a dráhy rovnoměrně zrychleného (zpomaleného) pohybu na čase ♦ volný pád, tíhové zrychlení ♦ rovnoměrný pohyb hmotného bodu po kružnici, úhlová a obvodová rychlost, perioda a frekvence, dostředivé zrychlení	Matematika – vyjádření proměnné z jednoduchého vztahu (lineární a kvadratický včetně tvarů lomených), počítání s čísly v exponenciálním tvaru, řešení rovnic
2.2.	✓ provádí analýzu sil působících v dané situaci na těleso a rozhodne, které z nich ovlivní jeho pohybový stav ✓ určí v dané situaci velikost a směr síly třecí, tíhové, gravitační, tlakové a dostředivé ✓ určí graficky a v jednoduchých případech (rovnoběžné nebo kolmé síly) i početně výslednici dvou sil působících na těleso ✓ rozloží graficky sílu působící na těleso na dvě různoběžné složky, jsou-li známy směry obou složek ✓ rozloží graficky i početně sílu působící na těleso na dvě rovnoběžné složky, jsou-li známy působíště obou složek ✓ sestaví v konkrétní situaci pohybovou rovnici a využije ji k určení zrychlení pohybu nebo působících sil ✓ porovná kvalitativně a kvantitativně účinky sil akce a reakce na vzájemně působící tělesa ✓ využívá zákon zachování hybnosti k řešení problémů a úloh	HMOTNOST, SÍLA A HYBNOST ♦ hmotnost, zákon zachování hmotnosti ♦ síla, skládání a rozklad sil působících na hmotný bod ♦ Newtonovy pohybové zákony, inerciální vztažná soustava, setrvačnost a hmotnost ♦ třecí síla, tíhová síla, dostředivá a odstředivá síla, síla pružnosti ♦ hybnost, změna hybnosti, zákon zachování hybnosti ♦ ohraničená platnost zákonů klasické mechaniky	VMEGS: Žijeme v Evropě – významní Evropané (G. Galilei, I. Newton) OSV: Sociální komunikace – přesná komunikace (komunikace s použitím odborné terminologie)
2.4.	✓ využívá souvislost změny mechanické energie s mechanickou prací k řešení problémů a úloh	PRÁCE A ENERGIE ♦ mechanická práce stálé síly, výkon	

	✓ využívá zákon zachování mechanické energie k řešení problémů a úloh	♦ energie, kinetická energie posuvného pohybu, potenciální tíhová energie, mechanická energie ♦ změny a přeměny energie, souvislost změny mechanické energie s mechanickou prací ♦ zákon zachování energie, zákon zachování mechanické energie, účinnost	
2.2. 2.1., 2.4.	✓ vysvětlí vznik tíhové síly a porovná její velikost a směr se silou gravitační ✓ využívá kinematické vztahy rovnoměrných a zrychlených pohybů a zákon zachování energie k řešení svislého a vodorovného vrhu	GRAVITAČNÍ POLE ♦ gravitace, gravitační síla, Newtonův gravitační zákon ♦ gravitační pole, gravitační zrychlení, gravitační pole homogenního kulového tělesa ♦ tíhová síla, tíhové zrychlení, tíha ♦ pohyby těles v homogenním tíhovém poli Země, princip nezávislosti pohybů, skládání rychlostí ♦ gravitační pole Slunce, sluneční soustava	
2.1.	✓ určí v dané situaci velikost a směr momentu síly a momentu dvojice sil ✓ určí, jaké otáčivé účinky mají síly působící na těleso ✓ objasní obsah momentové věty a využívá ji prakticky k řešení technických problémů ✓ zformuluje a fyzikálně objasní podmínky, které určují rovnováhu a stabilitu tělesa	MECHANIKA TUHÉHO TĚLESA ♦ tuhé těleso, posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa ♦ moment síly, momentová věta, dvojice sil ♦ skládání sil působících v různých bodech tuhého tělesa, rozklad síly na rovnoběžné složky ♦ těžiště, rovnovážné polohy a podmínky rovnováhy tělesa, stabilita tělesa ♦ kinetická energie otáčivého pohybu, moment setrvačnosti	Geografie – tíhové zrychlení v různých místech na Zemi VMEGS: Žijeme v Evropě – významní Evropané (J. Kepler, M. Koperník)
2.2. 2.4.	✓ určí tlak nebo tlakovou sílu v kapalině s použitím definice tlaku nebo Pascalova zákona ✓ určí hydrostatický tlak nebo hydrostatickou tlakovou sílu v daném místě kapaliny ✓ zformuluje a fyzikálně objasní podmínky plování těles ✓ řeší úlohy s využitím Archimédova zákona	MECHANIKA KAPALIN A PLYNŮ ♦ tlak v kapalině a v plynu, tlaková síla, Pascalův zákon ♦ hydrostatický tlak, atmosférický tlak, vztlaková síla, Archimédův zákon, plování těles ♦ rovnice spojitosti, tlaková potenciální energie kapaliny, Bernoulliho rovnice	

	✓ objasní fyzikální význam rovnice spojitosti a Bernoulliho rovnice a využívá obě rovnice k řešení praktických problémů		
–	✓ popíše a charakterizuje kmitavý pohyb z hlediska kinematiky		
2.3.	✓ vysvětlí příčiny kmitavého pohybu zvoleného mechanického oscilátoru		
2.4.	✓ popíše přeměny energie v mechanickém oscilátoru a vysvětlí příčinu a důsledky tlumení vlastního kmitání mechanického oscilátoru		
–	✓ zformuluje podmínky rezonance a diskutuje o kladných i negativních projevech rezonance	KMITÁNÍ MECHANICKÉHO OSCILÁTORU ♦ kmitavý pohyb, mechanický oscilátor, harmonický kmitavý pohyb ♦ kinematika harmonického kmitavého pohybu – okamžitá výchylka, rychlost a zrychlení, časový diagram harmonického pohybu ♦ dynamika vlastního kmitání mechanického oscilátoru, matematické kyvadlo, pružinový oscilátor, přeměny energie v mechanickém oscilátoru, tlumené kmitání ♦ nucené kmitání mechanického oscilátoru, rezonance, rezonanční křivka MECHANICKÉ VLNĚNÍ ♦ mechanické vlnění, vlnová délka, fázová rychlost ♦ postupné vlnění, rovnice postupné harmonické vlny ♦ interference vlnění, stojaté vlnění ♦ šíření vlnění, vlnoplocha, paprsek ♦ odraz, lom a ohyb vlnění v izotropním prostředí ♦ zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku ♦ výška tónu, barva zvuku, hlasitost a intenzita zvuku	Matematika – vyjádření proměnné ze vztahu, goniometrické funkce
2.5.	✓ vysvětlí příčinu vzniku mechanického vlnění a objasní možnosti šíření mechanického vlnění v různých prostředích ✓ porovná šíření mechanického vlnění s mechanickým pohybem tělesa, formuluje společné rysy i zásadní odlišnosti ✓ vysvětlí pojem odraz vlnění a aplikuje zákon odrazu při šíření vlnění ✓ vysvětlí pojem interference vlnění a popíše jeho projevy a důsledky při různých podmínkách		Biologie – psychosomatické vlivy mechanického vlnění na člověka
3.1.	STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK Žák: ✓ vysvětlí pomocí kinetické teorie mechanické a tepelné vlastnosti plynů, kapalin a pevných látek ✓ vysvětlí podstatu tlaku plynu a objasní změny tlaku plynu při změnách teploty ✓ objasní změny objemu pevného nebo kapalného tělesa při změnách teploty	KINETICKÁ TEORIE LÁTEK ♦ základy kinetické teorie stavby látek ♦ hmotnosti a rozměry částic, látkové množství, Avogadrova konstanta, molární hmotnost a objem ♦ vzájemné silové působení částic, rovnovážná poloha částic potenciální energie vazebných sil, modely struktur látek v různých skupenstvích	Chemie – molární veličiny

	✓ objasní podstatu změny teploty tělesa při tepelném kontaktu s jiným tělesem		
1.1.	✓ změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky fyzikální veličiny: teplota, měrná tepelná kapacita látky	TERMODYNAMIKA ♦ termodynamická soustava, rovnovážný stav ♦ teplota a její měření, Celsiova a termodynamická teplota ♦ teplotní roztažnost pevných látek a kapalin, součinitel teplotní délkové a objemové roztažnosti, anomálie vody ♦ vnitřní energie tělesa a soustavy těles, změna vnitřní energie při konání práce a při tepelné výměně, teplo, první termodynamický zákon ♦ tepelná kapacita, měrná tepelná kapacita, kalorimetrická rovnice ♦ přenos tepla vedením, prouděním a tepelným zářením	ICT – vypracování protokolů laboratorních prací s využitím počítače, fyzikální prezentace s využitím digitálních technologií OSV: Spolupráce a soutěž – laboratorní práce v týmu (rozdělení úkolů, odpovědnost a kontrola, kompletace výsledků)
3.2.	✓ vypracuje protokol o provedeném měření na přiměřené obsahové a formální úrovni s využitím počítače		
	✓ využívá 1. termodynamický zákon k řešení úloh a problémů spojených se změnami vnitřní energie soustavy		
	✓ sestaví kalorimetrickou rovnici pro konkrétní termodynamickou soustavu a vyřeší ji		
	✓ určí v konkrétních případech kvantitativně změny délky nebo objemu těles při změnách teploty		
	✓ uvede a vysvětlí vybrané technické aplikace využívající teplotní roztažnost pevných látek a kapalin		
3.5.	✓ objasní jev anomálie vody a jeho význam pro život v přírodě		

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1. 3.3. 3.2. 3.4. 3.1.	STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK Žák: ✓ změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky fyzikální veličiny: povrchové napětí kapaliny, měrné skupenské teplo tání ✓ provede s použitím stavové rovnice rozbor stavových změn při termodynamických dějích v ideálním plynu ✓ znázorní termodynamické děje v ideálním plynu pomocí pV-diagramu ✓ využívá stavovou rovnici ideálního plynu k určení hodnot stavových veličin a jejich změn při termodynamických dějích v plynech ✓ využívá 1. termodynamický zákon k rozboru termodynamických dějů v ideálním plynu z energetického hlediska ✓ objasní vznik normálového napětí působením vnější síly na pevné těleso ✓ provede rozbor křivky deformace, vysvětlí význam meze pružnosti a meze pevnosti ✓ využívá Hookova zákona pro pružnou deformaci tahem a tlakem při řešení fyzikálních problémů ✓ využívá znalosti vlastností povrchové vrstvy kapalin k objasňování fyzikálních jevů v kapalinách	STRUKTURA A VLASTNOSTI LÁTEK ♦ ideální plyn, stavová rovnice pro ideální plyn ♦ termodynamické děje v ideálním plynu: izotermický, izobarický, izochorický a adiabatický ♦ kruhový (cyklický) děj, účinnost kruhového děje, druhý termodynamický zákon. ♦ krystalické a amorfnní látky, krystalová mřížka a poruchy krystalové mřížky ♦ deformace pevného tělesa, síla pružnosti, normálové napětí, mez pružnosti a mez pevnosti materiálu, křivka deformace, Hookův zákon ♦ povrchová vrstva kapaliny, povrchová energie kapaliny, povrchová síla, povrchové napětí ♦ kohezní a kapilární tlak v kapalině, kapilární jevy ♦ změny skupenství látek, skupenská tepla	Chemie – krystalová mřížka
4.1.	ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY. SVĚTLO Žák: ✓ vysvětlí jev elektrostatische indukce a objasní, jak tento jev ovlivní působení elektrického pole na vodič ✓ vysvětlí podstatu stínění prostoru před elektrickým polem	ELEKTRICKÝ NÁBOJ A ELEKTRICKÉ POLE ♦ elektrický náboj, elementární náboj, zákon zachování elektrického náboje ♦ elektrická síla, elektrické pole, intenzita elektrického pole, elektrické siločáry ♦ práce sil elektrického pole, elektrické napětí	

2.3.	✓ vysvětlí jev polarizace a objasní, jak tento jev ovlivní působení elektrického pole na nevodič ✓ analyzuje vlivy elektrického pole na elektricky nabitě částice a uvede možnosti praktického využití	♦ pohyb částice s nábojem v elektrickém poli ♦ vodiče a izolanty v elektrickém poli, elektrostatická indukce, polarizace dielektrika ♦ kondenzátor, kapacita kondenzátoru, spojování kondenzátorů	
1.1.	✓ změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky fyzikální veličiny: elektrický proud a napětí, elektrický odpor ✓ změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky charakteristiky elektrických objektů: voltampérová charakteristika spotřebiče, zatěžovací charakteristika zdroje	ELEKTRICKÝ PROUD V LÁTKÁCH ♦ elektrický proud, elektrický zdroj, elektromotorické napětí ♦ kovový vodič, elektronová vodivost ♦ Ohmův zákon pro část obvodu, elektrický odpor vodiče, rezistivita, rezistor, spojování rezistorů ♦ Ohmův zákon pro uzavřený obvod, vnitřní odpor zdroje, svorkové napětí ♦ schéma elektrického obvodu, elektrotechnické značky ♦ elektrická práce a výkon v obvodech stejnosměrného proudu, spotřeba elektrické energie, účinnost elektrického zařízení ♦ polovodič, elektronová a děrová vodivost, závislost odporu polovodiče na teplotě, vlastní a příměsový polovodič ♦ přechod PN, hradlová vrstva, polovodičová dioda, diodový jev, usměrňovač s polovodičovou diodou ♦ elektrolyt, elektrolytická disociace, iontová vodivost, elektrolyza ♦ ionizace plynu, plazma, iontová a elektronová vodivost, výboj v plynu	
4.2.	✓ využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení úloh a problémů s elektrickými spotřebiči a vodiči v elektrických obvodech ✓ vysvětlí pokles napětí na elektrickém zdroji při jeho zatížení ✓ využívá Ohmův zákon pro uzavřený obvod při řešení jednoduchých elektrických obvodů ✓ objasní podstatu elektrického zkratu a popíše jeho důsledky		ICT – polovodiče a rozvoj digitální techniky
4.3.	✓ objasní rozdílnou vodivost kovů, polovodičů a izolantů ✓ vysvětlí závislost elektrického odporu kovového vodiče na teplotě a diskutuje o možnostech jejího využití i negativních důsledcích ✓ porovná teplotní závislost elektrického odporu vodiče a polovodiče a vysvětlí rozdíly ✓ popíše vlastnosti hradlové vrstvy PN a aplikuje je k objasnění diodového jevu a možností využití polovodičových diod v elektrických obvodech ✓ vysvětlí vznik elektrického proudu v plynu při různých podmínkách		Chemie - elektrolyza VMEGS: Žijeme v Evropě – významní Evropané z českého prostředí (J. Heyrovský)

2.3. 3.1. 4.4.	✓ analyzuje vlivy magnetického pole na elektricky nabitě částice a uvede možnosti praktického využití ✓ vysvětlí ochrannou funkci magnetického pole Země proti korpuskulárnímu záření z vesmíru ✓ využije znalosti vnitřní struktury feromagnetických látek k objasnění jejich magnetických vlastností ✓ využívá zákon elektromagnetické indukce při určování indukovaného napětí a proudu	MAGNETICKÉ POLE ♦ magnetická síla, magnetické pole, magnetické indukční čáry ♦ magnetická indukce, silové působení magnetického pole na vodič s proudem ♦ magnetické pole vodičů s proudem (přímý vodič, válcová cívka). ♦ vzájemné silové působení mezi vodiči s proudem, permeabilita prostředí ♦ pohyb částice s nábojem v magnetickém poli ♦ magnetické vlastnosti látek, magnetování, feromagnetismus. ♦ magnetický indukční tok, změny magnetického indukčního toku, elektromagnetická indukce, indukované elektromotorické napětí, Faradayův zákon elektromagnetické indukce ♦ vlastní indukce, indukčnost	VMEGS: Žijeme v Evropě – významní Evropané (M. Faraday)
4.3., 4.4.	✓ objasní, jak cívka a kondenzátor ovlivňují průchod střídavého proudu v elektrickém obvodu a aplikuje tyto poznatky na příkladech jejich praktického využití ✓ vysvětlí funkci generátoru střídavého proudu, elektromotoru a transformátoru ✓ řeší jednoduché elektrické obvody střídavého proudu s prvky R, L, C	STŘÍDAVÝ PROUD ♦ střídavé napětí a proud, časový diagram, fázový rozdíl napětí a proudu, efektivní hodnoty střídavého napětí a proudu ♦ obvody střídavého proudu s prvky R, L a C, rezistance, induktance a kapacitance ♦ složený sériový obvod, impedance ♦ výkon střídavého proudu v obvodu s odporem a impedancí ♦ generátor střídavého proudu, elektromotor, transformátor ♦ elektrárna, přenosová soustava energetiky, ztráty při přenosu elektrické energie vedením ♦ bezpečnost při práci s elektrickým proudem	VMEGS: Žijeme v Evropě – významní Evropané z českého prostředí (Fr. Křižík) Geografie – energetika ČR EV: Člověk a životní prostředí – zdroje energie (klady a zápory využívání) Biologie – účinky elektrického proudu na lidské tělo

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
4.5.	ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY. SVĚTLO Žák: ✓ objasní možnost šíření elektromagnetických vln ve vakuu ✓ porovná rychlost šíření elektromagnetického vlnění ve vakuu a v látkovém prostředí ✓ analyzuje vlivy různých druhů elektromagnetického vlnění na lidské tělo ✓ objasní možnosti praktického využití jevů spojených s průchodem rentgenového záření látkou ✓ vysvětlí podstatu skleníkového jevu a jeho globální důsledky ✓ vysvětlí vznik a ochrannou funkci ozónové vrstvy pro život na Zemi a analyzuje problematiku ozónové díry	ELEKTROMAGNETICKÉ KMITÁNÍ A VLNĚNÍ ♦ oscilační obvod a jeho parametry, vlastní kmitání elektromagnetického oscilátoru ♦ nucené elektromagnetické kmitání, rezonance, rezonanční křivka ♦ elektromagnetické pole, elektromagnetická vlna, přenos energie a informací elektromagnetickým zářením ♦ šíření elektromagnetického vlnění, elektromagnetický dipól ♦ spektrum elektromagnetického záření VLNOVÉ VLASTNOSTI SVĚTLA ♦ světlo jako elektromagnetické vlnění, frekvence a vlnová délka světla ♦ šíření světla v optickém prostředí, rychlost světla, světelný paprsek, vlnoplocha ♦ odraz světla, zákon odrazu ♦ lom světla, zákon lomu, index lomu, úplný odraz, disperze světla, rozklad světla na spektrum, spektrometrie ♦ koherentní záření, interference světla na tenké vrstvě, optická dráha, interferenční maximum a minimum ♦ ohyb světla, interference světla při ohybu na soustavě štěrbin, optická mřížka, mřížkové spektrum	MV: Média a mediální produkce – rozhlas a televize (fyzika a technický základ médií) EV: Člověk a životní prostředí – ochranný obal Země a jeho ohrožení lidskou činností
4.5.	✓ charakterizuje podmínky vzniku odrazu, interference a ohybu při šíření elektromagnetického vlnění		

4.6.	✓ rozliší skutečný a zdánlivý obraz vytvořený optickou soustavou a porovná oba druhy z hlediska možnosti jejich pozorování a promítání ✓ určuje graficky polohu a vlastnosti obrazů vytvořených rovinným a kulovým zrcadlem ✓ určuje graficky polohu a vlastnosti obrazu vytvořeného čočkou ✓ využívá zobrazovací rovnici a vztahy pro příčné zvětšení kulového zrcadla a čočky k určování polohy a vlastností obrazu	ZOBRAZOVÁNÍ OPTICKÝMI SOUSTAVAMI ♦ optická soustava a optické zobrazení, vlastnosti obrazu ♦ zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle, ohnisková vzdálenost kulového zrcadla, zobrazovací rovnice a příčné zvětšení kulového zrcadla ♦ zobrazování tenkou čočkou, zobrazovací rovnice a příčné zvětšení čočky, ohnisková vzdálenost a optická mohutnost čočky ♦ oko jako optická soustava, akomodace, zorný úhel, lupa	Biologie – stavba a funkce oka
–	TEORIE RELATIVITY Žák: ✓ objasní relativnost některých fyzikálních pojmů a veličin a vymezí podmínky, při kterých se relativnost projeví ✓ předvídá změny hmotnosti tělesa při změnách jeho rychlosti a zdůvodní z hlediska dynamiky, proč nelze těleso urychlit na rychlost světla ve vakuu ✓ využívá vztah pro celkovou energii tělesa k určení změn hmotnosti tělesa při změnách jeho energie	SPECIÁLNÍ TEORIE RELATIVITY ♦ principy relativity, mezní rychlost ve vesmíru, relativnost vlastností těles a fyzikálních jevů (kvalitativně), meze platnosti klasické fyziky ♦ relativistická hmotnost, vztah mezi energií a hmotností tělesa, celková a klidová energie tělesa	VMEGS: Žijeme v Evropě – významní Evropané (A. Einstein)
5.1.	MIKROSVĚT Žák: ✓ využívá poznatků o kvantových vlastnostech záření k objasnění rozmanitých projevů interakce záření s látkou	KVANTA A VLNY ♦ pojmy kvantum a kvantování ve fyzice, fotoelektrický jev, foton a jeho vlastnosti ♦ vlnové vlastnosti částic, korpuskulární a vlnová povaha záření a částic ♦ stav objektu mikrosvěta, vlnová funkce a její pravděpodobnostní interpretace, princip neurčitosti (kvalitativně) ATOMY ♦ jádro atomu, elektronový obal ♦ kvantování energie atomu, stacionární stavy a jejich	
5.1.	✓ objasní podstatu vzniku a pohlcování světla v atomech		

5.2., 2.4. 5.2. 5.3. 5.4.	✓ využívá zákonitosti kvantování energie atomu k určování vlnových délek a frekvencí záření, které může atom emitovat nebo absorbovat ✓ využívá poznatků o stimulované emisi k vysvětlení funkce laseru, k určení vlastností jeho záření a k objasnění rozmanitých aplikací laseru v praxi ✓ s využitím vhodných zákonů zachování provádí analýzu jaderných reakcí a sestavuje jejich úplné rovnice ✓ vysvětlí možnost uvolňování energie při jaderných reakcích typu štěpení jader a slučování jader ✓ využívá poznatků o vazebných energiích jader k vyčíslení energetické bilance jaderných reakcí ✓ objasní podstatu jednotlivých typů radioaktivních přeměn, provede jejich částicovou bilanci a sestaví úplné rovnice ✓ objasní význam poločasu přeměny a diskutuje o možnostech využití radioizotopů s krátkým a dlouhým poločasem přeměny ✓ využívá zákon radioaktivní přeměny k řešení úloh ✓ popíše a vysvětlí některé způsoby zacházení s vyhořelým jaderným palivem ✓ objasní fyzikální podstatu nebezpečí jaderných záření pro člověka a uvede možné důsledky jejich působení na živé organismy ✓ uvede a zdůvodní účinné způsoby ochrany osob před různými druhy nebezpečných záření při různých činnostech ✓ posoudí výhody a rizika jaderné energetiky, objasní metody zajištění jaderné bezpečnosti	změny, emise a absorpce světla atomem ◆ kvantový model atomu, orbitaly, kvantová čísla, Pauliho vylučovací princip ◆ stimulovaná emise, laser ◆ složení atomového jádra, jaderné síly, hmotnostní úbytek a vazební energie jádra, stabilita jádra, metody uvolnění jaderné energie ◆ jaderné reakce, zákony zachování při jaderných reakcích, energie reakce, štěpení jader, řetězová reakce, syntéza jader, termonukleární reakce ◆ radioaktivita, typy radioaktivních přeměn, jaderná záření, využití radionuklidů, ochrana před škodlivými účinky jaderného záření. ◆ zákon radioaktivní přeměny, poločas přeměny, aktivita radionuklidu ◆ jaderná energetika, jaderný reaktor a jaderná elektrárna, jaderná bezpečnost	EV: Člověk a životní prostředí – zdroje energie (klady a zápory využívání), radionuklidy v životě člověka, ekologické aspekty jaderné energetiky Matematika – exponenciální rovnice a funkce
---	---	---	---

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu fyzika

1. FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ

Žák:

- 1.1. měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření
- 1.2. rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh

2. POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ

Žák:

- 2.1. užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených
- 2.2. určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil
- 2.3. využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles
- 2.4. využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh
- 2.5. objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění

3. STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK

Žák:

- 3.1. objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou
- 3.2. aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh
- 3.3. využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu
- 3.4. analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles
- 3.5. porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů

4. ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY. SVĚTLO

Žák:

- 4.1. porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant
- 4.2. využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů
- 4.3. aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech
- 4.4. využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení
- 4.5. porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích
- 4.6. využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy

5. MIKROSVĚT

Žák:

- 5.1. využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů
- 5.2. posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance
- 5.3. využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek
- 5.4. navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření

Poznámka: Výstupy označené „–“ nemají vazbu na očekávané výstupy RVP.

Vyučovací předmět:

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Chemie RVP G a integruje část vzdělávacího oboru Geologie. Je koncipován jako samostatný předmět zařazený v 1. ročníku studia (3 VH), ve 2. ročníku studia (2 VH) a ve 3. ročníku studia (2+1 VH). Seznamuje žáka se zákonitostmi struktury a přeměn látek, rozvíjí jeho schopnost logického úsudku, analýzy příčin a dedukce důsledků přírodních jevů na základě pochopení klíčových principů a podporuje pozitivní vztah k přírodním vědám a přírodě obecně. Náplň předmětu v rámci mezipředmětových vztahů přímo souvisí s výukou dalších oborů výukové oblasti Člověk a příroda a na řadě míst se dotýká i dalších oborů (matematika, dějepis, český jazyk, latina, výchova ke zdraví) a průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) a Environmentální výchova (EV). Výuka je realizována formou frontálního výkladu a demonstrací obrazového i dokladového materiálu a chemických experimentů. V hodinách laboratorních cvičení je hlavní metodou individuální či skupinová práce žáků a demonstrační experiment. Při realizaci laboratorních prací jsou žáci rozděleni do dvou skupin s týdenní alternací. V laboratoři pracují ve dvojicích na některém z devíti pracovních míst, vybaveném základním materiálem, s pochopitelnou možností v nezbytné míře využít společného vybavení. V průběhu výkladu v učebně je prosazována snaha o maximální využití didaktické techniky. Vlastní výuka i samostatná práce žáků se opírá o rozsáhlou odbornou knihovnu.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

1 - kompetence k učení, **2** - kompetence k řešení problémů, **3** - kompetence komunikativní, **4** - kompetence sociální a personální, **5** - kompetence občanské, **6** - kompetence k podnikavosti

- expozicí různých názorů na některé oblasti problematiky (struktura hmoty, podstata chemických přeměn) je žák veden k nutnosti konfrontovat své názory s názory zveřejněnými v literatuře, vyhledat doplňující informace a na základě celkové analýzy zjištěných faktů formulovat vlastní postoj k dané otázce (**1, 2, 3, 6**)
- osvojením odborných informací je žákům umožněno pochopit význam chemických látek a dějů pro existenci světa a lidské společnosti v dnešní podobě i během její historické cesty a integrovat získaná fakta do širších souvislostí s informacemi z jiných vzdělávacích oborů (**1, 2, 3**)
- při tvorbě „ročníkové práce“ je žák veden k samostatnému vyhledávání a posouzení odborných faktů, jejich kompletaci a konečné interpretaci; veřejná prezentace práce klade tlak ve smyslu rozvíjení jeho vyjadřovacích a prezentačních dovedností (**2, 3, 4, 5**)

- žák je vystaven situacím, v nichž musí rozhodnout o míře správnosti či účelnosti některé z možných metod a na základě vyhodnocení samostatně vytváří algoritmus jejich použití (zhodnocení metod výroby a využití chemických látek a technických materiálů, identifikace látky, volba postupu a realizace chemického experimentu) **(2, 3, 4, 6)**
- během dialogické formy práce v hodinách má žák možnost prezentovat své názory na probíranou odbornou problematiku, analyzovat shodu či naopak rozpor mezi názorem svým a názory ostatních či teorií obecně přijatou, přičemž úlohou pedagoga je usměrňovat průběh podobné diskuse žádoucím resp. přijatelným směrem, a tak vést žáky k dialogu a vzájemnému respektu **(3, 4, 5)**
- v průběhu laboratorních prací a výjezdní exkurze je žák přesným vymezením pracovních podmínek veden ke spolupráci v kolektivu a rozvoji svých schopností a dovedností v přímé korelaci se svými relativními možnostmi v daném kolektivu a dané situaci, k maximální efektivitě práce a ke striktnímu dodržování bezpečnostních pravidel a ostatních nařízení **(2, 4, 5)**
- osobním příkladem a postojem učitele k řadě společenských jevů (chybná interpretace faktů ve sdělovacích prostředích, zneužívání vědy v reklamě či propagandě, drogové problematice apod.) je žák veden k vytváření obsahově správných a společensky kritických názorů **(2, 3, 4, 5)**
- individuálně nezbytnými prostředky je žák přesvědčen o nezbytnosti domácí přípravy (teoretická příprava k laboratorní práci) **(1, 4, 5)**
- žák je veden k racionalizaci zápisu pomocí chemické symboliky, k preciznosti a exaktnosti svých formulací, k věcně správné a logické argumentaci a interpretaci výsledků své práce písemnou i ústní formou **(1, 2, 3)**
- žák je veden k osvojování si práce s moderní technikou práce shromažďování, zpracování a prezentace informací (praktické využívání základních nástrojů počítačových programů, dataprojektoru, videa, fotografie apod.) **(1, 2, 3, 4, 6)**
- prostřednictvím dokladů z aktuálních zdrojů informace je žák motivován k pocitu nezbytnosti trvalého samostatného sebevzdělávání **(4, 5)**
- na základě demonstrace a navození problémové úlohy je žák veden k samostatné analýze jevu a dedukci řešení či závěru **(1, 2, 3)**
- žák je veden v souvislosti s poznáváním účinků chemických látek k odpovědnosti k vlastnímu zdraví, zdraví a bezpečnosti ostatních i péči o životní prostředí **(4, 5)**
- žák získává správné pracovní návyky v manuální manipulaci v průběhu praktických laboratorních prací a pocit samozřejmosti ve vztahu k čistotě provedení a dodržování pořádku i bezpečnostních zásad během pracovní činnosti **(4, 5)**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Chemie**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
•	ÚVOD DO STUDIA CHEMIE žák: ✓ zhodnotí vztah vývoje vědy a lidské společnosti ✓ zhodnotí význam klíčových osobností pro rozvoj chemie	♦ význam chemie pro lidskou společnost ♦ předmět studia a obory chemie ♦ vznik a vývoj chemie jako vědecké disciplíny ♦ současná chemie	mezioborová návaznost na výuku dějepisu
•	NÁZVOSLOVÍ ANORGANICKÉ CHEMIE žák: ✓ aktivně používá českých názvů a značek všech prvků periodického systému ✓ na základě osvojených algoritmů vytváří vzorce běžných i méně běžných typů anorganických sloučenin z jejich názvů a naopak	♦ názvosloví chemických prvků ♦ základní principy anorganického názvosloví - význam chemického vzorce, typy vzorců ♦ názvosloví anorganických sloučenin (binární sloučeniny, kyseliny, soli)	
•	CHEMICKÁ ROVNICE žák: ✓ objasní princip chemické reakce na korpuskulární úrovni ✓ provede přehlednou klasifikaci základních typů chemických reakcí ✓ samostatně v praxi aplikuje zásady úpravy rovnic redoxních reakcí	♦ chemická reakce ♦ význam chemické rovnice ♦ zápis a úpravy chemických rovnic	v rámci chemie viz též • obecná chemie • anorganická ch.
1.2.	VÝPOČTOVÉ ÚLOHY V CHEMII žák: ✓ provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	♦ základní veličiny a konstanty v chemii (A_r , M_r , n , M , V_M , N_A , m_u , ρ) ♦ výpočty související se složením látek a směsí (w , φ , c) ♦ výpočty z chemického vzorce	mezioborová návaznost na výuku triviální aritmetiky a fyziky

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

		♦ výpočty z chemické rovnice	v rámci chemie viz též • analytická chemie
1.1. 1.3. 1.4. •	OBECNÁ CHEMIE žák: ✓ využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů ✓ využívá znalosti výstavby elektronového obalu atomu při zápisu elektronové konfigurace atomů a iontů jednotlivých prvků ✓ předvídá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek ✓ předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků ✓ uvede příklady praktického využití poznatků z reakční kinetiky a chemické termodynamiky ✓ vysvětlí přeměnu forem energií v průběhu chemických procesů ✓ aplikuje znalost 1. a 2. termochemického zákona při výpočtech reakčního tepla ✓ vypočítá pH vodných roztoků silných kyselin a zásad, odhadne pH roztoků solí ✓ porovná oxidačně-redukční vlastnosti kovů a jejich iontů na základě postavení v řadě reaktivity	♦ klasifikace látek (chemicky čisté látky, směsi) ♦ stavba atomu – modely atomu – atomové jádro – výstavba elektronového obalu – elektronová konfigurace ♦ jaderná chemie (radioaktivita, jaderné reakce, jaderná energetika čas a datování v geologii a paleontologii) ♦ periodická soustava prvků ♦ chemická vazba ♦ mezimolekulové interakce ♦ struktura a fyzikální vlastnosti krystalických látek ♦ chemická kinetika ♦ reakční mechanismus ♦ chemická rovnováha, princip akce a reakce ♦ energetika chemických reakcí ♦ termochemie ♦ rychlost chemické reakce a její ovlivnění ♦ rovnováhy v roztocích elektrolytů – teorie kyselin a zásad, výpočet pH – neutralizace, hydrolýza – redoxní rovnováhy	mezioborová návaznost na výuku fyziky a geologie rozvoj logického myšlení v rámci chemie viz též • anorganická ch. • analytická chemie
2.1.	ANORGANICKÁ CHEMIE žák: ✓ využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	♦ vodík (vlastnosti, příprava, výroba, použití) ♦ hydridy	

2.2.	✓ charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	♦ voda (vlastnosti, pitná a odpadní voda)	mezioborová návaznost na výuku biologie, geografie a geologie
2.3.	✓ předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin		v rámci chemie viz též • analytická chemie • biochemie

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
2.1. 2.2. 2.3. G 1.2.	<i>ANORGANICKÁ CHEMIE</i> žák: ✓ využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin ✓ charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ✓ předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin ✓ určí typické vzorky základních minerálů a správně k nim přiřadí mineralogický název, chemickou specifikaci	♦ chemie prvků a jejich anorganických sloučenin: – <i>p</i>-prvky – <i>s</i>-prvky – vybrané <i>d</i>-prvky a <i>f</i>-prvky ♦ průmyslová anorganická technologie ♦ suroviny průmyslu anorganických výrob	mezioborová návaznost na výuku biologie, geografie a geologie v rámci chemie viz též • analytická chemie • biochemie
3.1. 3.4. 3.2. 3.3.	<i>ORGANICKÁ CHEMIE</i> žák: ✓ zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin ✓ aplikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na konkrétní příklady ✓ aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví ✓ charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na ŽP	♦ chemická struktura a izomerie ♦ základní typy reakcí a činidel v organické chemii ♦ klasifikace organických sloučenin ♦ organické systematické názvosloví ♦ suroviny průmyslu organických výrob ♦ uhlovodíky (alkany, cykloalkany, alkeny, alkadieny, alkyny, areny)	PT Environmentální v. návaznost na výuku biologie, geografie a geologie praktické uplatnění zmiňované faktografie (potravinářství, zdravotnictví, doprava, domácí práce ...) v rámci chemie viz též • dějiny chemie • obecná chemie • biochemie

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
3.3.	ORGANICKÁ CHEMIE žák: ✓ charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na ŽP ✓ aplikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na konkrétní příklady ✓ aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví	♦ deriváty uhlovodíků – halogenderiváty – organokovové a jim příbuzné sloučeniny – dusíkaté deriváty (nitrosloučeniny, aminy) – kyslíkaté deriváty (hydroxysloučeniny, ethery, karbonylové sloučeniny, karboxylové kyseliny a jejich deriváty) – sirné deriváty – heterocyklické sloučeniny	PT Environmentální v. mezioborová návaznost na výuku biologie, geografie a geologie v rámci chemie viz též • obecná chemie • biochemie
4.1.	BIOCHEMIE žák: ✓ objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	♦ statická biochemie (přírodní látky) – lipidy – sacharidy – bílkoviny – nukleové kyseliny – sekundární metabolity (isoprenoidy, steroidy) ♦ chemické složení živé hmoty ♦ dynamická biochemie (biochemické děje) – energetika a koordinace biochemických dějů – enzymy, vitaminy, hormony – autotrofie, heterotrofie – metabolismus živin	mezioborová návaznost na výuku biologie v rámci chemie též viz • obecná chemie • organická chemie
4.2.	✓ popíše základní metabolické procesy		

•	<i>CHEMIE V SOUČASNÉM SVĚTĚ</i> žák: ✓ uvede příklady významných skupin průmyslově vyráběných organických látek a zhodnotí jejich využívání a rizika z hlediska lidského zdraví a životního prostředí	♦ syntetické makromolekulární látky ♦ prakticky významné skupiny organických látek (léčiva, pesticidy, barviva, detergenty)	
• 2.4. 3.5.	<i>ANALYTICKÁ CHEMIE A LABORATORNÍ PRAXE</i> žák: ✓ rozpozná a funkčně specifikuje laboratorní pomůcky ✓ definuje a samostatně provádí základní laboratorní úkony ✓ z výsledků analýzy odvodí složení látky neznámého druhu ✓ ovládá metodu kvantitativního stanovení látky titrací	♦ pomůcky laboratorní praxe ♦ základní laboratorní metody ♦ kvalitativní analýza ♦ kvantitativní analýza	

Příloha

A) Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP vzdělávacího oboru Chemie použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu chemie

1. OBECNÁ CHEMIE

Žák:

- 1.1. využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů
- 1.2. provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů
- 1.3. předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků
- 1.4. využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích

2. ANORGANICKÁ CHEMIE

Žák:

- 2.1. využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin
- 2.2. charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí
- 2.3. předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin
- 2.4. využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii

3. ORGANICKÁ CHEMIE

Žák:

- 3.1. zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin
- 3.2. aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů
- 3.3. charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na ŽP
- 3.4. aplikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na konkrétních příkladech
- 3.5. využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii

4. BIOCHEMIE

Žák:

- 4.1. objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech
- 4.2. charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam

Poznámka: Výstupy označené „•“ nemají vazbu na očekávané výstupy RVP.

B) Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP vzdělávacího oboru Geologie použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu chemie (použité výstupy jsou v tabulce odlišeny symbolem G před číslem výstupu)

1. SLOŽENÍ A STRUKTURA ZEMĚ

Žák:

- 1.1. porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy **(integrováno do Z)**
- 1.2. využívá vybrané metody identifikace minerálů

2. GEOLOGICKÉ PROCESY V LITOSFÉŘE

Žák:

- 2.1. analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů **(integrováno do Z)**
- 2.2. určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin **(integrováno do Z)**
- 2.3. analyzuje různé druhy poruch v litosféře **(integrováno do Z)**
- 2.4. využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů **(integrováno do Z)**

3. VODA

Žák:

- 3.1. zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou v příslušném regionu **(integrováno do Z)**

4. ČLOVĚK A ANORGANICKÁ PŘÍRODA

Žák:

- 4.1. určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu **(integrováno do Z)**
- 4.2. posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných negativních dopadů na životní prostředí **(integrováno do Z)**
- 4.3. posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu **(integrováno do Z)**
- 4.4. vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu **(integrováno do Z)**

Vyučovací předmět:**Biologie****Charakteristika vyučovacího předmětu:**1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět biologie vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Biologie RVP G a průřezového tématu Environmentální výchova (problematika vztahů organismu a prostředí, člověk a životní prostředí, životní prostředí ČR) a je koncipován jako samostatný předmět zařazený v 1. ročníku studia (2 VH), ve 2. ročníku studia (2+1 VH) a ve 3. ročníku studia (3 VH). Seznamuje žáka s původem a vývojem života, s formami, stavbou a funkcí živých soustav, s jejich významem a vzájemnými vztahy v biosféře a významem pro existenci lidské společnosti jakož i interakcemi s ní. Na základě expozice učiva z molekulární a buněčné biologie a genetiky dává žákům možnost porozumět základním zákonitostem přírody. Řadou témat se dotýká přímo prakticky významných oblastí (pěstování rostlin, chov zvířat, péče o zdraví člověka) a může tak být snadno aplikována v běžném životě. Umožňuje kompletaci a rozšíření názoru na řadu sociálně i filosoficky významných témat. Náplň předmětu v rámci mezipředmětových vztahů přímo souvisí s výukou dalších oborů výukové oblasti Člověk a příroda a na řadě míst se dotýká i dalších oborů resp. předmětů (matematika, dějepis, český jazyk, latina, výchova ke zdraví) a průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS). Výuka je realizována formou frontálního výkladu a demonstrací obrazového i dokladového materiálu. V hodinách laboratorních cvičení je hlavní metodou individuální či skupinová práce žáků, demonstrační experiment a prezentace přírodnin (přímou či zprostředkovanou formou). Při realizaci laboratorních prací jsou žáci rozděleni do dvou skupin s týdenní alternací. V laboratoři pracují ve dvojicích na některém z devíti pracovních míst, vybaveném základním materiálem, s pochopitelnou možností v nezbytné míře využít společného vybavení. V průběhu výkladu v učebně je prosazována snaha o maximální využití didaktické techniky. Vlastní výuka i samostatná práce žáků se opírá o rozsáhlou odbornou knihovnu a videotéku.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

1 - kompetence k učení, **2** - kompetence k řešení problémů, **3** - kompetence komunikativní, **4** - kompetence sociální a personální, **5** - kompetence občanské, **6** - kompetence k podnikavosti

- expozicí různých názorů na některé oblasti problematiky (vznik a vývoj života, genetické manipulace) je žák veden k nutnosti konfrontovat své názory s názory zveřejněnými v literatuře, vyhledat doplňující informace a na základě celkové analýzy zjištěných faktů formulovat vlastní postoj k dané otázce (**1, 2, 3, 6**)

- osvojením odborných informací je žákum umožněno pochopit význam živé přírody pro existenci lidské společnosti v dnešní podobě i během její historické cesty, zodpovědnost člověka za stav a zachování nepoškozené přírody pro budoucí generace a integrovat získaná fakta do širších souvislostí s informacemi z jiných vzdělávacích oborů **(1, 2, 3)**
- při tvorbě „ročníkové práce“ je žák veden k samostatnému vyhledávání a posouzení odborných faktů, jejich kompletaci a konečné interpretaci; veřejná prezentace práce klade tlak ve smyslu rozvíjení jeho vyjadřovacích a prezentačních dovedností **(2, 3, 4, 5)**
- žák je vystaven situacím, v nichž musí rozhodnout o míře správnosti či účelnosti některé z možných metod a na základě vyhodnocení samostatně vytváří algoritmus jejich použití (zhodnocení metod klasifikace organismů, pěstování či chovu a využívání hospodářsky důležitých organismů, identifikace organismu, volba postupu a realizace biologického experimentu) **(2, 3, 4, 6)**
- během dialogické formy práce v hodinách má žák možnost prezentovat své názory na probíranou odbornou problematiku, analyzovat shodu či naopak rozpor mezi názorem svým a názory ostatních či teorií obecně přijatou, přičemž úlohou pedagoga je usměrňovat průběh podobné diskuse žádoucím resp. přijatelným směrem, a tak vést žáky k dialogu a vzájemnému respektu **(3, 4, 5)**
- v průběhu laboratorních prací a výjezdní exkurze je žák přesným vymezením pracovních podmínek veden ke spolupráci v kolektivu a rozvoji svých schopností a dovedností v přímé korelaci se svými relativními možnostmi v daném kolektivu a dané situaci, k maximální efektivitě práce a ke striktnímu dodržování bezpečnostních pravidel a ostatních nařízení **(2, 4, 5)**
- osobním příkladem a postojem učitele k řadě společenských jevů (chybná interpretace faktů ve sdělovacích prostředcích, zneužívání vědy v reklamě či propagandě, drogové problematice apod.) je žák veden k vytváření obsahově správných a společensky kritických názorů **(2, 3, 4, 5, 6)**
- individuálně nezbytnými prostředky je žák přesvědčen o nezbytnosti domácí přípravy (teoretická příprava k laboratorní práci) **(1, 4, 5)**
- žák je veden k preciznosti a exaktnosti svých formulací, k věcně správné a logické argumentaci a interpretaci výsledků své práce písemnou i ústní formou **(3)**
- žák je veden k osvojování si práce s moderní technikou práce shromažďování, zpracování a prezentace informací (praktické využívání základních nástrojů počítačových programů, dataprojektoru, videa, fotografie apod.) **(1, 2, 3, 4)**
- prostřednictvím dokladů z aktuálních zdrojů informace je žák motivován k pocitu nezbytnosti trvalého samostatného sebevzdělávání **(4, 5)**
- na základě demonstrace a navození problémové úlohy je žák veden k samostatné analýze jevu a dedukci řešení či závěru **(1, 2, 3)**
- žák je veden v souvislosti s poznáváním rizik spojených s některými organismy k odpovědnosti k vlastnímu zdraví, zdraví a bezpečnosti ostatních **(4, 5, 6)**
- žák získává správné pracovní návyky v manuální manipulaci v průběhu praktických laboratorních prací a pocit samozřejmosti ve vztahu k čistotě provedení a dodržování pořádku i bezpečnostních zásad během pracovní činnosti **(4, 5)**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Biologie**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
•	OBSAH A HISTORIE BIOLOGIE žák: ✓ zhodnotí vztah vývoje vědy a lidské společnosti ✓ zhodnotí význam klíčových osobností pro rozvoj biologie	♦ obsah biologie, biologické obory ♦ metody a prostředky biologického výzkumu ♦ současná biologie	mezioborová návaznost na výuku dějepisu v rámci biologie viz též • genetika • biologie člověka • ekologie
1.1. 1.2. 1.5.	OBEČNÁ BIOLOGIE 1 žák: ✓ odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností ✓ porovná významné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav na Zemi ✓ orientuje se v přehledu historického vývoje živé přírody ✓ provede přehlednou klasifikaci živých organismů a odůvodní ji	♦ znaky života ♦ látkové složení živé hmoty ♦ hierarchie výstavby živé hmoty ♦ klasifikace živých soustav ve vztahu k buněčné stavbě ♦ zásady biologické systematiky, druh ♦ vznik a vývoj živých soustav	mezioborová návaznost na výuku chemie a fyziky v rámci biologie viz též • obecná biologie 2 • genetika
5.1. 5.3.	BIOLOGIE ROSTLIN žák: ✓ objasní odlišnost rostlinné buňky od ostatních typů buněk ✓ porovná vlastnosti „nižších“ a „vyšších“ rostlin ✓ přehledně rozdělí rostlinná pletiva a zdůvodní kritéria klasifikace	♦ anatomie a morfologie rostlin – rostlinná buňka – rostlinná pletiva – vegetativní orgány a jejich metamorfózy – generativní orgány	mezioborová návaznost na výuku geografie v rámci biologie viz též • obecná biologie • ekologie

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

5.1. 5.5.	✓ zhodnotí význam jednotlivých orgánů rostlinného těla, jejich využitelnost člověkem a charakterizuje jejich stavbu		
5.2. 5.4.	✓ vysvětlí fyzikální a chemickou podstatu rostlinného metabolismu a samostatně popíše hlavní metabolické dráhy	♦ fyziologie rostlin – minerální výživa rostlin – vodní režim rostlin – výživa rostlin – růst a ontogeneze rostlin – pohyby rostlin	
5.6.	✓ zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy ✓ rozdělí a zhodnotí možnosti rozmnožování rostlin ✓ pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky	♦ systém a evoluce rostlin – řasy – mechorosty – kaprad'orosty – nahosemenné rostliny – krytosemenné rostliny – charakteristika flóry jednotlivých period a éř – ekologie rostlin – rostliny a prostředí	
5.7.	✓ posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla ✓ zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany		
2.1. 2.2. 2.3.	BIOLOGIE VIRŮ A PRIONŮ* žák: ✓ charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy ✓ vysvětlí průběh a formy virové infekce u různých skupin organismů ✓ pohovoří o patologicky významných virech a charakterizuje stavy jimi vyvolané ✓ uvede možnosti pozitivního využití virů	♦ stavba virionu, klasifikace virů ♦ virová infekce ♦ přehled významných zástupců ♦ priony	v rámci biologie viz též • obecná biologie • biologie člověka • genetika
3.1.	BIOLOGIE PROKARYOTNÍCH ORGANISMŮ* žák: ✓ zhodnotí význam bakterií v přírodě a pro lidskou společnost	♦ stavba prokaryotní buňky ♦ fyziologie a rozmnožování bakterií ♦ přehled významných zástupců bakterií	mezioborová návaznost na chemii v rámci chemie viz též

3.2.	✓ pohovoří o patologicky významných bakteriích a charakterizuje stavy jimi vyvolané, jakož i jejich prevenci a léčbu	♦ biologie sinic ♦ význam prokaryotních organismů v ekosystémech	• biologie rostlin • ekologie
------	--	---	--

* Témata „Biologie virů a prionů“ a „Biologie prokaryotních organismů“ mohou být zařazena dle volby příslušného vyučujícího v 1. nebo ve 3. ročníku. V případě změny vyučujícího v průběhu studijního cyklu příslušné třídy, kdy téma nebylo zařazeno v 1. ročníku, musí být dalším vyučujícím zařazeno povinně v ročníku 3.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Biologie**

Ročník: **2.**

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	BIOLOGIE ROSTLIN	♦ praktická aplikace znalostí z botaniky při práci v laboratorním cvičení	
4.2. 4.1.	BIOLOGIE HUB <i>žák:</i> ✓ zhodnotí postavení houbových organismů v biologickém systému ✓ pohovoří o možnostech využití houbových organismů člověkem a o problémech těmito organismy vyvolávaných ✓ objasní jedinečné postavení lišejníků ✓ pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků	♦ specifika stavby hub ♦ životní strategie a fyziologie hub ♦ stavba a funkce lišejníků ♦ přehled významných zástupců	mezioborová návaznost na výuku chemie v rámci biologie viz též • obecná biologie 1 • biologie rostlin
10.1.	BIOLOGIE PRVOKŮ (PROTISTA) <i>žák:</i> ✓ charakterizuje prvoky a rozpozná jejich významné zástupce, zhodnotí jejich možný negativní i pozitivní význam	♦ biologická evoluce organismů ♦ evoluce eukaryotní buňky ♦ moderní změny biologického systému (příčiny) ♦ morfologie, fyziologie a ekologie prvoků ♦ systém prvoků ♦ přehled významných zástupců prvoků	
6.1. 6.2.	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ <i>žák:</i> ✓ charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce ✓ popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav ✓ porovnává příslušnou orgánovou soustavu u různých systematických skupin a označí nejvýznamnější odchylky	♦ obecná zoologie – živočišná buňka – tkáně živočichů – morfologie a fyziologie orgánových soustav – rozmnožování a ontogeneze živočichů	mezioborová návaznost na výuku geografie v rámci biologie viz též • obecná biologie 2 • ekologie

6.3.	✓ objasní principy základních způsobů rozmnožování živočichů, doloží na příkladech	♦ systematická zoologie, významné fosilie a charakteristika fauny jednotlivých period a ér – evoluce a systém bezobratlých – evoluce a systém strunatců – ekologie živočichů – etologie živočichů	
6.4.	✓ pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky		
6.5.	✓ posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti		
6.6.	✓ charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci		
6.7.	✓ charakterizuje základní typy chování živočichů		
6.8.	✓ zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany		
9.1. 9.2.	EKOLOGIE žák: ✓ používá správně základní ekologické pojmy ✓ objasňuje základní ekologické vztahy ✓ objasní, jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, a které abiotické/biotické vlivy na organismus působí ✓ charakterizuje populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy ✓ zhodnotí příčiny vzniku a zániku některých rostlinných a živočišných druhů a formy jejich ochrany ✓ zhodnotí zdroje energie a surovin, které člověk na Zemi využívá, klady a zápory s jejich využíváním spojené ✓ zhodnotí příčiny a důsledky globálních ekologických problémů i postoj zainteresovaných subjektů ✓ pohovoří o historii a současném stavu ochrany přírody a krajiny v ČR	♦ základní ekologická terminologie ♦ podmínky života ♦ biosféra a její členění ♦ náměty tematických okruhů průřezového tématu Environmentální výchova: 01, 02, 05, 11, 15 a 17 (význam číslování viz příloha B k osnovám předmětu)	mezioborová návaznost na výuku geografie, chemie PT Environmentální v.ýchova. • Problematika vztahů organismu a prostředí • Člověk a životní prostředí v rámci biologie viz též • obecná biologie 1 • biologie rostlin • biologie živočichů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Biologie**

Ročník: **3.**

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
7.1. 7.2. 7.3.	BIOLOGIE ČLOVĚKA žák: ✓ podle předloženého schématu popíše a vysvětlí fylogenetický vývoj člověka ✓ využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle ✓ charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	◆ zařazení člověka do biologického systému ◆ fylogenetický vývoj člověka ◆ opěrná a pohybová soustava ◆ oběhová soustava a imunitní systém ◆ dýchací soustava ◆ trávicí soustava a metabolismus ◆ vylučovací soustava a osmoregulace ◆ kůže a její deriváty ◆ hormonální a nervová regulace ◆ smyslové orgány ◆ rozmnožovací soustavy muže a ženy ◆ ontogeneze (prenatální a postnatální vývoj) ◆ zásady správné životosprávy, hygiena ◆ onemocnění (klasifikace, příčiny, prevence, léčba) ◆ zásady první pomoci	mezioborová návaznost na výuku geografie v rámci biologie viz též • obecná biologie 2 • biologie živočichů • ekologie
2.1. 2.2. 2.3.	BIOLOGIE VIRŮ A PRIONŮ* žák: ✓ charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy ✓ vysvětlí průběh a formy virové infekce u různých skupin organismů ✓ pohovoří o patologicky významných virech a charakterizuje stavy jimi vyvolané ✓ uvede možnosti pozitivního využití virů	◆ stavba virionu, klasifikace virů ◆ virová infekce ◆ přehled významných zástupců ◆ priony	v rámci biologie viz též • obecná biologie • biologie člověka • genetika
3.1.	BIOLOGIE PROKARYOTNÍCH ORGANISMŮ* žák: ✓ zhodnotí význam bakterií v přírodě a pro lidskou společnost	◆ stavba prokaryotní buňky ◆ fyziologie a rozmnožování bakterií	mezioborová návaznost na chemii

3.2.	✓ pohovoří o patologicky významných bakteriích a charakterizuje stavy jimi vyvolané, jakož i jejich prevenci a léčbu	♦ přehled významných zástupců bakterií ♦ biologie sinic ♦ význam prokaryotních organismů v ekosystémech	v rámci chemie viz též • biologie rostlin • ekologie
1.3. 1.4.	OBEČNÁ BIOLOGIE žák: ✓ objasní strukturu a funkci organel prokaryotních a eukaryotních buněk a jejich životní projevy ✓ vysvětlí význam diferenciaci a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy	♦ biologie buňky – buněčné struktury – buněčný metabolismus – rozmnožování buňky (mitóza, meióza) – buněčný cyklus	
8.1. 8.2. •	GENETIKA žák: ✓ využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů ✓ analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě ✓ vysvětlí základní principy dědičnosti a proměnlivosti	♦ významné osobnosti a mezníky ♦ základní genetická terminologie ♦ molekulární základy dědičnosti ♦ ústřední dogma molekulární biologie, genetický kód ♦ Mendelovy zákony ♦ vazba genů ♦ gonozomální dědičnost ♦ dědičnost kvantitativních znaků ♦ genetika populací ♦ genetická proměnlivost ♦ genetika člověka ♦ genové manipulace, GMO	mezioborová návaznost na výuku matematiku, chemie v rámci biologie viz též • obecná biologie • biologie člověka

* Témata „Biologie virů a prionů“ a „Biologie prokaryotních organismů“ mohou být zařazena dle volby příslušného vyučujícího v 1. nebo ve 3. ročníku. V případě změny vyučujícího v průběhu studijního cyklu příslušné třídy, kdy téma nebylo zařazeno v 1. ročníku, musí být dalším vyučujícím zařazeno povinně v ročníku 3.

Přílohy

A) Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP vzdělávacího oboru Biologie použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu biologie

1. OBECNÁ BIOLOGIE

Žák:

- 1.1. odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností
- 1.2. porovná významné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav na Zemi
- 1.3. objasní strukturu a funkci organel prokaryotních a eukaryotních buněk a jejich životní projevy
- 1.4. vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy
- 1.5. odvodí hierarchii recentních organizmů ze znalostí o jejich evoluci

2. BIOLOGIE VIRŮ

Žák:

- 2.1. charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy
- 2.2. zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby
- 2.3. zhodnotí pozitivní a negativní význam virů

3. BIOLOGIE BAKTERIÍ

Žák:

- 3.1. charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska
- 3.2. zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby

4. BIOLOGIE HUB

Žák:

- 4.1. pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků
- 4.2. posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků

5. BIOLOGIE ROSTLIN

Žák:

- 5.1. popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů
- 5.2. objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin
- 5.3. porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin
- 5.4. pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky
- 5.5. zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti jejich využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti

- 5.6. posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla
- 5.7. zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany

6. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Žák:

- 6.1. charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce
- 6.2. popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav
- 6.3. objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů
- 6.4. pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky
- 6.5. posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti
- 6.6. charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci
- 6.7. charakterizuje základní typy chování živočichů
- 6.8. zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany

7. BIOLOGIE ČLOVĚKA

Žák:

- 7.1. podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka
- 7.2. využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle
- 7.3. charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru

8. GENETIKA

Žák:

- 8.1. využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů
- 8.2. analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě

9. EKOLOGIE

Žák:

- 9.1. používá správně základní ekologické pojmy
- 9.2. objasňuje základní ekologické vztahy

10. BIOLOGIE PROTIST

Žák:

- 10.1. charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska

Poznámka: Výstupy označené „•“ nemají vazbu na očekávané výstupy RVP.

B) Přehled číselného značení námětů tematických okruhů průřezového tématu Environmentální výchova použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu

- 01 Jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, a které abiotické/biotické vlivy na organismus působí
- 02 Jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy
- 03 Jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému
- 04 Jak ovlivňuje člověk životní prostředí od počátku své existence po současnost
- 05 Čím jsou významné organismy pro člověka, jaké jsou příčiny vzniku a zániku některých rostlinných a živočišných druhů a jaké jsou formy jejich ochrany
- 06 Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí
- 07 Jakým způsobem člověk využívá vodu a jaké jsou nejčastější příčiny jejího znečištění
- 08 K čemu člověk využívá půdu a jaké důsledky z toho pro životní prostředí vyplývají
- 09 Jaké jsou příčiny rychlého růstu lidské populace a jaký vliv má tento růst na životní prostředí
- 10 Které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka
- 11 Jaké jsou příčiny a důsledky globálních ekologických problémů a jaký postoj k tomu zaujímají zainteresované skupiny
- 12 Které základní principy se pojí s myšlenkou trvale udržitelného rozvoje
- 13 Jaké jsou prognózy globálního rozvoje světa na podkladě současného environmentálního chování lidstva
- 14 S kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR nejvíce potýká
- 15 Jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR
- 16 Které z institucí v ČR se zabývají problematikou životního prostředí
- 17 Jaká jsou nejvýznamnější legislativní opatření v oblasti životního prostředí a jak tato opatření ovlivňuje Evropská unie

Vyučovací předmět:

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis vznikl ze vzdělávacích oborů Geografie a Geologie. Integruje tematické okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských souvislostech a Environmentální výchova. Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter. Zeměpis úzce souvisí s ostatními obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Biologie) a obory vzdělávací oblasti Člověk a společnost (Občanský a společenskovední základ, Historie).

Předmět je zařazen do 1., 2., a 3. ročníku čtyřletého gymnázia v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Upřednostňovanou formou výuky je výuka ve třídách s využitím školních atlasů a nástěnných map, která je doplňována promítáním videopořadů, exkurzemi a návštěvami aktuálních zeměpisných výstav. Učivo je také realizováno aktivními metodami výuky (skupinová práce, projekty, řešení zeměpisných soutěží, hry, diskuse, vyhledávání informací).

Cílem předmětu je získávání teoretických znalostí a praktických dovedností a jejich aplikace v praktickém životě. Dalším cílem je rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování, utváření souvislostí mezi fyzicko-geografickou a socioekonomickou sférou.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

V rámci gymnaziálního vzdělávání ve vyučovacím předmětu Zeměpis vede učitel žáka k utváření těchto klíčových kompetencí:

a) Kompetence k učení

- vhodně volenými otázkami vede ke snaze o poznání a vysvětlení přírodních a společenských jevů
- pravidelným používáním atlasů a map vede žáky k práci s kartografickými produkty
- zadáváním referátů podněcuje žáky k získávání poznatků i mimo školu a vyučování
- zadává úkoly vyžadující práci se statistickými informacemi a žáci na nich vysvětlují a srovnávají dané jevy

b) Kompetence k řešení problémů

- zadáváním zajímavých úkolů podporuje u žáků realizaci vlastních nápadů a netradičních řešení, zapojení fantazie, intuice a představivosti
- výběrem vhodných příkladů pomáhá analyzovat problémy a hledat řešení v oblasti ochrany životního prostředí, politické a ekonomické situace v České republice a ve světě

c) *Kompetence komunikativní*

- vedení žáků k jazykově správnému a logickému vyjadřování myšlenek
- práci se zahraničními materiály rozvíjet jazykové schopnosti žáků
- vytvářet podmínky pro diskusi mezi žáky
- zadávat referáty či geografické aktuality a žáci je prezentují formou rétorického cvičení

d) *Kompetence sociální a personální*

- podporovat týmovou spolupráci
- vytvářet situace, kterými se naučí obhájit vlastní názor v pracovní skupině žáků, komunikovat s ostatními, uznávat chyby a hledat náhradní řešení problému
- pořádat akce (vícedenní geografické exkurze), které umožní učitelům lépe poznat žáky

e) *Kompetence občanské*

- diskusemi ve vyučovacích hodinách vytvářet zájem žáků o sledování politického, ekonomického a společenského života v České republice a ve světě
- týmovou práci vést žáky k dodržování dobrých mezilidských vztahů
- důslednou kontrolou dbát na zodpovědný přístup žáků k plnění povinností a úkolů

f) *Kompetence k podnikavosti*

- vést žáky k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
5.1. 5.3. 5.5.	GEOGRAFICKÉ INFORMACE Žák: ✓ používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů ✓ používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii ✓ analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	♦ geografická kartografie a topografie – praktické aplikace s kartografickými produkty, s mapami různých funkcí, s kartogramy ♦ geografický a kartografický vyjadřovací jazyk – obecně používané pojmy, symboly, zkratky, smluvené značky, vysvětlivky, statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii ♦ dálkový průzkum Země – praktické využití	
1.1. 1.2. 1.3. 1.4. 1.5. 1.6.	PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ Žák: ✓ porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy ✓ porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí ✓ objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů ✓ objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině ✓ hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života ✓ rozliší hlavní biomy světa ✓ rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi	♦ Země jako vesmírné těleso – tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma na Zemi, kalendář ♦ fyzicko-geografická sféra – vzájemné vazby a souvislosti složek fyzicko-geografické sféry, základní zákonitosti stavu a vývoje složek, důsledky pro přírodní prostředí ♦ systém fyzicko-geografické sféry na planetární a na regionální úrovni – objekty, jevy, procesy, zonalita, azonální jevy	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

G 1.1. G 2.2. G 2.3.	<i>SLOŽENÍ, STRUKTURA A VÝVOJ ZEMĚ</i> Žák: ✓ porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér ✓ rozdělí horniny ✓ specifikuje konkrétní možnosti využívání nerostných surovin	◆ vrstevnaté složení zemského tělesa ◆ obecná petrografie ◆ geneze hornin ◆ systematická petrografie ◆ geologická historie Země – změny polohy kontinentů	
G 3.1.	<i>HYDROGEOLOGIE</i> Žák: ✓ zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou v příslušném regionu	◆ povrchové vody ◆ podzemní vody	
G 2.1. G 4.1.	<i>GEOLOGICKÉ PROCESY V LITOSFÉŘE</i> Žák: ✓ analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů ✓ určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu ✓ analyzuje různé druhy poruch v litosféře ✓ objasní důsledky pohybu kontinentů a uvede je do kontextu moderní vědy	◆ magmatický proces ◆ zvětrávání a sedimentační proces ◆ eroze ◆ metamorfní procesy ◆ deformace litosféry, geologické struktury ◆ globální tektonika – kontinentální drift	

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	<i>SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ</i> Žák:		
2.1.	✓ zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva	♦ obyvatelstvo – základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky	
2.2.	✓ analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa	♦ kulturní a politické prostředí – struktura obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí	
2.3.	✓ identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení	♦ sídla a osídlení – sídelní struktura a její vývoj, sídlo, obec, město, jejich funkce	
2.4.	✓ zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa	♦ světové hospodářství – lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura a její důsledky	
2.5.	✓ zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů		
2.6.	✓ rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti		
2.7.	✓ lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji	♦ socioekonomická sféra - sociálněgeografické systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby, globalizace	
2.8.	✓ vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál		PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Mezinárodní spolupráce a humanitární pomoc

3.1. 3.2. 3.3.	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Žák: ✓ zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi ✓ analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny ✓ zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	♦ krajina – vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná ekologie, typy krajiny, krajinný potenciál ♦ vývoj interakce příroda – společnost: trvale udržitelný rozvoj, limity přírodního prostředí, globální problémy lidstva, výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí	PT: Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí, Životní prostředí České republiky
5.5. 5.4. 5.2.	GEOGRAFICKÉ INFORMACE A TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ Žák: ✓ čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky ✓ vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území ✓ orientuje se pomocí map v krajině	♦ geografické informační a navigační systémy – GIS, DPZ, praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS ♦ terénní geografická výuka, praxe a aplikace – geografická exkurze a terénní cvičení, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce	
G 4.2. G 4.3. G 4.4.	ČLOVĚK A ANORGANICKÁ PŘÍRODA Žák: ✓ posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných negativních dopadů na životní prostředí ✓ hodnotí ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu ✓ vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu	♦ stavba ložiska významných nerostných surovin ♦ metody těžby ♦ interakce mezi přírodou a společností ♦ geologická práce v terénu ♦ geologické mapování	

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
4.1. 4.2. 4.3. 4.4. 4.5 G 2.4.	REGIONY Žák: ✓ rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi ✓ vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům ✓ zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky ✓ lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika ✓ lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná REGIONÁLNÍ GEOLOGIE Žák: ✓ bezpečně se orientuje v geologické mapě ČR	♦ místní region – možnosti rozvoje mikroregionu, strategické a územní plánování ♦ Česká republika – hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, charakteristiky obyvatelstva a sídel, transformační ekonomické procesy, struktura hospodářství, regiony, euroregiony ♦ makroregiony světa – jádra, periferie, modelový region – modelové problémy s důrazem na Evropu a EU ♦ Český masiv ♦ Karpaty	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropský integrační proces, Česká republika a Evropská unie

Přílohy

A) Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP vzdělávacího oboru Geografie použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu zeměpis

1. PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ

Žák:

- 1.1. porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
- 1.2. porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (princip deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí
- 1.3. objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů
- 1.4. objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině
- 1.5. hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti
- 1.6. rozliší hlavní biomy světa
- 1.7. rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi

2. SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

Žák:

- 2.1. zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva
- 2.2. analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa
- 2.3. identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení
- 2.4. zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa
- 2.5. zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů
- 2.6. rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti
- 2.7. lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji
- 2.8. vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál

3. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák:

- 3.1. zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi
- 3.2. analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny
- 3.3. zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni

4. REGIONY

Žák:

- 4.1. rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi
- 4.2. vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům
- 4.3. zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky
- 4.4. lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika
- 4.5. lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná

5. GEOGRAFICKÉ INFORMACE A TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ

Žák:

- 5.1. používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů
- 5.2. orientuje se s pomocí map v krajině
- 5.3. používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- 5.4. vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území
- 5.5. čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje

B) Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP vzdělávacího oboru Geologie použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu zeměpis (výstupy jsou v tabulce odlišeny symbolem G před číslem výstupu)

1. SLOŽENÍ A STRUKTURA ZEMĚ

Žák:

- 1.1. porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy
- 1.2. využívá vybrané metody identifikace minerálů (**integrováno do Ch**)

2. GEOLOGICKÉ PROCESY V LITOSFÉŘE

Žák:

- 2.1. analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů
- 2.2. určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin
- 2.3. analyzuje různé druhy poruch v litosféře
- 2.4. využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů

3. VODA

Žák:

- 3.1. zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou v příslušném regionu

4. ČLOVĚK A ANORGANICKÁ PŘÍRODA

Žák:

- 4.1. určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu
- 4.2. posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných negativních dopadů na životní prostředí
- 4.3. posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu
- 4.4. vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu

Vyučovací předmět:

Společenské vědy

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací obsah předmětu **společenské vědy** vychází závazně z RVP G – vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, vzdělávacího oboru **Občanský a společenskovědní základ** a integruje řadu **tematických okruhů (TO)** z následujících **průřezových témat (PT)** – viz poznámky v osnovách: **Osobnostní a sociální výchova (OSV)**, **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)**, **Multikulturní výchova (MKV)** a **Mediální výchova (MV)**. V některých oblastech je vzdělávací obsah úzce propojen s poznatky jiných vyučovacích předmětů.

Vyučovací předmět **společenské vědy** je úzce provázán s praxí. Jeho prostřednictvím si žáci utváří realistický pohled na život a orientují se ve společenských jevech a procesech, které tvoří rámec každodenního života. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost a své poznatky zpětně aplikovat na aktuální situace, v nichž se sami vyskytují. Cílem předmětu také je, aby žáci získali představu o náplni jednotlivých společenskovědních disciplín a tím si rozšířili možnost výběru svého budoucího studia a volby vlastní profesní orientace.

Vyučovací předmět **společenské vědy** se vyučuje v 1.-4. ročníku našeho čtyřletého gymnázia, časová dotace činí 1 – 2 vyučovací hodiny týdně v každém z uvedených ročníků.

Vzdělávací obsah jednotlivých ročníků je tematicky rozdělen a obsahově koresponduje s poznatky konkrétní společenskovědní disciplíny:

- 1. ročník: Religionistika (úvod do religionistiky)
- 2. ročník: Psychologie (člověk jako jedinec)
 Sociologie (člověk ve společnosti)
- 3. a 4. ročník: Právo (občan a právo)
 Politologie (občan ve státě)
 Mezinárodní vztahy (mezinárodní vztahy, globální svět)
 Filozofie (úvod do filozofie)

Výuka probíhá v učebnách, žáci se do skupin nedělí. Značný prostor je věnován praktickým příkladům, vlastní prezentaci žáků, diskuzi, zpracovávání aktuálních informací z médií (tisk, internet, TV), práci se statistikami, referátům, skupinové práci a projektům.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- učitel zadává žákům úkoly (referáty, seminární práce apod.), při jejichž zpracování musí žáci vyhledávat, třídit, seřazovat a vybírat z množství informací
- učitel zadává takové znění úkolů, aby žáci měli možnost dokládat zdroje informací, ze kterých čerpají; tímto žáci získávají při výběru zdrojů rozhled a orientaci a rozhodují o objektivitě, kvalitě předkládaných informací
- učitel žáky motivuje k plánování činnosti zadáváním dlouhodobějších úkolů s pevně stanoveným termínem odevzdání hotové práce

b) *Kompetence k řešení problémů*

- učitel využívá simulace situací, ve kterých žáci rozhodují samostatně
- učitel navozuje problémové úkoly, ve kterých žáci hledají optimální řešení
- učitel zadává referáty, seminární práce a projekty, při kterých žáci pátrají po informacích z rozličných zdrojů

c) *Kompetence komunikativní*

- učitel vytváří příležitosti a časový prostor k tomu, aby žáci prezentovali vlastní názory, obhajovali vlastní seminární práce
- učitel využívá metody diskuze, ve které žáci jasně vyjádří svůj názor a používají jednoznačné a srozumitelné argumentace

d) *Kompetence sociální, personální, občanské*

- učitel realizuje výuku ve skupinách, při které musí žáci navzájem spolupracovat, naslouchat si, tolerovat názory ostatních
- učitel vede žáky k odpovědnosti za plnění svých povinností tím, že k vyhotovení úkolů poskytne žákům dostatečné informace, v případě potřeby konzultace, ale zároveň ponechává co největší prostor pro samostatné zpracování
- učitel zadává samostatné práce, referáty a projekty ve dvojicích či skupinách, žáci si musí jednotlivé pracovní kroky mezi sebou rozdělit a zorganizovat

e) *Kompetence k podnikavosti*

- učitel vede žáky k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
6.6.	Žák: ✓ Objasní podstatu náboženského přístupu ke skutečnosti ✓ Rozliší projevy náboženského a sektářského myšlení ✓ Rozliší projevy svobody náboženského myšlení od projevů náboženské nesnášenlivosti ✓ Zhodnotí význam náboženství při procesu budování osobní a kulturní identity ✓ Charakterizuje významné náboženské systémy	RELIGIONISTIKA – ÚVOD DO RELIGIONISTIKY ♦ Náboženství, víra ♦ Základní světová náboženství ♦ Nová náboženská hnutí, sekty ♦ Fundamentalismus	<u>Zeměpis</u> – geografické rozmístění <u>Dějepis</u> – kořeny náboženských rozdílů a konfliktů <u>Český jazyk</u> – základní náboženské spisy praktické příklady: náboženská netolerance referáty na vybrané téma
1.1	Žák: ✓ Objasní pojem psychická struktura osobnosti ✓ Uvede základní psychické jevy a přiřadí je k příslušným kategoriím (psychické vlastnosti, stavy, procesy) ✓ Určí, které vnější a vnitřní vlivy působí na lidskou psychiku a jakým způsobem; svá tvrzení doloží na příkladech	1. PSYCHOLOGIE – ČLOVĚK JAKO JEDINEC ♦ Lidská psychika ♦ Psychická struktura osobnosti ♦ Psychické jevy ♦ Vlivy na lidskou psychiku ♦ Obecná psychologie ♦ Psychologie osobnosti, typologie osobnosti	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1.2	Žák: ✓ Rozčlení vývoj jedince do jednotlivých etap, charakterizuje momenty, které jsou klíčové pro změny lidské psychiky (v návaznosti na změny fyziologické či na nabývání vlastních životních zkušeností) ✓ Vysvětlí vztah mezi věkem jedince a vývojem poznávacích procesů ✓ Vysvětlí vztah mezi věkem jedince a vývojem myšlení	◆ Etapizace vývoje lidského jedince ◆ Vývoj poznávacích procesů ◆ Vývoj myšlení ◆ Fyziologická podstata lidské psychiky ◆ Vývojová psychologie	<i>Biologie – fyziologická podstata lidské psychiky</i>
1.3	Žák: ✓ Vymezí podstatu psychických procesů, stavů a vlastností ✓ Uvede základní zákonitosti a specifika vnímání, pozornosti ✓ Určí, které faktory ovlivňují lidské poznávání a jakým způsobem mohou znesnadnit lidské vztahy (haló efekt, chyba 1. dojmu atd.) ✓ Objasní podstatu a rozdíl mezi temperamentem a charakterem a v čem se tyto projevují Uvede typy temperamentu a složky charakteru (tzv. charakterové vlastnosti)	◆ Psychické procesy osobnosti – vnímání ◆ Psychické stavy osobnosti – stavy pozornosti, citové vztahy ◆ Psychické vlastnosti osobnosti – temperament, charakter ◆ Chyby v sociálním poznávání ◆ Sociální psychologie ◆ Psychologie reklamy	<i>PT: MV – TO média a mediální produkce, TO účinky mediální produkce a vliv médií: - rozbor reklamních strategií na praktických příkladech reklam (obhajoba vlastní práce)</i> <i>PT: OSV – TO sociální komunikace: - praktické příklady chyb v sociálním poznávání (obhajoba vlastní práce)</i>
1.4 <i>INT(VZ)</i> 3.1	Žák: ✓ Uvede základní zákonitosti a specifika psychických procesů: učení, myšlení, paměť ✓ Porovná jednotlivé styly učení, uvede vzájemné souvislosti s pamětí a myšlením	◆ Psychické procesy osobnosti – učení, paměť, myšlení, představy, fantazie ◆ Psychické vlastnosti osobnosti – schopnosti ◆ Inteligence ◆ Duševní hygiena	PT: OSV – TO poznávání a rozvoj vlastní osobnosti:

	✓ Uvede vztah mezi vlohami, schopnostmi, inteligencí ✓ Vyjmenuje zásady duševní hygieny, tyto demonstruje na vlastním stylu (strategii) učení	♦ Pedagogická psychologie ♦ Psychologie sportu, práce	
1.5	Žák: ✓ Provede psychologickou analýzu vlastní osobnosti (popíše sám sebe z hlediska temperamentu, charakteru, schopností, studijních návyků, volných vlastností) ✓ Kriticky posoudí své přednosti a nedostatky ✓ Na základě sebehodnocení rozhoduje o své budoucí profesní orientaci	♦ Psychické procesy osobnosti – volní vlastnosti, motivy a postoje, potřeby ♦ Sebepečetí ♦ Sebehodnocení	PT: OSV – TO poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: diskuze: hodnotová orientace
1.6	Žák: ✓ Uvede příklady duševních poruch, rozlišuje mezi závažnými a lehkými formami ✓ Vysvětlí možné příčiny vzniku duševních poruch ✓ Určí, které životní situace mohou být náročné na lidskou psychiku, své názory podpoří příklady z vlastní zkušenosti ✓ Popíše, jakými způsoby může jedinec reagovat na zátěžové situace, zhodnotí jejich efektivitu pro vyřešení problému ✓ Navrhne, kam nebo na koho se může jedinec se svými duševními problémy obrátit	♦ Duševní poruchy ♦ Stres, frustrace ♦ Reakce na zátěžové situace ♦ Systém pedagogicko-psychologického poradenství ♦ Klinická psychologie ♦ Poradenská psychologie	PT: OSV– TO seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (forma realizace: diskuze)
2.1	Žák: ✓ Objasní podstatu a význam socializace	2. SOCIOLOGIE – ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI ♦ Socializace, zprostředkovatelé socializace, neadekvátní socializace ♦ Sociální role a status ♦ Sociální komunikace	PT: OSV – TO sociální komunikace: -

	✓ Uvede faktory, které se na socializaci jedince významně podílejí, a najde příklady neadekvátní socializace ✓ Rozlišuje mezi formálními a neformálními vztahy, dle situace vybírá adekvátní formu komunikace ✓ Vysvětlí pojmy sociální role a status ve vztahu k procesu socializace a sociální komunikaci		chyby v sociální komunikaci (praktické příklady)
2.2	Žák: ✓ Vymezí základní znaky pojmu kultura ✓ Uvede na příkladech, jakým způsobem udržuje kultura kontinuitu vývoje lidstva ✓ Vyjádří se k otázce odlišností vybraných kultur a subkultur, svůj názor podloží příklady ✓ Objasní pojem multikulturní společnost a na jakých principech by tato měla fungovat; porovná s realitou ✓ Klasifikuje sociální útvary a skupiny	◆ Kultura, subkultura ◆ Multikulturalita ◆ Xenofobie, rasismus ◆ Sociální útvary a skupiny ◆ Masová kultura	PT: MkV – TO základní problémy sociokulturních rozdílů (skupinová práce) PT: MkV – TO psychosociální aspekty interkulturality: - kultury, subkultury (skupinové referáty na vybrané téma) PT: MkV – TO vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého

			kulturního prostředí: (forma realizace: skupinová práce) PT: MV – TO uživatelé: (forma realizace: skupinová práce, rozbor médií) PT: OSV – TO spolupráce a soutěž (forma realizace: skupinové práce, skupinové referáty)
2.3	Žák: ✓ Na příkladech objasní, jaký je vztah mezi jedincem a normami skupiny ✓ Uvede podstatu a význam sociální kontroly, vymyslí situaci, v níž dochází ke konfliktu rolí (situaci analyzuje, domyslí možná řešení) ✓ Provede sociologickou charakteristiku pojmu rodina (tzn. znaky, typy rodin a manželství; vývoj tradiční – moderní rodina) ✓ Nastíní současné trendy a problémy ve vývoji rodiny jako sociální instituce, určí příčiny a možná východiska	◆ Sociální kontrola ◆ Konflikt rolí ◆ Jedinec v sociální skupině, normy skupiny ◆ Rodina	práce se sociologickým textem (rodina) práce se statistickými údaji sociologická analýza pojmu rodina

2.4	Žák: ✓ Objasní pojmy sociální stratifikace a mobilita ✓ Na pozadí historického kontextu porovná, jak vypadalo sociální rozvrstvení společnosti v minulosti a jak nyní ✓ Zdůvodní souvislost příslušníků daných soc. vrstev s jejich společenským postavením, stylem života, hodnotami, vzděláním, nebezpečím nezaměstnanosti atd. ✓ Vysvětlí pojmy zaměstnání, povolání a vztah prestiže povolání k jeho finančnímu ohodnocení a místu jedince v sociální stratifikaci, demonstruje na příkladech	◆ Sociální vztahy a sociální struktura ◆ Sociologické koncepce společnosti ◆ Sociální stratifikace a mobilita ◆ Práce, zaměstnání, povolání	práce se zprávami z médií práce se statistickými údaji (vývoj, tendence) PT: VMEGS – TO vzdělávání v Evropě a ve světě (práce se statistickými údaji, diskuze)
2.5	Žák: ✓ Rozlišuje mezi sociálně deviantními a sociálně patologickými jevy	◆ Sociální deviace ◆ Sociální patologie	PT: OSV – TO morálka všedního dne (forma realizace: diskuze)
INT(VZ) 4.3	✓ Hledá možné příčiny a důsledky sociálně deviantního a patologického chování ✓ Uvede, jaký význam může mít neadekvátní socializace jedince na jeho eventuální sociálně-deviantní životní dráhu ✓ Charakterizuje současné problémy společenského života (nezaměstnanost, kriminalita, drogy, alkoholismus, extremismus atd.), posuzuje příčiny	◆ Současné problémy společenského života	PT: OSV – TO seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (forma realizace: diskuze) práce se zprávami z médií

	a důsledky a vytipovává oblasti a sociální skupiny, kterých se tyto problémy nejvíce dotýkají		práce se statistickými údaji (vývoj, tendence) referáty na vybrané téma
--	---	--	--

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
4.1	Žák: ✓ Vysvětlí na příkladech vzájemný vztah mezi právními a mravními normami ✓ Uvede, jaký význam má právo pro společnost a co je jeho obsahem	4. PRÁVO – OBČAN A PRÁVO ♦ Právo a morálka ♦ Právní a mravní normy ♦ Pojem a význam práva	
4.2	Žák: ✓ Vysvětlí, co jsou to prameny práva a jak se mohou v jednotlivých právních kulturách lišit ✓ Roztřídí právní normy v právním řádu ČR ✓ Přiřadí ke každé právní normě instituci, která ji vydává a posoudí její právní sílu vzhledem k ostatním právním předpisům ✓ Klasifikuje systém právních odvětví ČR	♦ Prameny práva ♦ Právní řád, druhy právních norem ♦ Právní síla ♦ Systém právních odvětví	skupinová práce s právními normami
4.3	Žák: ✓ Určí, za jakých podmínek vznikne právní vztah ✓ Uvede prvky právního vztahu ✓ Vymyslí konkrétní příklad právního vztahu, analyzuje jej (uvede subjekty, obsah, objekt i právní normu, jež ho upravuje) ✓ Vysvětlí pojmy fyzická a právnická osoba ✓ Objasní, co umožňuje tzv. právní subjektivita fyzickým a právnickým osobám a co znamená v praxi pojem způsobilost k právním úkonům	♦ Právní vztah ♦ Subjekty, obsah, objekt právního vztahu ♦ Fyzická, právnická osoba ♦ Právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům	praktické příklady z právní praxe práce se zprávami z médií (tisk, internet, TV)

4.8	Žák: ✓ Uvede, jaká je základní povinnost každého občana vzhledem k právnímu řádu ✓ Domýšlí důsledky nedodržování právního řádu	♦ Právní vědomí občana ♦ Právní řád ČR	PT: OSV – TO morálka všedního dne (forma realizace: diskuze)
4.4	Žák: ✓ Orientuje se v právních normách – Zákon o rodině, Občanský zákoník, Zákoník práce ✓ Uvede příklady skutečností, které dané právní normy upravují ✓ Charakterizuje základní náležitosti a podmínky manželství, vlastnických, dědických a závazkových práv	♦ Rodinné právo: manželství ♦ Občanské právo: vlastnické, dědické, závazkové právo ♦ Náležitosti nejběžněji využívaných smluv	Profesní příprava (4. ročník) – PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY
4.6	Žák: ✓ Orientuje se v právních normách – Trestní zákon, Trestní řád ✓ Uvede příklady skutečností, které dané právní normy upravují ✓ Určí, jaké jsou podmínky trestní odpovědnosti a ve kterých případech není jinak trestné jednání za protiprávní považováno ✓ Dle míry společenské nebezpečnosti rozlišuje mezi trestným činem a přestupkem ✓ Domýšlí formy sankcí, které mohou být pachateli uděleny v návaznosti na míru závažnosti spáchaného činu	♦ Trestní právo ♦ Trestný čin, přestupek ♦ Trestní způsobilost ♦ Formy sankcí	práce s Trestním zákonem diskuze: efektivita trestů, trest smrti
4.5	Žák: ✓ Uvede podstatu a rozlišuje mezi občanským a trestním řízením	♦ Občanské právo: občanské soudní řízení ♦ Trestní právo: trestní řízení	praktické příklady práce se zprávami z médií (tisk, internet,

	✓ Uvede příklady občanského a trestního řízení z praxe		TV)
4.7	Žák: ✓ Objasní strukturu a funkci soudů v ČR, jejich činnost dokládá příklady z praxe ✓ Vymezí funkce a úkoly státního zastupitelství ✓ Domýšlí ostatní orgány, které se podílejí na právní ochraně občanů a určí jejich okruh činností	◆ Soustava soudů: funkce, úkoly ◆ Státní zastupitelství: funkce, úkoly ◆ Ostatní orgány právní ochrany (notáři, advokáti atd.)	praktické příklady práce se zprávami z médií (tisk, internet, TV)
3.1	Žák: ✓ Rozlišuje mezi státem a národem, občanstvím a národností ✓ Uvede znaky a funkce státu ✓ Vyjmenuje typy státních zřízení a forem vlády, tyto charakterizuje a demonstruje na příkladech států světa	3. POLITOLOGIE – OBČAN VE STÁTĚ ◆ Stát: znaky, funkce ◆ Typologie států: státní zřízení, formy vlády	Dějepis - vývoj států Zeměpis - státy světa Cizí jazyk - realie Francie, Velké Británie, USA, Německa, Rakouska atd. (státní zřízení, formy vlády)
3.4	Žák: ✓ Porovná znaky charakteristické pro demokratické a nedemokratické systémy ✓ Uvede příklady států s demokratickými a nedemokratickými formami vlády ✓ Vysvětlí rozdíly přímé a nepřímé (zastupitelské) demokracie, uvede výhody a nevýhody těchto forem při rozhodování	◆ Demokracie: principy, podoby ◆ Formy demokracie ◆ Diktatury: principy, podoby ◆ Občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce	praktické příklady práce se zprávami z médií (tisk, internet, TV)

3.2	Žák: ✓ Provede rozbor ústavy, uvede, jaké oblasti života společnosti jednotlivé části upravují a jakým způsobem ✓ vysvětlí, jaký význam obsahuje pojem právní stát ve vztahu občana a státu	◆ Ústava ČR: přehled základních ustanovení ◆ Právní stát	Dějepis - vývoj české ústavnosti skupinová práce (referáty): rozbor Ústavy ČR
3.3	Žák: ✓ Charakterizuje funkce a úkoly institucí zákonodárné, výkonné a soudní moci ✓ Vysvětlí pojem legislativní proces ✓ Porovná právní sílu dokumentů, které jednotlivé složky státní moci vydávají ✓ Doloží na příkladech, jak se jednotlivé složky státní moci navzájem kontrolují, omezují a doplňují ✓ Zjistí z mediálních zdrojů aktuální personální zastoupení vlády ✓ Uvede problémy, kterými se instituce státní moci aktuálně zabývají	◆ Dělbba státní moci ◆ Moc zákonodárná ◆ Moc výkonná ◆ Moc soudní	samostatná práce: vyhledávání informací
3.7	Žák: ✓ Uvede, do jakých institucí, v jakých intervalech a jakým způsobem probíhají volby v ČR ✓ Charakterizuje poměrný a většinový volební systém, jejich princip demonstruje na volbách do Parlamentu ČR ✓ Vyjmenuje znaky volebního práva v demokratických systémech a najde příklady, jakým způsobem mohou být tyto potlačovány či porušovány v nedemokratických státech	◆ Politika, politická a nepolitická participace občanů na rozhodování ve státě ◆ Volby, volební systémy ◆ Prezidentské, parlamentní, krajské a komunální volby	praktické příklady samostatná práce: vyhledávání informací Cizí jazyk - reálie států (volební systémy)

3.5	Žák: ✓ Rozlišuje mezi základními ideologickými proudy, vysvětlí jejich podstatu a uvede základní znaky ů ✓ Objasní vztah mezi ideologií a programem politické strany	♦ Politické subjekty ♦ Ideologie a základní ideologické proudy: znaky	Dějepis – ideologie v historii
3.6	Žák: ✓ Klasifikuje politické strany z hlediska pravice a levice ✓ Popíše priority levicových a pravicových stran ✓ Objasní pojem nadpoloviční většina ✓ Z mediálních zdrojů zjistí aktuální rozložení politických sil v Poslanecké sněmovně ČR ✓ Vysvětlí pojem koalice a její význam pro prosazování mocenských zájmů ✓ Doloží na příkladech z historie a současnosti nebezpečí či důsledky extremistických politických seskupení	♦ Klasifikace politických stran ♦ Pravice a levice ♦ Priority politických stran	praktické příklady práce se zprávami z médií (tisk, internet, TV) samostatná práce: vyhledávání informací
3.8	Žák: ✓ Provede rozbor Listiny základních lidských práv a svobod ✓ Uvede příčiny a historii vzniku dokumentů obhajujících lidská práva a svobody ✓ Přiřazuje jednotlivá lidská práva a svobody ke kategoriím	♦ Listina základních lidských práv a svobod ČR ♦ Lidská práva: porušování a ochrana ♦ Veřejný ochránce práv	skupinová práce: rozbor Listiny základních lidských práv a svobod
	✓ Doloží na příkladech z minulosti či současnosti okolnosti a způsoby porušování lidských práv a svobod ✓ Objasní funkci veřejného ochránce práv; ve které situaci a jakým způsobem se lze na něj obrátit		praktické příklady

5.4	Žák: ✓ Vysvětlí, jakými způsoby se státy zapojují do mezinárodních vztahů ✓ Posoudí důvody, význam, výhody a nevýhody mezinárodní spolupráce ✓ Charakterizuje účel a náplň činnosti vybraných významných mezinárodních organizací ✓ Zhodnotí aktuální postavení ČR v rámci mezinárodní spolupráce a mezinárodních organizací	5. MEZINÁRODNÍ VZTAHY – GLOBÁLNÍ SVĚT ♦ Mezinárodní vztahy ♦ Typy mezinárodní spolupráce: důvody, význam ♦ Významné mezinárodní organizace: jejich účel a náplň činnosti	PT: VMEGS – TO humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (projekt „Člověk v tísní“ – dokumenty) práce se zprávami z médií (tisk, internet, TV) vyhledávání informací
5.1	Žák: ✓ Posoudí důvody vzniku evropské integrace ✓ Vysvětlí podstatu, význam a cíle EU ✓ Uvede významné mezníky ve vývoji evropské integrace od počátků do současnosti	♦ Evropská integrace: podstata, význam, vývoj ♦ Evropská unie: podstata, význam, cíle	PT: VMEGS – TO žijeme v Evropě (vyhledávání informací)
5.2	Žák: ✓ Analyzuje strukturu orgánů EU, objasní náplň jejich činnosti ✓ Uvede princip zastoupení jednotlivých států v Radě EU, Evropské komisi, Evropském parlamentu	♦ Evropská unie: struktura, činnosti orgánů	PT: VMEGS – TO žijeme v Evropě (diskuze) samostatná práce: vyhledávání informací
5.3	Žák: ✓ Zhodnotí klady a zápory členství naší země v EU, svůj názor podpoří příklady ze současnosti ✓ Vymyslí, jestli a jak se promítá vliv členství naší země v EU do různých oblastí společenského života (př. studijní, pracovní příležitosti,	♦ Evropská unie: instituce a občané členských států	Samostatná práce: úvaha, diskuze

	podnikání, nezaměstnanost, kultura, mezilidské vztahy atd.)		
5.5	Žák: ✓ Navrhne situace, v nichž se občan potřebuje obrátit v případě potřeby na instituce českého zastoupení v zahraničí ✓ Určí, která instituce by mu mohla v dané situaci pomoci ✓ Uvede, na které instituce by si měl před odjezdem do zahraničí zjistit kontakty a ověřit si jejich přesnou činnost (pojištění, zdravotnická péče, ambasády, atd.)	◆ Instituce: spolupráce a zastoupení ČR v zahraničí	Samostatná práce: vyhledávání informací
5.6	Žák: ✓ Objasní pojem globalizace ✓ Posoudí její příčiny a důsledky ✓ Zhodnotí, jak se globalizace projevuje v různých sférách každodenního života ✓ Určí výhody a nevýhody globalizace, vyjádří se k otázce globálních problémů a domýšlí jejich možná řešení nebo zmírnění důsledků	◆ Globalizace: podstata, projevy, klady a zápory ◆ Globální problémy: příčiny, důsledky	Zeměpis - státy bohatého severu a chudého jihu
6.1	Žák: ✓ Charakterizuje specifika filozofických otázek ✓ Vysvětlí přístup k uchopení světa, které nabízí mýtus, náboženství, věda, umění, filozofie ✓ Objasní vztah mýtu a filozofie ✓ Uvede základní filozofické disciplíny	6. FILOZOFIE - ÚVOD DO FILOZOFIE ◆ Podstata filozofie: základní filozofické otázky ◆ Vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění ◆ Základní filozofické disciplíny	Český jazyk – mýtus

6.2	Žák: ✓ Charakterizuje filozofii antiky, klíčové okruhy problémů a stěžejní myšlenky jejích představitelů ✓ Charakterizuje filozofii středověké křesťanské filozofie, klíčové okruhy problémů a stěžejní myšlenky jejích představitelů ✓ Charakterizuje filozofii renesance a novověku, klíčové okruhy problémů a stěžejní myšlenky jejích představitelů ✓ Charakterizuje českou filozofii, klíčové okruhy problémů a stěžejní myšlenky jejích představitelů	◆ Klíčové etapy a směry filozofického myšlení v dějinách	Dějepis, Český jazyk charakteristika vývojových období, souvislosti, myslitelé a spisovatelé Matematika –Thaletova kružnice, Pythagorova věta Fyzika – astronomové Chemie – atom
6.3	Žák: ✓ Rozpozná logicky správnou argumentaci ✓ Kriticky a s rozvahou přistupuje k argumentům druhých lidí ✓ Odhadne komunikační záměr včetně manipulace	◆ Neformální logika: pojem, soud, úsudek ◆ Argumentace, etika argumentace ◆ Znaky chybné, klamavé a manipulativní argumentace	praktické příklady: rébusy neformální logiky modelové situace: argumentace práce se zprávami z médií: praktické příklady argumentace a manipulace
6.4	Žák: ✓ Uvede význam a kritéria vědeckého poznání ✓ Zhodnotí význam vědy pro život ✓ Objasní jednostrannost pohledu jednotlivých vědních disciplín na skutečnost ✓ Upozorní na možná rizika zneužití vědy a techniky	◆ Věda: empirická a teoretická, exaktní a pravděpodobnostní ◆ Věda a víra, věda a filozofie ◆ Přínos a nebezpečí vědy	Historie, Psychologie, Sociologie, Ekonomie, Politologie, Biologie, Matematika, Fyzika, Chemie,... – vznik věd, systém a metody výzkumu diskuze: zneužití vědecko-technických výzkumů

6.5	Žák: ✓ Zhodnotí smysl morálky pro život člověka a fungování společnosti ✓ Uvede hlavní zdroje a historické kořeny evropské morálky ✓ Uvede, v čem spočívají základní soudobé principy morálky a mravnosti ✓ Rozliší morální a nemorální z hlediska obecně uznávaných principů morálky (na příkladech) ✓ Charakterizuje úlohu svědomí v lidském jednání na příkladech a vymezí mravní povinnosti člověka	◆ Podstata etiky: morálka, mrav ◆ Klíčové etapy a směry vývoje etických teorií ◆ Smysl života, přátelství a láska, manželství a rodina, etika v kritických fázích života ◆ Etika vědy, etika ekologie, etika a ekonomika, etika a politika, mír a mezinárodní vztahy	úvaha na vybrané téma
-----	--	---	-----------------------

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu společenské vědy

1. ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák:

- 1.1. objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka
- 1.2. porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví
- 1.3. vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat
- 1.4. porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení
- 1.5. využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace
- 1.6. na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi

2. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák:

- 2.1. uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem
- 2.2. respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky
- 2.3. objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích
- 2.4. posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní
- 2.5. objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost

3. OBČAN VE STÁTĚ

Žák:

- 3.1. rozlišuje a porovná historické i současné typy států (forem vlády)
- 3.2. vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje
- 3.3. objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR
- 3.4. vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě,
- 3.5. objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií
- 3.6. rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů, uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky

- 3.7. uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu, vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstev
- 3.8. obhájí svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování
- 3.9. uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady

4. OBČAN A PRÁVO

Žák:

- 4.1. objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy
- 4.2. uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují
- 4.3. rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady
- 4.4. vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů
- 4.5. rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení
- 4.6. rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti
- 4.7. rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet
- 4.8. ve svém jednání respektuje platné právní normy, na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek

5. MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Žák:

- 5.1. objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy
- 5.2. rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti
- 5.3. posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva
- 5.4. uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR
- 5.5. uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí
- 5.6. posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky

6. ÚVOD DO FILOZOFIE A RELIGIONISTIKY

Žák:

- 6.1. objasní podstatu filozofického tazání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka
- 6.2. rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení

- 6.3. eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci
- 6.4. zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití
- 6.5. posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem
- 6.6. rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení

Integrováno z předmětu Výchova ke zdraví:

INT(VZ) 3.1. orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách

INT(VZ) 4.3. uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem, vyvozuje z nich osobní odpovědnost

Vyučovací předmět:

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět dějepis je vytvořen ze vzdělávacího oboru Dějepis a integruje průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Multikulturní výchova (MkV) a Mediální výchova (MV). Současně se jeho učivo prolíná s učivem dalších předmětů, zejména českého jazyka, základů společenských věd, zeměpisu a estetické výchovy. Těžiště dějepisného vyučování spočívá v pochopení vztahů, souvislostí a procesů, důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, které bezprostředně souvisejí se současností a v nichž je možné vysledovat počátky jevů ovlivňujících současnost. Důraz je kladen i na pochopení národních dějin, které jsou prezentovány v širších souvislostech evropských a světových dějin.

Dějepis jako povinný předmět je dotován dvěma hodinami týdně v prvním, druhém a třetím ročníku a jednou hodinou týdně ve čtvrtém ročníku (od školního roku 2018/2019). Ve třetím a čtvrtém ročníku mají žáci možnost rozšiřovat a prohlubovat své znalosti v rámci volitelného předmětu seminář z dějepisů, zaměřeného opět na dějiny 20. století.

Ve výuce dějepisů jsou kombinovány různé formy a metody. Vedle výkladu učitele je důraz kladen na aktivní přístup žáka – práce s učebnicí i s jinými zdroji informací, referáty, diskuse. Při výuce jsou využívány dokumenty, mapy, videoprojekce aj. Nedílnou součástí výuky dějepisů jsou tematické exkurze, převážně na území ČR.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

- Kompetence k učení – učitel zadává žákům úkoly spojené s vyhledáváním a zpracováním historických informací z různých zdrojů
- Kompetence k řešení problémů – na základě porovnání různých historických pramenů a různých názorů na ně vede učitel žáky k tomu, aby sami dokázali analyzovat a identifikovat podstatu problému, rozpoznat příčiny a důsledky jevů
- Kompetence komunikativní – učitel vytváří prostor pro komunikaci o historických problémech nejen na úrovni učitel – žák, ale i mezi žáky navzájem, dbá na jasné a kultivované vyjadřování žáků, vede je ke schopnosti obhájit vlastní názor v diskusi i v písemné podobě
- Kompetence sociální a interpersonální – učitel připraví projekty, na jejichž realizaci bude spolupracovat vždy několik žáků, svoje práce pak budou vzájemně prezentovat a hodnotit
- Kompetence občanské – na příkladech z historie učitel demonstruje význam občanské společnosti a jejich institutů, analýzou vybraných jevů vede žáky k občanské odpovědnosti a toleranci

- f) Kompetence k podnikavosti – žák uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, učitel vede žáky k tomu, aby sledovali dění v oborech archeologie, historie (nové nálezy, odborná literatura, historické časopisy, příp. zajímavá historická beletrie, film) a poznatky si vzájemně předávají

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Dějepis**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1.1 1.2	ÚVOD DO STUDIA HISTORIE Žák: ✓ pojmenuje základní epochy, objasní zásadní rozdíly ✓ uvede druhy historických pramenů, vysvětlí, jakým způsobem spolupracují vědci z různých oborů při sestavování obrazu lidských dějin	◆ co je to historie, periodizace dějin ◆ význam studia historie pro jedince i pro společnost ◆ historické prameny, práce s nimi, historické prameny archeologické, písemné a umělecké	Specifikum věd společenských a věd exaktních instituce, kde se uchovávají historické prameny
2.1. 2.2. 2.3.	PRAVĚK Žák: ✓ vysvětlí, k jakým významným objevům lidé dospěli, uvažuje o jejich důsledcích pro další rozvoj společnosti ✓ pokusí se vysvětlit souvislost mezi náboženskými představami lidí a jejich zkušeností z každodenního života ✓ objasní podstatu a důsledky neolitické revoluce ✓ rozliší vývoj v různých částech světa, příčiny ✓ vysvětlí obsah pojmu civilizace, barbarství	◆ paleolit ◆ neolitická revoluce, osídlení, archeologické kultury na našem území ◆ doba bronzová, vývoj v egejské oblasti ◆ doba železná ◆ doba římská, limes Romanus jako civilizační hranice	vývoj člověka (B) Knihy E. Štorcha Návštěva Archeologického ústavu AV ČR Oppidum Závist nad Zbraslaví
3.1.	STAROVĚK <i>Staroorientální státy</i> Žák: ✓ vysvětlí souvislost mezi vývojem společnosti a přírodními podmínkami	◆ společné a odlišné znaky v těchto státech ◆ vývoj na území Mezopotámie	Epos o Gilgamešovi, Chamurapiho zákoník

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

3.2.	✓ charakterizuje oblast starověkého Předního východu, objasní vývoj od vesnice k městskému státu ✓ vyjádří podstatu židovského náboženství, vyloží, čím se liší od jiných starověkých náboženství ✓ charakterizuje egyptskou společnost, příčiny zániku politické samostatnosti, kulturu ✓ posoudí vliv indické a čínské kultury (náboženství) na světové myšlení	♦ Palestina, židovské náboženství ♦ Egypt – pět vývojových období, kultura ♦ Indie a Čína – náboženství, filozofie	Starý zákon – (Č) M. Waltari, Egypt'an Sinuhet Náboženské směry (SV) MV VMEGS Žijeme v Evropě – kulturní kořeny a hodnoty, vznik demokracie, umění Homérovy eposy (Č) MV VMEGS Žijeme v Evropě – počátky křesťanství, vztah k ost. náboženstvím Nový zákon (Č) místo Nového zákona v Bibli románské jazyky, odborná terminologie, mezinárodně užívaná slova
3.1	Antické Řecko ✓ objasní příčiny rozdílného vývoje v řeckých městských státech ✓ vysvětlí zrod občanských práv a povinností ✓ popíše tažení Alexandra Makedonského, jeho důsledky ✓ vyjmenuje nejvýznamnější umělce a jejich díla	♦ periodizace řeckých dějin, archaické období – polis, kolonizace, tyranis, klasické období – řecko-perské války, vrchol demokracie za Perikla, peloponéská válka, helénistické období – Filip II., Alexandr, diadochové ♦ kultura – mýty, literatura, historiografie, věda, výtvarné umění	
3.3	Antický Řím ✓ porovná počátky římských dějin podávané v mýtech, příp. nejstarších zpracováních římských dějin s poznatky archeologů ✓ charakterizuje základní vývojová období ✓ charakterizuje osobnost a politický význam Caesara, vyjmenuje římské císaře, kteří se podle něj zvláště výrazně podíleli na vývoji římské říše. ✓ vysvětlí, ve kterých společenských vrstvách se nejvíce šířilo křesťanství a proč byli křesťané pronásledováni, proč císař Konstantin změnil přístup ke křesťanství ✓ pokusí se prokázat souvislost mezi stěhováním národů a zánikem římské říše, rozpozná vnitřní předpoklady tohoto zániku ✓ z různých zdrojů si vyhledá alespoň několik příkladů toho, kde se dnes v Evropě můžeme setkat s antickými památkami	♦ Etruskové ♦ Přehled římských dějin – doba královská, republika, císařství, počátky šíření křesťanství ♦ kultura – náboženství, literatura a jazyk, věda, výtvarné umění	

	STŘEDOVĚK Francká říše Žák:		
4.1	✓ popíše vývoj francké říše v souvislosti s přijetím křesťanství ✓ zhodnotí význam Karla Velikého pro středověkou společnost	♦ nástup a vláda Merovejců ♦ nástup a vláda Karlovců	Píseň o Rollandovi (Č)
4.2	✓ vysvětlí princip lenního systému	♦ vznik lenního systému	
	Byzantská říše ✓ charakterizuje základní odlišnosti mezi kulturou byzantskou a západoevropskou	♦ Justinián, velké schizma	
4.4	Arabská říše ✓ objasní okolnosti vzniku islámu, posoudí význam islámu pro vytvoření arabské říše ✓ doloží příklady, jakým způsobem obohatili Arabové kulturu a hospodářství podmaněných zemí	♦ vznik islámu, politický vývoj ♦ kultura	současný vztah islámského světa k evropské kultuře a politice
4.2	Počátky Anglie, Francie a svaté říše římské ✓ vysvětlí důsledky 1. a 2. vlny vikingských nájezdů ✓ popíše život v kláštorech, jejich vztah ke světské moci ✓ vyloží vztah mezi světskou a církevní mocí ve svaté říši římské	♦ normanská expanze, Alfréd Veliký ♦ nástup a vláda Kapetovců, clunyjské hnutí ♦ obnova římského císařství, Ota I. ♦ boj o investituru	

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
4.3	Raný středověk Slované ✓ na mapě ukáže původní sídla Slovanů i místa jejich trvalého usazení v období stěhování národů ✓ stručně popíše vývoj nejstarších slovanských států ✓ na vývoji Velké Moravy ukáže střetávání křesťanství západního a východního Přemyslovský stát ✓ objasní úlohu křesťanství v počátcích českého státu, střetávání vlivu západního (východofranská říše) a východního (Velká Morava), zdůvodní význam založení biskupství v Praze, vysvětlí, v čem spočívá historický význam osobnosti knížete Václava a biskupa Vojtěcha ✓ vyjmenuje poslední Přemyslovce, charakterizuje období jejich vlády, zdůvodní, proč podporovali kolonizaci a rozvoj měst	◆ Slované východní – Kyjevská Rus ◆ Slované západní – Sámův kmenový svaz, Velká Morava, počátky polského státu	Konstantin a Metoděj (Č) MkV Základní problémy sociokulturních rozdílů - začlenění našich zemí do západního kulturního okruhu - příchod Němců do č. zemí, přínos vzájemných vztahů pro rozvoj hospodářství, kultury
	4.1 Vzdělanost a umění v raně středověké Evropě ✓ vysvětlí, proč byla nositelkou vzdělanosti právě církve ✓ shrne základní vývojové tendence v umění od 5. do 13. století, charakterizuje románský sloh, rozpozná některé románské stavby na našem území ✓ zdůvodní zvláštní postavení Židů v křesťanské společnosti	◆ pronikání křesťanství na české území ◆ poslušnost Přemyslovců v období knížecím, vztahy s okolními zeměmi ◆ poslední Přemyslovci, Zlatá bula sicilská, politické cíle a územní změny za vlády Přemysla Otakara II. a Václava II. ◆ vláda a smrt Václava III., dědicové českého trůnu	
		◆ raně středověká společnost ◆ románský sloh	- příčiny odlišného postavení Židů v české (evropské) společnosti

4.2 4.4 4.5 4.1	Vrcholný středověk ✓ charakterizuje změny v evropském hospodářství ✓ zdůvodní vyhlášení křížových výprav a zhodnotí jejich důsledky ✓ vysvětlí pojem reconquista ✓ vyloží nebezpečí, které hrozilo Evropě v souvislosti s expanzí Mongolů ✓ charakterizuje kulturu 13. – 15. st., vysvětlí pojem rytířská kultura	♦ rozvoj řemesel, obchodu, změny v zemědělství, kolonizace, urbanizace, reconquista, křížové výpravy ♦ tatarské výboje – Zlatá horda, bitva u Lehnice ♦ počátky a rozšíření gotické kultury v Evropě i u nás	VMEGS Globalizační a rozvojové procesy – prolínání kultury křesťanské a arabské
4.2 4.5 4.1	Pozdní středověk Žák: ✓ charakterizuje pozdní středověk ✓ popíše postupný zánik byzantské říše v souvislosti s růstem moci říše osmanské ✓ uvede souvislost mezi existencí avignonského papežství a zhoršující se situací uvnitř katolické církve a vyvodí dopad těchto skutečností na myšlení věřících	♦ hospodářské problémy Evropy ♦ výboje osmanských Turků ♦ avignonské papežství	
4.2	Francie a Anglie během stoleté války ✓ vysvětlí, jaké okolnosti vyvolávaly dlouhodobý spor mezi anglickými a francouzskými králi ✓ stručně popíše průběh stoleté války, objasní, jaké důsledky měla pro obě země	♦ příčiny a průběh války ♦ důsledky války pro další vývoj v Anglii, válka růží ♦ důsledky války pro další vývoj ve Francii	Jana z Arku jako inspirace uměleckých děl A. Rodin, Měšťané z Calais
4.3, 4.1	Lucemburkové na českém trůně ✓ vysvětlí příčiny rozdílného hodnocení postavy Jana Lucemburského v české historiografii ✓ zhodnotí význam Karla IV., jeho zásluhy o politický, hospodářský i kulturní rozvoj českých zemí a jejich postavení v rámci německé říše ✓ vysvětlí příčiny husitství, vyloží husitský program, shrne výsledky křížových výprav proti husitům	♦ osobnost a vláda Jana Lucemburského ♦ osobnost a vláda Karla IV. ♦ osobnost a vláda Václava IV. ♦ husitství ♦ Zikmund a střední Evropa	MkV Základní problémy sociokulturních rozdílů - počátky konfliktů Č x N (Kutnohorský dekret) místa spojená s husitstvím

4.3	✓ vyloží obsah a význam basilejských kompaktát a vysvětlí, v čem vidí přínos husitství pro českou společnost, kladné a záporné stránky tohoto hnutí Vláda Jiřího z Poděbrad ✓ charakterizuje vládu Jiřího z Poděbrad, uvede nejdůležitější zásady návrhu aliance evropských panovníků ✓ objasní důsledky zrušení basilejských kompaktát Český stát za vlády Jagellovců ✓ vysvětlí podstatu stavovského státu ✓ specifikuje situaci v českých zemích a na Moravě ✓ charakterizuje hlavní rysy pozdně gotického stavitelství, rozpozná významné stavby tohoto období u nás	♦ osobnost a vláda Jiřího z Poděbrad ♦ hospodářská obnova země, zápas měst a šlechty o moc hospodářskou i politickou, Svatováclavská smlouva ♦ stavovský stát ♦ pozdně gotické umění	husitství jako inspirace uměleckých děl A. Jirásek, Z Čech až na konec světa
5.1 5.2	POČÁTKY NOVOVĚKU humanismus a renesance žák ✓ vysvětlí, z jakých kořenů vyrůstá humanismus, jak se mění pohled na člověka ✓ uvede hlavní znaky renesančního umění a dokáže spojit významné umělce a jejich díla s určitými městy zámořské objevy ✓ vyloží příčiny zámořských objevných plaveb ✓ s využitím mapy popíše portugalské a španělské objevné plavby, porovná způsob zakládání koloniálního panství ✓ vysvětlí, proč se Evropanům dařilo rychle ovládat obsazená zámořská území ✓ diskutuje o tom, co dala Evropa Americe a Amerika Evropě, popíše, jak se v důsledku zámořských objevů změnil hlavní trasy mezinárodního obchodu	♦ zrod humanismus v Itálii, rozšíření v Evropě ♦ portugalské plavby ♦ Španělsko – dokončení reconquisty, objevení Ameriky ♦ důsledky	MV Média a mediální produkce – knihtisk jako počátek mediální produkce MV Psychosociální aspekty interkulturality - setkání Evropanů s jinými etniky, srovnání kultury evropské a indiánské

5.3	reformace ✓ vysvětlí, proč na počátku 16. století katolická církev vyvolávala silnou nespokojenost ✓ reprodukuje hlavní zásady učení Luthera a Kalvína, vysvětlí, kterým společenským vrstvám a proč tyto zásady vyhovovaly ✓ objasní reakci katolické církve ✓ vyloží průběh a důsledky reformačního hnutí v dalších evropských státech	♦ mocenský nástup Habsburků ve střední Evropě ♦ Martin Luther, Jan Kalvín ♦ katolická reformace (protireformace), tridentský koncil ♦ náboženské války ve Francii ♦ Tudorovci na anglickém trůně	náboženská tolerance
5.5	české země v předbělohorském období ✓ analyzuje narůstající rozpory mezi českými stavy a Habsburky, popíše okolnosti 1. protihabsburského povstání českých stavů ✓ vyjmenuje a charakterizuje významné osobnosti a jejich díla, spojené s českými zeměmi v této době	♦ narůstání konfliktů mezi Habsburky a českými stavy ♦ 1. protihabsburské povstání, důsledky ♦ kultura, Praha za Rudolfa II., postavení židovského obyvatelstva	Bible kralická (Č)
5.5	třicetiletá válka ✓ vyloží 2. protihabsburské povstání českých stavů, popíše důsledky porážky na Bílé hoře	♦ české stavovské povstání	
5.4	✓ rozliší hlavní etapy třicetileté války, uvede základní výsledky vestfálského míru Anglická revoluce ✓ popíše narůstající problémy v oblasti politické i náboženské ✓ shrne výsledek občanské války, charakterizuje osobnost O. Cromwella ✓ vysvětlí, jaké změny přinesla „slavná revoluce“, kdo byli toryové a whigové ✓ vyloží završení přechodu k parlamentnímu systému, jeho zásady	♦ další průběh války, fáze dánská, švédská a švédsko-francouzská ♦ výsledky a důsledky války ♦ nástup Stuartovců na anglický trůn, snahy o prosazení absolutismu ♦ narůstající náboženská opozice – puritáni, independenti, presbyteriáni ♦ příčiny a průběh občanské války, Oliver Cromwell, restaurace Stuartovců ♦ události označované jako slavná revoluce, zrod novodobého politického systému v Anglii	

4.5 5.5 5.3	Francie jako evropská velmoc ✓ vyloží absolutistickou vládu Ludvíka XIV. ✓ objasní příčiny a výsledky válek o španělské dědictví ✓ vysvětlí teorii merkantilismu Rusko, Habsburská monarchie ✓ vysvětlí podstatu reformy Petra I. ✓ shrne vývoj tureckého nebezpečí pro Evropu v období 15. až 17. století ✓ vyjmenuje země Koruny české po r. 1648 a charakterizuje situaci v nich po stránce politické, hospodářské a náboženské barokní umění ✓ charakterizuje barokní sloh ✓ jmenuje významné evropské i české barokní umělce a jejich díla ✓ kriticky zhodnotí roli jezuitů v dějinách, zaměří se na jejich rozdílnou roli v dějinách Evropy (světa) a českých zemí, objasní příčiny	◆ postavení Francie po třicetileté válce, dovršení absolutismu za Ludvíka XIV., války o španělské dědictví ◆ zásadní změny v Rusku za vlády Petra I., válka se Švédskem, reformy ◆ Habsburská monarchie po třicetileté válce, konec turecké expanze ◆ situace v českých zemích ◆ baroko jako výraz katolické reformace ◆ barokní umění v Evropě, v českých zemích ◆ působení jezuitů	
6.1	OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI Osvícenství Žák: ✓ vysvětlí hlavní myšlenky osvícenství, vyjmenuje nejvýznamnější představitele a jejich názory, porovná s učením katolické církve ✓ objasní vývoj pruského státu v 18. století, střety s habsburskou monarchií ✓ vysvětlí, jak se projevil vliv osvícenství v reformách Marie Terezie ✓ charakterizuje vládu Josefa II., zdůvodní, proč některé jeho reformy byly po jeho smrti zrušeny	◆ osvícenství jako myšlenkové a politické hnutí ◆ mocenský vzestup Pruska, Fridrich II., válka o rakouské dědictví, sedmiletá válka ◆ osvícenský absolutismus v habsburské monarchii, Marie Terezie, Josef II. ◆ Rusko za vlády Kateřiny II. ◆ trojí dělení Polska a jeho zánik	MkV Základní problémy sociokulturních rozdílů - završení germanizace české společnosti

	✓ charakterizuje vládu Kateřiny II., její vztah k osvícenství ✓ vysvětlí postupný zánik polského státu		
6.2 6.3	vznik USA ✓ analyzuje příčiny vítězství revoluce ✓ charakterizuje americkou ústavu a porovná americký parlamentní systém se systémem VB	◆ americké osady v boji proti VB ◆ americká ústava	parlamentní demokracie (SV) dnešní podoba USA (Z)
6.1 6.2	VFR ✓ uvede důvody všeobecné nespokojenosti ve francouzské společnosti ✓ shrne základní události v průběhu revoluce, osobnosti ✓ vyloží život, vojenskou a politickou kariéru Napoleona	◆ předrevoluční Francie ◆ období konstituční monarchie ◆ období republiky ◆ období císařství	Code civil a dnešní občanské zákoníky (SV)

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
6.4	Vídeňský kongres a období restaurace ✓ na mapě popíše změny ve státoprávním uspořádání Evropy ✓ vysvětlí pojem Svatá aliance ✓ vysvětlí vznik nacionalismu a jeho dopad na revoluční hnutí v Evropě	✓ průběh kongresu, výsledky kongresu ✓ emancipační hnutí národů – Belgie, Řecko, Polsko	
6.5	průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti ✓ vysvětlí pojmy průmyslová revoluce, hospodářský liberalismus, uvede sociální důsledky	✓ technické vynálezy a vznik tržní společnosti hospodářský liberalismus, sociální důsledky	
6.4, 6.5	České země v 1 polovině 19. století ✓ charakterizuje národní obrození ✓ vyjmenuje a stručně charakterizuje významné umělce, vědce, podnikatele a politiky	✓ národní obrození ✓ počátky průmyslové revoluce v českých zemích	hosp. liberalismus, zásahy státu do ekonomiky (SV)
6.2	revoluční rok 1848 ✓ vyloží příčiny, které vedly k revolucím v různých zemích, shrne jejich průběh a výsledky ✓ vysvětlí obsah a cíle českého politického programu, popíše průběh revolučních událostí v Praze, vyjmenuje významné osobnosti, které stály v čele těchto událostí ✓ vyloží vývoj česko-německých vztahů ✓ uvede, jakých trvalých výsledků bylo dosaženo	✓ průběh revolučních událostí v Itálii, ve Francii, na území německého spolku – maloněmecká a velkoněmecká koncepce sjednocení ✓ revoluční události v habsburské monarchii a v českých zemích	MkV Základní problémy sociokulturních rozdílů - emancipační snahy jazykové, politické
6.6	viktoriánská Anglie ✓ vysvětlí, proč se stala VB v 19. století prvořadou světovou velmocí	✓ Anglie jako parlamentní monarchie, vláda královny Viktorie, vznik strany konzervativní a liberální, otázka Irska	národní obrození (Č) irská otázka ve 2.polovině 20.století

	Francie za 2. císařství ✓ charakterizuje období druhého císařství, vysvětlí příčiny jeho pádu a definitivního vítězství republiky ✓ diskutuje o kladech a záporech komuny	✓ velmocenská politika Napoleona III. ✓ pařížská komuna, vznik republiky	stavební proměny Paříže (Fr, G)
6.4	sjednocení Německa, Itálie ✓ popíše nejdůležitější události vedoucí k procesu sjednocení v obou zemích ✓ charakterizuje politické názory a cíle Bismarcka, Cavoura a Garibaldiho	✓ válka prusko-rakouská a prusko-francouzská, vznik německého císařství, hospodářský a politický vzestup Německa ✓ války s Habsburky, vznik italského království	
6.6	✓ na mapě ukáže rozsah německé a italské koloniální expanze		
6.2	habsburská monarchie v období 1849 – 1914 ✓ porovná absolutismus představovaný Metternichem a Bachem ✓ zhodnotí význam říjnového diplomu, porovná ústavy z let 1849 až 1867 ✓ vysvětlí změny spočívající v zavedení dualismu ✓ zhodnotí význam a okolnosti prosazení všeobecného volebního práva v habsburské monarchii	✓ neoabsolutismus ✓ konec absolutistické vlády ✓ rakousko-uherské vyrovnání ✓ boj za všeobecné volební právo	MkV Základní problémy sociokulturních rozdílů - porovnání sociokulturních rozdílů českých zemí a ostatních zemí R-U
6.4	✓ zhodnotí místo českých zemí v rámci R-U ✓ vyloží pojmy státoprávní boj, politika pasivní rezistence, „drobečková politika“ ✓ vyjmenuje politické strany a jejich představitele, cíle ✓ kriticky posoudí vztah Čechů a Němců v českých zemích ✓ zhodnotí rozvoj české kultury, uvede její představitele	✓ vývoj v českých zemích v období 50. - 90. let ✓ vztah Čechů a Němců, jazyková nařízení ✓ vytváření pluralitního politického systému, politické strany ✓ česká kultura, postavení a proměny Prahy	boj o RKZ, Manifest české moderny (Č)
6.5	mocenský vzestup USA ✓ vysvětlí příčiny a popíše průběh občanské války, charakterizuje období rekonstrukce ✓ vyloží politické názory prezidenta A. Lincolna a Th. Roosevelta	✓ příčiny a průběh občanské války ✓ období rekonstrukce, následný hospodářský rozmach ✓ velmocenské snahy, Monroeova doktrína	

6.6	✓ v souvislosti se zrušením otroctví diskutuje o rovnosti a postavení různých sociálních vrstev společnosti se zaměřením na postavení původního a černošského obyvatelstva ✓ vysvětlí vztah USA k zemím Latinské Ameriky Rusko a Dálný východ na přelomu 19. a 20. století ✓ vyloží vývoj vnitřní opozice v Rusku, zrod anarchismu, vysvětlí politický cíl bolševiků, shrne výsledky první ruské revoluce ✓ v souvislosti s rusko-japonskou válkou vyloží cíle ruské a japonské expanzní politiky ✓ charakterizuje postavení Číny a souvislosti zániku císařství	✓ růst opozice v Rusku, revoluce 1905 ✓ reformy meidži, rusko-japonská válka ✓ industrializace čínské společnosti, její důsledky, konec vlády mandžuské dynastie	
6.5	Proměny společnosti na přelomu století ✓ zhodnotí sociální problémy tehdejší společnosti v souvislosti se změnou životních podmínek ✓ vyjmenuje významné umělce, vědce a vynálezce	✓ Vědecký a technický pokrok ✓ sociální proměny společnosti, antisemitismus, boj rovnoprávné postavení žen, rozvoj levicových hnutí, volební právo ✓ literatura, výtvarné umění, hudba, architektura v období zvaném „belle époque“	VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – nerovnost mezi muži a ženami, problematika genderu
7.1	MODERNÍ DOBA, SITUACE V LETECH 1914 – 1945 první světová válka Žák: ✓ na základě znalostí o dosavadním vývoji, o vývoji industrializace a jejích důsledcích vyvodí příčiny 1. sv. války ✓ s využitím mapy popíše základní momenty, které určily průběh a výsledky války ✓ vysvětlí pojmy Wilsonovy články, brestlitevský mír, Andrassyho nota, jednání v Compiègne	✓ příčiny, vytváření mocenských bloků, Trojspolek, Dohoda ✓ průběh a konec války válka blesková, zákopová, postoj USA, brestlitevský mír	využití filmových dokumentů

7.2	Vývoj v Rusku ✓ charakterizuje situaci v Rusku ✓ shrne výsledky únorové a říjnové revoluce ✓ objasní postoj ostatních států a příčiny upevnění bolševické moci v Rusku	✓ krize samoděržaví, únorová a říjnová revoluce, občanská a intervenční válka, upevnění bolševické moci, vznik SSSR	
7.1	české země v době 1. světové války ✓ vysvětlí specifikum české společnosti za války ✓ s využitím pojmů Maffie, Československá národní rada, čsl. legie a Národní výbor československý popíše formování odboje ✓ popíše průběh událostí v Praze 28. října jako vyvrcholení zahraničního i domácího odboje, postavení Slovenska ✓ vyjmenuje a charakterizuje „muže 28. října“	✓ situace v R-U ✓ formování 1. odboje, jeho cíle a představitelé ✓ vyhlášení samostatného čsl. státu ✓ postoj slovenského národa, Pittsburská dohoda, Martinská deklarace ✓ vyhlášení republiky a volba prezidenta	
7.2	Versailleský systém ✓ vyjmenuje hlavní tvůrce versailleského systému, objasní, co tento pojem znamená, uvede hlavní zásady a výsledky	✓ versailleská konference a její výsledky – mírové smlouvy, Malá dohoda, vznik SN ✓ washingtonská konference	
7.3	Evropa a svět ve 20. a 30. letech ✓ vysvětlí, čím se vyznačují totalitní režimy, porovná se zásadami demokracie, objasní příčiny jejich nástupu ✓ s využitím pojmů janovská konference, rapalská smlouva, rúrská krize, stalinismus popíše vývoj v Německu a v Rusku ✓ objasní kořeny italského fašismu a důsledky pochodu na Řím	✓ komunistická a fašistická ideologie ✓ vývoj v Itálii, v Německu ✓ vývoj v Rusku po nástupu Stalina – likvidace opozice, kolektivizace, industrializace	totalitní režimy a demokracie (SV)
7.4	✓ vysvětlí politické, hospodářské a sociální důsledky světové hosp. krize, porovná různá možná východiska ✓ popíše okolnosti nástupu Hitlera k moci, charakterizuje nacistickou ideologii ✓ vyloží norimberské zákony a jejich dopad na život Židů	✓ světová hospodářská krize – příčiny, projevy, různá východiska ✓ vítězství nacistů v Německu, počátek holocaustu	

7.3	✓ vysvětlí, co způsobilo porážku demokracie ve Španělsku ✓ vysvětlí příčiny a podstatu politiky zvané politika appeasementu, uvede příklady	✓ občanská válka ve Španělsku ✓ Hitlerovo porušování versailleského míru, mnichovská konference	
7.4	Československo v meziválečném období ✓ uvede politické strany, které nejvíce ovlivňovaly vývoj ✓ podle grafu národnostního složení vyloží problémy s tím spojené ✓ popíše projevy hospodářské krize u nás a vysvětlí dopad na národnostní situaci, vysvětlí taktiku SdP a HSLS	✓ politická, hospodářská, národnostní situace v nově vzniklém státě, vývoj během 20. let ✓ dopad světové hospodářské krize v ČSR ✓ volby 1935, radikalizace fašismu, mezinárodní jednání, mnichovská konference ✓ období II. republiky	MkV Základní problémy sociokulturních rozdílů – narůstání národnostních konfliktů a jejich řešení
7.3	✓ uvede, jaká jednání předcházela svolání konference v Mnichově, její výsledky a vyjmenuje její účastníky ✓ vyvodí souvislost mezi mnichovskou konferencí a rozbitím ČSR v březnu 1939		
7.5	kultura 1. poloviny 20. století ✓ charakterizuje základní znaky moderního umění, jmenuje řadu českých i světových umělců, vědců a jejich díla ✓ pokusí se vyložit, jaké možnosti a prostředky má umění na obranu demokracie ✓ vyloží pojem masová kultura	✓ zrod moderního umění, rozvoj vědy, představitelé ✓ nástup masové kultury, sport	MV Média a mediální produkce – nástup masových médií, tisk, rozhlas
7.1	II. světová válka ✓ shrne zásadní příčiny války ✓ vyloží obsah smlouvy o neútočení, na mapě ukáže, kterých území se týkaly tajné protokoly ✓ popíše průběh války, vysvětlí pojmy Atlantická charta, velká aliance, velká trojka, porovná technické možnosti I. a II. sv. války ✓ analyzuje výsledky Jaltské konference ✓ vysvětlí pojmy holocaust a tzv. osvětimská lež ✓ pokusí se porovnat charakter I. a II. sv. války	✓ vznik válečných ohnisek, německo-sovětská smlouva o neútočení ✓ válka v Evropě, napadení SSSR, vstup USA do války, otevření II. fronty, vojenská a politická situace na přelomu roku 1944/45, konec války v Evropě a ve světě ✓ nacistická genocida Židů	MkV Základní problémy sociokulturních rozdílů - holocaust jako vyvrcholení etnické a náboženské nesnášenlivosti

protektorát Čechy a Morava ✓ vyloží formy a metody nacistické okupační správy a postavení orgánů protektorátní autonomní správy ✓ vyloží politickou i hospodářskou situaci, vysvětlí dopad norimberských zákonů na území protektorátu ✓ porovná program demokratického a komunistického odbojového hnutí, popíše činnost domácího i zahraničního odboje, vysvětlí pojem heydrichiáda a diskutuje o pozitivních a negativních stránkách atentátu na Heydricha ✓ vysvětlí význam Benešova jednání v Moskvě XII. 1943 ✓ stručně popíše SNP a zhodnotí jeho význam ✓ uvede okolnosti vytvoření vlády v Košicích a vyjmenuje hlavní body jejího programu ✓ objasní průběh a výsledek Pražského povstání v souvislosti s výsledky Jaltské konference ✓ zaujme stanovisko k dohodě uzavřené 8. května mezi ČNR a německým velitelstvím	✓ politická, hospodářská a sociální situace na území protektorátu ✓ vytvoření 2. odboje, jeho činnost ✓ jednání Beneše v Moskvě v prosinci 1943 a jeho výsledky, 1. čsl. – sovětská smlouva, dohoda s komunisty ✓ SNP, osvobození čsl. území, vytvoření nové vlády, KVP ✓ Pražské povstání, zánik protektorátu	návštěva Židovského muzea, příp. Terezínského památníku či KT Osvětim MV Role médií v moderních dějinách - význam médií ve vypjatých dějinných okamžicích, paralela se srpnem 1968
--	--	--

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
8.1	<i>SOUDOBE DĚJINY</i> <i>Evropa a svět po válce</i> Žák: ✓ objasní globální charakter a hospodářské důsledky války ✓ uvede výsledky Postupimské konference ✓ vysvětlí vznik OSN jako výraz mezinárodní spolupráce ✓ vyloží podstatu studené války a uvede její projevy	♦ důsledky války, vznik OSN ♦ Postupimská konference, vývoj v Německu ♦ studená válka, vznik bipolárního světa	VMEGS Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
8.2	✓ popíše vývoj na území Německa vedoucí ke vzniku NDR a NSR		
8.1	✓ vyjmenuje vojenská, politická a hospodářská seskupení z doby studené války ✓ vysvětlí vzájemné vztahy obou politických bloků ✓ vyjmenuje země, které patřily do sovětského mocenského bloku, zdůvodní zvláštní postavení Jugoslávie	♦ euroatlantická spolupráce, vývoj demokracie, NATO ♦ USA jako světová velmoc ♦ východní blok, SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva, 1. krize sovětského bloku	VMEGS Žijeme v Evropě - počátky evropského integračního procesu
8.2	<i>Československo po válce</i> ✓ vysvětlí příčiny růstu moci KSČ, rozpozná antidemokratický charakter únorových událostí ✓ charakterizuje období 50. let, vysvětlí pojmy kolektivizace, „divadelní procesy“ ✓ charakterizuje období 60. let, na příkladech doloží postupnou demokratizaci společnosti ✓ vysvětlí pojem „pražské jaro“, jmenuje osobnosti tohoto období ✓ uvede příčiny, průběh a důsledky událostí ze srpna 1968	♦ znovuvytvoření ČSR, odsun Němců, politický a hospodářský vývoj, únor 1948, plánované hospodářství, politické procesy, kolektivizace ♦ zrod reformního komunistického hnutí, demokratizace společnosti, kulturní život ♦ srpen 1968, období normalizace, růst opozičního hnutí – Charta 77, manifest Několik vět	MkV Základní problémy sociokulturních rozdílů - odsun nebo vyhnání?, překonávání rozporů způsobených poválečným uspořádáním

8.3	✓ charakterizuje období normalizace, způsob života a chování české společnosti v porovnání se společností v demokratických zemích ✓ shrne významné pokusy o odpor proti normalizačnímu režimu		Rozvoj kultury, literatury (Č)
8.5	Třetí svět – proces dekolonizace ✓ na mapě ukáže změny související s dekolonizací a hlavní ohniska konfliktů ✓ vysvětlí okolnosti vzniku státu Izrael a postoj arabských států ✓ vysvětlí karibskou krizi a další vývoj režimu F. Castra ✓ vyloží, jakou roli hrály USA ve válce v Indočíně, vietnamský syndrom ✓ shrne konflikty v Perském zálivu a objasní význam islámského náboženství a kultury v dnešním světě	♦ tři fáze poválečné dekolonizace ♦ ekonomické, politické a demografické postavení těchto zemí v globálním světě ♦ hlavní ohniska konfliktů – arabsko-izraelský, karibská krize, Indočína, islámská revoluce v Iránu, válka v Perském zálivu	VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - chudoba a bohatství - etnické, náboženské, politické a ideologické konflikty, ohniska napětí
8.4	sjednocující se Evropa ✓ objasní nástup třetí průmyslové revoluce a přechod k postindustriálnímu období ve vývoji vyspělých států ✓ popíše proces vývoje evropské integrace	♦ ekonomický růst západní Evropy, převaha liberálně-demokratického systému, třetí průmyslová revoluce, vývoj v USA a zemích západní Evropy ♦ projekt sjednocení Evropy, vznik EHS, následný proces integrace ♦ Helsinská mírová konference	VMEGS Žijeme v Evropě - pokračující proces evropské integrace
8.1	pád komunistických režimů ✓ uvede do souvislosti působení L. I. Brežněva s následným rozpadem východního bloku ✓ vysvětlí pojmy „perestrojka“ a „glasnost“ ✓ popíše proces zhroucení totalitních režimů zemí východního bloku ✓ shrne příčiny rozpadu východního bloku v souvislosti s lidskými a občanskými právy	♦ neostalinismus – L. I. Brežněv ♦ reformy M. S. Gorbačova a rozpad SSSR ♦ konec komunistických režimů v ostatních zemích východního bloku ♦ dokumenty Všeobecná deklarace lidských práv (1948), Charta pro novou Evropu (1990)	

8.2	vznik České republiky ✓ vysvětlí zásadní politické změny v období 1990-1992, popíše formování politického spektra ✓ s využitím znalosti vztahů mezi Čechy a Slováky od roku 1918 vysvětlí rozpad Československa	♦ „sametová revoluce“, likvidace totality a nastolení demokratických principů ♦ rozpad Československa, vznik ČR a SR	
8.6	globální problémy moderní společnosti ✓ vymezí základní problémy soudobého světa a zaujme postoj k možnostem jeho dalšího vývoje	♦ globální problémy moderní společnosti	

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu dějepis

1. ÚVOD DO STUDIA HISTORIE

Žák:

- 1.1. charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého
- 1.2. rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace

2. PRAVĚK

Žák:

- 2.1. objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura
- 2.2. vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti
- 2.3. zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku

3. STAROVĚK

Žák:

- 3.1. zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace
- 3.2. objasní židovství (vazba mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy
- 3.3. popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin

4. STŘEDOVĚK

Žák:

- 4.1. objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti
- 4.2. definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích
- 4.3. charakterizuje základní rysy vývoje na našem území
- 4.4. vymezí specifika islámské oblasti
- 4.5. vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu

5. POČÁTKY NOVOVĚKU

Žák:

- 5.1. rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady

- 5.2. porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám
- 5.3. popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj
- 5.4. vymezi základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů
- 5.5. posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry

6. OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Žák:

- 6.1. určí a zhodnotí hlavní myšlenky osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století
- 6.2. na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení
- 6.3. posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů
- 6.4. vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezi místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu včetně jeho specifických rysů
- 6.5. charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace
- 6.6. vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období

7. MODERNÍ DOBA, SITUACE V LETECH 1914 – 1945

Žák:

- 7.1. charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky
- 7.2. uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku
- 7.3. vymezi základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit
- 7.4. vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil
- 7.5. popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury

8. SOUDOBÉ DĚJINY

Žák:

- 8.1. charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty
- 8.2. vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi

- 8.3. porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích
- 8.4. popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování
- 8.5. objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě
- 8.6. vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje

Vyučovací předmět:

Profesní příprava

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací obsah předmětu **profesní příprava** vychází závazně z RVP GV – vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**. V některých svých aspektech je vzdělávací obsah úzce propojen s poznatky jiných vyučovacích předmětů (zejm. společenských věd, českého jazyka i cizích jazyků, matematiky).

Vyučovací předmět **profesní příprava** je úzce provázán s praxí. Žákům nabízí průpravu na další vzdělávání a vstup do profesních vztahů, snaží se je teoreticky i prakticky připravit na situace, s nimiž se v profesním životě zcela běžně setkají. Velký důraz je kladen na praktickou aplikaci osvojených znalostí a dovedností, jež žák získá řešením modelových situací a prací s autentickými materiály.

Vyučovací předmět **profesní příprava** se vyučuje ve 4. ročníku našeho čtyřletého gymnázia, časová dotace činí 1 vyučovací hodiny týdně.

Výuka probíhá v učebnách, žáci se do skupin nedělí.

Značný prostor je věnován praktickým příkladům a výpočtům, navozování modelových situací, diskuzi, zpracovávání aktuálních informací z médií (tisk, internet, TV), práci se statistikami či autentickými texty a dokumenty, samostatné práci a skupinové práci.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- učitel zadává žákům úkoly, při jejichž zpracování musí žáci vyhledávat, třídit, seřazovat a vybírat z množství informací
- učitel zadává takové znění úkolů, aby žáci měli možnost dokládat zdroje informací, ze kterých čerpají; tímto žáci získávají při výběru zdrojů rozhled a orientaci a rozhodují o objektivitě, kvalitě předkládaných informací
- učitel žáky motivuje k plánování činnosti zadáváním dlouhodobějších úkolů s pevně stanoveným termínem odevzdání hotové práce

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel využívá simulace situací, ve kterých žáci rozhodují samostatně
- učitel navozuje problémové úkoly, ve kterých žáci hledají optimální řešení
- učitel zadává skupinové a samostatné práce a projekty, při kterých žáci pátrají po informacích z rozličných zdrojů

c) Kompetence komunikativní

- učitel vytváří příležitosti a časový prostor k tomu, aby žáci prezentovali vlastní názory, obhajovali výsledky vlastní práce
 - učitel využívá metody diskuze, ve které žáci jasně vyjádří svůj názor a používají jednoznačné a srozumitelné argumentace
- d) *Kompetence sociální, personální, občanské*
- učitel realizuje výuku ve skupinách, při které musí žáci navzájem spolupracovat, naslouchat si, tolerovat názory ostatních
 - učitel vede žáky k odpovědnosti za plnění svých povinností tím, že k vyhotovení úkolů poskytne žákům dostatečné informace, v případě potřeby konzultace, ale zároveň ponechává co největší prostor pro samostatné zpracování
 - učitel zadává samostatné a skupinové práce či projekty ve dvojicích i skupinách, žáci si musí jednotlivé pracovní kroky mezi sebou rozdělit a zorganizovat.
- e) *Kompetence k podnikavosti*
- učitel zadává úkoly, ve kterých se studenti rozhodují o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
 - učitel zadává projekty, při jejichž zpracování si student uvědomuje možná rizika podnikání; student vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Profesní příprava
Ročník: 4.

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1.1	Žák: ✓ Na základě sebehodnocení rozhoduje o své budoucí profesní orientaci ✓ Při rozhodování zvažuje svůj hodnotový žebříček, zájmy, osobní ambice atd.	1. TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA ♦ Hodnocení vlastních schopností ♦ Práce jako seberealizace ♦ Vzdělávání, příprava na volbu profese	- sebehodnocení (diskuze)
1.2	Žák: ✓ Formuluje své představy o profesním uplatnění, cílech	♦ Nabídka a poptávka po pracovních místech ♦ Profesní mobilita ♦ Rekvalifikace ♦ Celoživotní vzdělávání	- výběr profese (diskuze)
1.3	Žák: ✓ V tisku, na internetu atd. vyhledá inzeráty s nabídkou zaměstnání, které by chtěl s ohledem na své předpoklady a ambice vykonávat	♦ Informační, poradenské, zprostředkovatelské služby ♦ Globalizace pracovního trhu	- výběr zaměstnání (práce s tiskem, internetem)
1.4	Žák: ✓ na základě teoretických znalostí z hodiny zhotoví reakci na inzerát s nabídkou pracovního místa, tzn. průvodní dopis s žádostí o pozici ve vybraném zaměstnání	♦ reakce na inzerát, průvodní dopis ♦ formální náležitosti prezentace vlastní osoby (písemný styk)	
1.5	Žák: ✓ na základě teoretických znalostí z hodiny zhotoví svůj strukturovaný životopis ve 2 verzích, tj. v českém a jím vybraném cizím jazyce (AJ, FJ, NJ) ✓ prezentuje svou osobu v modelovém přijímacím pohovoru	♦ formální náležitosti prezentace vlastní osoby (náležitosti strukturovaného životopisu) ♦ přijímací pohovor ♦ společenské a asertivní jednání	- strukturovaný životopis - přijímací pohovor (simulace situace) <u>Cizí jazyk:</u> životopis

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1.6	Žák: ✓ uvede příklady, jak mohou mezilidské vztahy zlepšit či zhoršit pracovní prostředí a jaký mohou mít vliv na výkonnost a psychiku zaměstnance ✓ vyjádří svůj názor k problematice dvoukariérových manželství ✓ prezentuje svou představu o ideálním skloubení zaměstnání, fungujícího rodinného života a kvalitního trávení volného času	♦ pracovní úspěšnost ♦ kariérní růst, dvoukariérové manželství ♦ zaměstnání a mezilidské vztahy ♦ zaměstnání a rodina ♦ workoholismus	diskuze
2.1	Žák: ✓ rozlišuje mezi pracovní smlouvou, dohodou o pracovní činnosti a dohodou o provedení práce ✓ rozlišuje mezi výpovědí a dohodou o ukončení pracovního poměru ✓ na základě podkladů z hodiny zhotoví pracovní smlouvu se všemi náležitostmi ✓ na základě teoretických znalostí z hodiny sepiše výpověď	2. PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY ♦ vznik pracovního poměru ♦ zkušební doba ♦ pracovní smlouva, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce ♦ zánik pracovního poměru ♦ výpověď, okamžitá výpověď, dohoda o ukončení pracovního poměru	- pracovní smlouva - výpověď
2.2 4.3	Žák: ✓ na základě podkladů z hodiny uvede v dodatku pracovní smlouvy práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele ✓ uvede složky mzdy, rozlišuje mezi hrubou a čistou mzdou ✓ vysvětlí, proč se odvádí tzv. záloha na daň z příjmu, zdravotní a sociální pojištění ✓ uvede, v jaké míře odvádí zdravotní a sociální pojištění za své zaměstnance zaměstnavatel a v jaké míře zaměstnanec sám ✓ domyslí důsledky, které může neplacení sociálního a zdravotního pojištění občanovi způsobit ✓ z výchozí hrubé mzdy vypočítá zálohu na daň z příjmu, sociální a zdravotní pojištění a čistou mzdu	♦ práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů ♦ pracovní doba ♦ mzda: její složky, formy a výpočet čisté mzdy ♦ záloha na daň ♦ zdravotní a sociální pojištění ♦ minimální mzda	- práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele - výpočet čisté mzdy vyhledávání aktuálních informací

	✓ vypočítá výši příjmu při pracovní neschopnosti a mateřské dovolené ✓ zjistí výši aktuální minimální mzdy		
2.3	Žák: ✓ uvede důvody, proč se zaměstnanci sdružují v odborech ✓ uvede příklady situací, v nichž se může zaměstnanec obrátit na činnost odborů	♦ odbory	diskuze
2.4	Žák: ✓ na základě podkladů z hodiny zhotoví k pracovní smlouvě dodatek o bezpečnosti práce při výkonu povolání	♦ zásady bezpečnosti práce ♦ ekologická hlediska práce	- bezpečnost práce při výkonu povolání
2.5	Žák: ✓ uvede, na co má zaměstnanec v případě pracovního úrazu nárok, jak pracovní úraz klasifikovat a doložit	♦ pracovní úraz a odškodnění	diskuze
3.1	Žák: ✓ rozlišuje mezi plánovanou a tržní ekonomikou, posuzuje výhody a nevýhody obou typů ✓ vysvětlí a graficky znázorní pojmy nabídka a poptávka ✓ na příkladech popíše změny a vlivy na nabídku a poptávku, v grafu znázorní klesající a stoupající křivku nabídky a poptávky ✓ posoudí úlohu konkurence v tržní ekonomice ✓ vysvětlí, jakým způsobem se tvoří na trhu cena ✓ charakterizuje ekonomický pojem trh, jeho typy a uvede pozitiva a negativa chování trhu	3. TRŽNÍ EKONOMIKA ♦ typy ekonomik: plánovaná, tržní ekonomika ♦ ekonomický cyklus ♦ nabídka, poptávka ♦ trh ♦ cena ♦ konkurence	praktické příklady
3.2	Žák: ✓ charakterizuje základní formy podnikání (s.r.o., a.s., v.o.s., k.s., družstva, živnosti)	♦ podnikání ♦ právní normy upravující podnikání ♦ právní formy podnikání: s.r.o., a.s., v.o.s., k.s., družstva, živnosti	

3.3	Žák: ✓ na praktických příkladech uvádí výhody a nevýhody podnikání a zaměstnání	♦ podnikání ♦ zaměstnání	praktické příklady
3.4	Žák: ✓ charakterizuje živnostenskou činnost ✓ uvede příklady činností, které lze či nelze provozovat na základě živnostenského oprávnění	♦ typy živností ♦ živnostenské oprávnění, živnostenský list ♦ živnostenský úřad	praktické příklady
3.5 3.6 3.7	Žák: ✓ na konkrétních příkladech demonstruje mechanismy reklamních strategií ✓ na praktických příkladech uvádí znaky klamavé nabídky	♦ reklama, reklamní strategie ♦ vliv nabídky a poptávky na tržní cenu ♦ klamavá nabídka	Praktické příklady
4.1	Žák: ✓ vysvětlí, jakým způsobem jsou získávány finanční prostředky do státního rozpočtu a kam jsou dále směřovány ✓ objasní pojem schodek státního rozpočtu, v čem spočívá jeho princip, případné nebezpečí jeho narůstání a jakým způsobem jej lze minimalizovat	4. NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE ♦ fiskální politika ♦ státní rozpočet ♦ státní deficit	
4.2	Žák: ✓ uvede důvody existence systému daní ✓ na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho je nutné odvádět daně a jakým způsobem	♦ daňová soustava	praktické příklady
4.3	Žák: ✓ vysvětlí, proč a v jakých časových intervalech se odvádí daň z příjmu ✓ rozezná, jakým způsobem odvádí daň z příjmu zaměstnanec a osoba samostatně výdělečně činná ✓ vyplní modelový formulář daňového přiznání	♦ daň z příjmu ♦ daňové přiznání ♦ zaměstnanci a osoby samostatně výdělečně činné	práce s formulářem daňového přiznání

4.4 4.7	Žák: ✓ objasní, jaký je vzájemný vztah jednotlivých složek magického čtyřúhelníku ✓ vysvětlí, jak a v jakém časovém horizontu se zjišťuje míra nezaměstnanosti, ekonomický růst a míra inflace ✓ rozlišuje mezi vyrovnanou a nevyrovnanou obchodní a platební bilancí ✓ vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit	♦ makroekonomie ♦ monetární politika ♦ inflace, ekonomický růst, nezaměstnanost, obchodní a platební bilance ♦ ČNB: měna, měnový kurs	praktické příklady vyhledávání informací: aktuální statistiky makroekonomických činitelů
4.5	Žák: ✓ objasní pojem sociální politika státu, její význam a jakým způsobem je zajišťována ✓ vysvětlí pojem životní minimum a dle aktuální situace jej na konkrétním příkladu vypočítá ✓ analyzuje systém sociálních dávek ✓ určí, na jaké sociální dávky mají občané v návaznosti na nedosaženou výši životního minima nárok	♦ sociální politika ♦ důchodový systém ♦ systém sociálních dávek ♦ životní minimum	vyhledávání informací: aktuální výše životního minima, systém a výše jednotlivých sociálních dávek praktické příklady
4.6	Žák: ✓ rozlišuje mezi jednotlivými typy a formami nezaměstnanosti ✓ objasní činnost úřadů práce ✓ určí princip, jakým se vypočítává výše podpory v nezaměstnanosti a jak se po určité době pobírání mění ✓ vymyslí, jakými způsoby se lze vůči nezaměstnanosti bránit či tuto již nastalou situaci řešit	♦ nezaměstnanost: typy a formy ♦ úřady práce ♦ podpora v nezaměstnanosti ♦ rekvalifikace	vyhledávání informací a práce v terénu: úřad práce
5.1	Žák: ✓ popíše bankovní soustavu ČR ✓ vysvětlí funkci ČNB a její vztah ke komerčním bankám ✓ objasní vývoj, funkce a formy peněz	5. FINANCE ♦ peníze: vývoj, funkce, formy ♦ bankovní soustava ČR: ČNB, komerční banky, specializované finanční instituce	

5.2	Žák: ✓ vysvětlí úlohu a typy cenných papírů v ekonomice ✓ charakterizuje rozdíl mezi akciemi, dluhopisy, směnkami a šeky a na praktických příkladech uvede jejich využití	♦ cenné papíry ♦ akcie, dluhopisy, směnky, šeky ♦ burza	praktické příklady
5.3 5.4	Žák: ✓ vysvětlí funkci a činnosti komerčních bank ✓ na příkladech modelových situací doloží možné formy realizace platebního styku ✓ uvede výhody a nevýhody hotovostního a bezhotovostního platebního styku	♦ činnost komerčních bank ♦ formy platebního styku ♦ aktivní, pasivní, zprostředkovatelské operace ♦ moderní formy bankovníctví	praktické příklady
5.5 5.6 5.7 5.8 5.9 5.10 5.11	Žák: ✓ uvede příklady specializovaných finančních institucí s nabídkou jejich produktů ✓ posoudí možnosti uložení a zhodnocení vlastních financí vzhledem k jejich možné likviditě, míře výnosu a výši rizika ✓ zvažuje, jaké možnosti se mu nabízí v případě potřeby koupě věci při nedostačujících vlastních financích, uvede výhody a nevýhody spotřebitelských úvěrů	♦ činnost specializovaných finančních institucí ♦ vedení osobních financí: spoření, úvěr, splátky, leasing, pojištění ♦ hospodaření domácnosti – rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti; spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele ♦ finanční produkty – způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz; řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing; úrokové sazby, RPSN; pojištění	praktické příklady
1.1	Žák: ✓ Na základě sebehodnocení rozhoduje o své budoucí profesní orientaci ✓ Při rozhodování zvažuje svůj hodnotový žebříček, zájmy, osobní ambice atd.	1. TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA ♦ Hodnocení vlastních schopností ♦ Práce jako seberealizace ♦ Vzdělávání, příprava na volbu profese	- sebehodnocení (diskuze)

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu profesní příprava

1. TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA

Žák:

- 1.1. kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace
- 1.2. posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře
- 1.3. posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním
- 1.4. vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi
- 1.5. vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu
- 1.6. reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy

2. PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY

Žák:

- 2.1. uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď
- 2.2. uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti
- 2.3. objasní funkci odborů
- 2.4. volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky
- 2.5. chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu

3. TRŽNÍ EKONOMIKA

Žák:

- 3.1. vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu
- 3.2. rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější
- 3.3. posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním
- 3.4. uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění
- 3.5. analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu
- 3.6. stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky
- 3.7. rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky

4. NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE

Žák:

- 4.1. objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu

- 4.2. rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje
- 4.3. uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění
- 4.4. na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů
- 4.5. uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok
- 4.6. objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií
- 4.7. vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit

5. FINANCE

Žák:

- 5.1. objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank
- 5.2. uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů
- 5.3. využívá moderní formy bankovních služeb včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku
- 5.4. používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku
- 5.5. rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti
- 5.6. navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti
- 5.7. na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu)
- 5.8. navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč
- 5.9. vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení
- 5.10. vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN
- 5.11. vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby

Vyučovací předmět:

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova jako předmět vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova (TV). Předmět je zaměřen na rozvoj pohybových schopností, osvojování pohybových dovedností v různých pohybových činnostech a celkový tělesný a duševní rozvoj, což vede k posílení celkového zdraví. Žáci jsou vedeni tak, aby pochopili význam pohybových aktivit pro vlastní harmonický rozvoj a vytvořili si kladný vztah pro dlouhodobý pozitivní přístup k aktivní sportovní činnosti.

Předmět Tělesná výchova je ve všech čtyřech ročnících vyučován s dotací 2 hodin týdně. Na výuku jsou žáci rozděleni na chlapce a děvčata. Počet žáků ve skupině je 13-21. Vedle pravidelných vyučovacích hodin jsou uplatňovány formy kurzů, soutěží a turnajů.

Škola nemá vlastní sportoviště, pro výuku pronajímáme malou a velkou tělocvičnu v sousední ZŠ, sportovní multifunkční halu v Radotíně a v podzimních a jarních měsících radotínský lehkotletický stadion, kurty beach volejbalu, fotbalový stadion s umělým povrchem, softbalové hřiště a stezky kolem Berounky. Tato sportoviště mají dobré podmínky pro míčové hry a lehkou atletiku, a proto se naše TV opírá především o tyto aktivity. V průběhu roku jsou podle možností pohybové aktivity doplňovány o plavání, bruslení (lední i on-line) a netradiční aktivity (lanové překážky). Po dobu studia je výuka doplňována o:

lyžařské kurzy – základní pro 1. ročník

– výběrový zájezd do Alp pro 2. a 4. ročník

sportovní vodácký kurz pro 3. ročník

školní turnaje – vánoční volejbalový turnaj tříd

– sportovní den školy

středoškolské soutěže – sporty podle nabídky organizátora a možností a zájmu žáků

Předmět Tělesná výchova realizuje všechny výstupy dle RVP G kromě první pomoci, který byl integrován do předmětu Výchova ke zdraví (VZ).

Průřezová témata: v TV jsou uplatňována převážně „Osobnostní a sociální výchova“ (OSV) a „Mediální výchova“ (MV)

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- Učitel – vede žáky k poznání vlastní fyzické zdatnosti a pohybových schopností a k zodpovědnosti za jejich zdraví (testy, hygiena)
- hodnotí žáky na základě individuálního přístupu k pohybovým aktivitám a jejich schopností
 - motivuje žáky k zodpovědnému přístupu ke zdravotnímu životnímu stylu
 - vytváří dostatečný prostor pro osvojování pohybových dovedností

b) *Kompetence k řešení problémů*

- Učitel – nechává žákům prostor k vytváření vlastních výstupů (rozcvičky, gym. sestavy, vedení, rozhodování hry,...)
- přidělováním rozličných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor) připravuje žáky na zvládání vypjatých situací
 - připravuje pro žáky pohybové situace, v nichž musí žáci překonávat fyzickou a psychickou zátěž, a vede je k tomu, aby se uměli vyrovnat s obtížemi i v běžném životě
 - podporuje aktivity vedoucí ke schopnosti poznat vlastní možnosti a nedostatky v pohybové činnosti a porovnat úroveň svou s úrovní druhých a podle vlastních možností na sobě pracovat

c) *Kompetence sociální a personální*

- Učitel – organizuje činnosti ve skupinách, dvojicích, týmech
- snaží se zapojovat všechny žáky do pohybových aktivit bez ohledu na jejich fyzickou zdatnost a dovednost, iniciativu a průbojnost a motivuje je k jejich osobnímu růstu
 - podporuje aktivity vedoucí ke spolupráci při dosahování společných i individuálních cílů a vede je k aktivnímu využívání zásad fair-play
 - snaží se najít a vyzvednout přednosti u každého žáka a využít jich při utváření konkrétních výukových situací
 - společnými turnaji (učitelé – žáci) podporuje partnerský přístup a vzájemné vztahy

d) *Kompetence občanské*

- Učitel – odhaluje a netoleruje sociálně patologické jevy (šikana, ponižování,...)
- netoleruje nesportovní chování a jednání a sjedná nápravu
 - ve spolupráci s ostatními učiteli vytváří co nejvíce příležitostí k praktickému osvojení dovedností žáků při 1. pomoci a zvládnutí krizových a mimořádných událostí

e) *Kompetence pracovní*

- Učitel – podněcuje k přípravě náradí, náčiní a sportovišť pro sportovní výkon
- vyžaduje vytrvalost a soustavnost při plnění úkolů
 - vede žáky k péči o výstroj a výzbroj a k bezpečnému a šetrnému zacházení s náradím a náčiním

f) *Kompetence k podnikavosti*

Učitel – podporuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace

– podněcuje k dosažení stanovených cílů, vede k průběžnému revidování a kritickému hodnocení dosažených výsledků, k úpravě další činnosti s ohledem na stanovený cíl; motivuje k dokončení zahájené aktivity a k dosahování úspěchů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Tělesná výchova**

Ročník: **1. – 4.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1.1. až 1.8.	Žák: ✓ Usiluje o cílené zlepšení tělesné zdatnosti a optimální rozvoj ✓ Osvojuje si nové pohybové schopnosti na základě výkladu a ukázek a zdokonaluje schopnosti již získané ✓ Rozpozná negativní důsledky jednostranného zatížení a umí těchto poznatků konkrétně využít k nápravě ✓ Aplikuje základní testy pro ověření zdatnosti a rozumí naměřeným hodnotám ✓ Uplatňuje základní způsoby relaxace, dokáže vybrat vhodná relaxační cvičení ✓ Samostatně připraví a provede rozcvičení s ohledem na připravovanou aktivitu ✓ Volí vhodné aktivity s ohledem na pohybové předpoklady a možnosti ✓ Vědomě a cíleně zařazuje do svého života pohybové aktivity ✓ Je si vědom možných rizik vyplývajících z pohybových aktivit či jejich provozování v různém prostředí a svým chováním a zodpovědným přístupem jim aktivně předchází a eliminuje na minimum	♦ kondiční cvičení – vytrvalostí (běh, cvičení s hudbou) – posilovací (s náčiním, kruhový trénink, na posilovacích strojích) ♦ příprava vlastní posilovací jednotky ♦ principy posilování – zapojování jednotlivých svalových skupin, protahování ♦ základní testy – Cooperův, testy ohebnosti a kloubní pohyblivosti, síly ♦ zásady správného rozcvičení, sestavení a vedení rozvíčky ♦ strečink a relaxační metoda ♦ dodržování bezpečnosti při pohybových aktivitách ♦ nácvik a provádění záchrany	Biologie člověka, Výchova ke zdraví (1.pomoc, stavba a funkce svalů) MV - mediální produkty: pomocí internetu a tisku žáci sestaví příklad posilovací jednotky pro zadanou svalovou oblast OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů -sociální komunikace: při sestavování a vedení rozcvičení, spolupráci při provádění záchrany u gym. cvičeníh,...
INT(VZ) 1.2.	✓ Osvojuje si různé techniky relaxace v závislosti na možných zátěžích a případném jednostranném zatížení a aplikuje je ve svém denním režimu	♦ Relaxační metody a techniky – autogenní trénink, uvolňování, dechová cvičení, protahovací metody, atd.	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

			Průběžně 1.-4.ročník, v každém ročníku jsou prováděny jiné testy a různé formy posilování a relaxace
2.1. až 2.4.	Žák: ✓ Osvojuje si základní pohybové dovednosti podle svých předpokladů ✓ Rozpozná a uvědomuje si chybná provedení a návyky a usiluje o jejich nápravu ✓ Uplatňuje a využívá získané pohybové dovednosti ✓ Aktivně se zapojuje do pohybových činností ✓ Osvojuje si pravidla her a sportů ✓ Zvládá a uplatňuje jednoduché herní činnosti ✓ Zvládá podle svých předpokladů prvky jednoduché akrobacie a cvičení na nářadí	♦ Lehká atletika – sprinty (100m,200m) vytrvalost (800m,12min.) starty skok do dálky hod granátem vrh koulí ♦ sportovní hry – basketbal, volejbal, softbal, florbal, kopaná pravidla herní činnosti jednotlivce jednoduché herní kombinace ♦ volejbal – odbití horem a spodem podání, smeč základní postavení ♦ softbal – chytání a házení míčku nadhoz a odpal činnost na metách ♦ kopaná – vedení a zpracování míče přihrávka z místa a za pohybu střelba z místa a po přihrávce obránné a útočné činnosti ♦ basketbal – driblíng přihrávka z místa a za pohybu střelba z krátké vzdálenosti dvojtakt zónová obrana ♦ florbal – vedení a zpracování míčku střelba	1.– 2. ročník reprezentace školy OSV -spolupráce a soutěž -seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů -poznávání a rozvoj vlastní dovednosti rozhodováním při míčových hrách, sebeuposuzováním a snaze o vlastní fyz. rozvoj při jednotlivých sport. disciplínách

		♦ gymnastika – <i>akrobacie</i> (kotouly, přemety stranou, rovnovážná cvičení, stoj na rukou, stoj kotoul) <i>hrazda</i> (podmet, přešvih, zášvih, spád vzad v závěsu v podkolení, vzepření jízdo) <i>kladina</i> (rovnovážná cvičení, náskok, krokové variace) ♦ kondiční průprava – posilování, cvičení s hudbou	
2.1. až 2.4.	Žák: ✓ Prohlubuje a zdokonaluje pohybové dovednosti ✓ Napravuje špatné pohybové návyky ✓ Seznamuje se s novými pohybovými činnostmi a podle vlastních schopností je rozvíjí ✓ Aktivně se zapojuje do pohybových činností ✓ Dílčí pohybové dovednosti aplikuje do složitějších pohybových činností ✓ Uplatňuje osvojená pravidla v roli rozhodčího ✓ Zvládá základní herní činnosti jednotlivce a uplatňuje je v herních systémech ✓ Usiluje o své pohybové sebezdokonalování	♦ Lehká atletika – rychlost (400m-intervalově, štafeta) vytrvalost (1 500m,přespolní běh) ♦ trojskok, skok vysoký ♦ sportovní hry – softbal, volejbal, basketbal, kopaná, florbal, házená ♦ házená – pravidla základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, driblink, střelba) ♦ softbal – uplatnění základních herních činností jednotlivce ve hře herní systémy a kombinace ♦ volejbal – blok, smeč herní systémy ♦ basketbal – střelba z dálky, dvojtakt obranné a útočné systémy, herní kombinace ♦ kopaná – herní kombinace ♦ florbal – zdokonalování her. činností jednotlivce herní systémy a kombinace ♦ gymnastika – hrazda (zdokonalují se dovednosti z 2. roč.) sestava z daných prvků kruhy v hupu kladina (sestava z daných prvků) D ♦ kondiční průprava – posilování, šplh, cvičení s hudbou	3.-4. ročník reprezentace školy návaznost a rozvíjení dovedností z předešlých ročníků Průběžně ve všech ročnících OSV -poznávání a rozvoj vlastní osobnosti -sociální komunikace -morálka všedního dne: modelové situace na hřišti, střídání rolí a postavení hráčů MV -médi a mediální produkce: sledování a hodnocení sportovních přenosů

3.1. až 3.7.	✓ Orientuje se v základním názvosloví a používá ho ✓ Volí odpovídající výzbroj a výstroj pro danou sportovní činnost a umí ji použít ✓ Uvědomuje si rozdíl mezi výzbrojí a výstrojí ✓ Aktivně aplikuje pravidla jednotlivých sportů do své pohybové aktivity ✓ Dobře rozlišuje jednotlivé sportovní role a své chování přizpůsobí odpovědně dané roli ✓ Uplatňuje principy fair-play ✓ Sleduje sportovní dění u nás i ve světě	♦ Názvosloví a termíny (gymnastika, LA, sport. hry) ♦ Signály ♦ Rozdíl výzbroj a výstroj, vhodná výzbroj a výstroj podle druhu sportu (funkčnost,kvalita,...) ♦ Pravidla sportovních her, LA, gymnastiky ♦ Sportovní role: odpovědnosti a činnosti v jednotlivých rolích Chování fair-play, spolupráce ve sportu ♦ Úspěchy našeho sportu ♦ Rekordy ♦ Reprezentace	Lyžařský kurz Vodácký kurz
--	--	--	---------------------------------------

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu tělesná výchova

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Žák:

- 1.1. usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností
- 1.2. ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy
- 1.3. vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití
- 1.4. vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití
- 1.5. využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci
- 1.6. připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení
- 1.7. organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity
- 1.8. uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí
- 1.9. poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách – **integrováno do předmětu Výchova ke zdraví (VZ)**

2. POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 2.1. provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů
- 2.2. zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení
- 2.3. posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně
- 2.4. respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák:

- 3.1. užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží
- 3.2. volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje
- 3.3. připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci
- 3.4. respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech
- 3.5. respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva

- 3.6. sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje
- 3.7. aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti

Integrováno z předmětu Výchova ke zdraví:

INT(VZ) 1.2. zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace

Vyučovací předmět:

Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět bude vyučován ve 2. ročníku s dotací 1 hodina týdně

Gymnaziální Výchova ke zdraví navazuje na stejnojmennou vzdělávací oblast v základním vzdělání a jeho východiskem je vzdělávací obor Výchova ke zdraví. Předmět Výchova ke zdraví se zaměřuje na získávání dovedností aktivně podporovat a chápat zdraví své i druhých, což by mělo vycházet nejen ze získaných vědomostí, ale především na základě utváření si vlastního náhledu, zkušeností a dovedností v každodenním životě a tyto zkušenosti aplikovat do vlastního života i života druhých. Proto bude mít výuka hlavně praktický a aplikační charakter. Nejvíce se budou uplatňovat formy diskuse, videozáznamy, praktická procvičení, besedy s odborníky (psycholog, sexuolog, porodník, požárníci a další), kurzy, aktivizující metody a formy práce: simulace, řešení problémů.

Některé výstupy Výchovy ke zdraví jsou integrovány do tělesné výchovy (TV) a základů společenských věd (SV) a z předmětu tělesná výchova (TV) je učivo první pomoci integrováno do Výchovy ke zdraví.

Výchova ke zdraví zahrnuje průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Mediální výchova (MV).

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- Učitel: - vede žáky k odpovědnosti za zdraví své i druhých
 - vhodně zvolenými metodami usiluje o co nejširší spolupráci a otevřenost žáků
 - svým aktivním přístupem vytváří vhodné prostředí pro diskuse
 - vytváří prostor pro vlastní seberealizaci žáků

b) Kompetence k řešení problémů

- Učitel - navozuje situace vedoucí k diskusi a k vytváření vlastních názorů
 - vede žáky k tomu, aby vzniklý problém řešili a neodvraceli se od něj
 - podporuje otevřenou a věcnou komunikaci
 - podněcuje žáky k vyjádření vlastního názoru a ponechává prostor k jeho obhájení

c) *Kompetence komunikativní*

Učitel – vede žáky k přesným formulacím a srozumitelnému vyjádření myšlenek

- vede žáka k respektování a přijímání názoru druhých
- prezentováním vhodných příkladů poukazuje na nutnost komunikace, spolupráce a tolerance s druhými

d) *Kompetence sociální a personální*

Učitel – vytváří prostor pro aktivity vedoucí ke spolupráci toleranci a odpovědnému rozhodování

- učí žáky vnímat a přijímat druhé bez ohledu na příslušnost ke skupině
- pomáhá žákům najít si své místo v kolektivu i v životě
- podněcuje žáka k uvědomování si sebe sama
- vede žáky k neodmítání pomoci druhým a k vzájemné spolupráci

e) *Kompetence občanské*

Učitel – vede žáky ke stanovení cílů vycházejících nejen z jejich zájmů a potřeb, ale i potřeb druhých a podněcuje k jejich realizaci

- netoleruje sociálně patologické jevy chování (drogy, šikana, kriminalita,...) a snaží se o jejich podchycení
- podněcuje žáky k dodržování a respektování společenských pravidel
- ukázkami a modelovými situacemi připravuje žáky na provádění 1. pomoci

f) *Kompetence pracovní*

Učitel – vytváří žákům podmínky pro uplatňování zásad bezpečnosti při práci

g) *Kompetence k podnikavosti*

Učitel – vede žáky k posouzení a kritickému hodnocení rizika souvisejícího s rozhodováním v reálných životních situacích a k tomu, že v případě nezbytnosti musí být připraven nést tato rizika

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1.1. 1.3. INT(TV) 1.9.	Žák: ✓ usiluje o zdravý životní styl ✓ navrhuje změny, které by mohly pozitivně ovlivnit chod rodiny a školy ✓ orientuje se v základních hodnotách svého života ✓ vyhodnocuje rozdílné přístupy v životě okolo sebe ✓ zařazuje do svého denního režimu osvojené způsoby ✓ uvědomuje si závažnost situace stavů ohrožujících život ✓ analyzuje a rozlišuje jednotlivá poranění ✓ usiluje o správné provádění 1. pomoci	Zdravá výživa ◆ zdravá výživa ◆ rozdílné potřeby výživy na věku, profesi a zdrav. stavu ◆ denní režim ◆ zdravý životní styl 1. pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách 1. pomoc - při úrazech - náhlých příhodách - stavů ohrožujících život	Biologie, SV OSV - morálka všedního dne: odpovědně přistupovat k péči o vlastní zdraví na základě konfrontace s okolím MV - mediální produkty a jejich významy: na základě informací z internetu a tisku vytvořit návrh jídelníčku či denního režimu podle určené specifikace
2.1. 2.2. 2.3.	Žák: ✓ uvědomuje si rozdíly mezi jednotlivými skupinami a snaží se je respektovat ✓ hodnotí a respektuje sám sebe i druhé ✓ osvojuje si a využívá sociální dovednosti ✓ odhaluje možné problémy v soužití lidí (v závislosti na věku a sociální roli) ✓ uplatňuje vlastní názor při komunikaci s vrstevníky ✓ usiluje o sebekontrolu a zpětné vazby se svým okolím	Mezilidské vztahy ◆ partnerské, rodičovské a manželské vztahy ◆ sociální zkušenosti s druhými lidmi ◆ sociální zkušenosti při řešení problémů ◆ rizika spojená s volbou partnera ◆ krizové situace v rodině	SV MV - uživatelé: pomocí zpráv z médií s vytváří náhled na vlastní postavení v jednotlivých skupinách lidí

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

3.2. ✓ uvědomuje si a chápe rozdíly v sexualitě M a Ž ✓ ujasňuje si svůj přístup k sexualitě a odpovědně k ní přistupuje ✓ vyhodnocuje rizika sexu a jeho možné následky ✓ respektuje rozdílnost postojů v sexualitě v souvislosti s vírou, odlišnou sexuální orientací.... 3.3 ✓ utváří si vlastní názor na problematiku interrupce ✓ zodpovědně přistupuje k problematice těhotenství ✓ zodpovědně přistupuje k plánovanému rodičovství ✓ uvědomuje si možná rizika nechráněného styku 3.4. ✓ uvědomuje si možnosti a závažnost sexuálního zneužívání ✓ utváří si postoj k problematice pornografie a prostituce ✓ ujasňuje si problematiku sexuality v souvislosti se zákonem 4.1. ✓ rozezná a vyhodnotí faktory vedoucí k samopoškození 4.2. ✓ uvědomuje si zdravotní rizika vyplývající z rizikového způsobu chování ✓ chová se odpovědně ke svému zdraví ✓ nepodceňuje nebezpečí závislosti		Hygiena v sexualitě ◆ sexualita, její projevy a úchytky ◆ rizika v oblasti sexuálního zdraví ◆ reprodukční zdraví (faktory ovlivňující plodnost, antikoncepce, příprava k porodu, porod) Výchova k rodičovství ◆ metody plánovaného rodičovství ◆ hygiena pohlavního styku v partnerství a mimo ně ◆ předčasné ukončení těhotenství ◆ hygiena v těhotenství, příprava k porodu, porod ◆ formy chování (šikana, násilí, zneužívání) ◆ těhotenství ◆ zákony ◆ zneužívání dětí ◆ úchytky v sexualitě Péče o zdraví a zdravý způsob života ◆ návykové látky ◆ krizové a složité situace vedoucí ke změně chování ◆ poruchy příjmu potravy ◆ klasifikace samopoškození a faktory k ní vedoucí ◆ prevence	Multimediální výchova Spolupráce s psychologem Vztahy ve třídě Seznamovací kurz Biologie Besedy se sexuologem Biologie Beseda s porodníkem SV Biologie MV -uživatelé: pomocí informací z médií zjišťují možnosti, jak odhalovat týrané děti a projevy sex.úchylek Chemie, SV, Biologie Beseda s psychologem Přednáška o návykových látkách
--	--	--	--

	✓ uvědomuje si následky při rizikovém způsobu života ✓ je schopen vyhledat pomoc v případě podezření na změnu chování či zdravotního stavu u druhých osob		
4.4.	✓ uplatňuje přiměřené jednání pro konkrétní situaci ✓ v problémových situacích vyhledá odbornou pomoc	◆ sociální dovednosti při řešení nečekaných, složitých a krizových situací ◆ formy chování (deviace, násilí, zneužívání) ◆ duševní hygiena v zátěžových a stresových situacích ◆ sociální zkušenosti s druhými lidmi	SV, Chemie
5.1.	✓ orientuje se v signálech oznamujících hrozbu a vznik mimořádné události	Civilní ochrana ◆ mimořádné situace	Spolupráce s požárníky
5.2.	✓ chová se odpovědně při mimořádných situacích ✓ uplatňuje dovednosti k zachování a záchraně vlastního zdraví i zdraví jiných	◆ sociální dovednosti při řešení mimořádných situací ◆ 1. pomoc při hromadných nehodách	

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu výchova ke zdraví

1. ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

Žák:

- 1.1. usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím druhých
- 1.2. zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace **(integrováno do TV)**
- 1.3. podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech

2. VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

Žák:

- 2.1. korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích
- 2.2. posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství a usiluje ve svém životě o jejich naplnění
- 2.3. projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte

3. ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

Žák:

- 3.1. orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách **(integrováno do SV)**
- 3.2. uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků
- 3.3. orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství
- 3.4. zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce

4. RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ

Žák:

- 4.1. odolnost vůči výzvam k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu
- 4.2. zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování
- 4.3. uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, vyvozuje z nich osobní odpovědnost **(integrováno do SV)**
- 4.4. rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení

5. OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Žák:

- 5.1. rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události

- 5.2. prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel

Integrováno z předmětu Tělesná výchova:

INT(TV) 1.9. poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách

Vyučovací předmět:

Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie je vytvořen ze vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie. Je realizován jako povinný předmět v 1. a ve 4. ročníku.

Časová dotace: 1. ročník – 2 hodiny

4. ročník – 2 hodiny

Při všech hodinách jsou třídy děleny na skupiny tak, aby každý žák mohl pracovat u počítače samostatně.

Výuka probíhá v odborné učebně výpočetní techniky se 17 pracovními stanicemi školní počítačové sítě, která je připojena k internetu.

Předmět má převážně aplikační zaměření. Rozvíjí schopnosti žáků pracovat s dostupnou digitální technikou při vyhledávání, třídění a vyhodnocování informací, při zpracování získaných informací, při prezentaci výsledků jejich práce a při výměně informací v komunikačních sítích. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se mohli bez problémů přizpůsobovat změnám v oblasti ICT: důraz je kladen na samostatnost při ovládání prostředků ICT, na osvojení odborné terminologie a teoretických znalostí potřebných pro samostatné studium odborného textu v oboru a na rozvíjení algoritmického přístupu při práci s digitální technikou.

Předmět realizuje průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Mediální výchova (MV).

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- učitel zadává úkoly s využitím výukového SW nebo e-learningových systémů k samostatnému studiu a k ověření znalostí žáků
- učitel vytváří vhodné příležitosti, které motivují žáky k využití digitální techniky jako prostředku efektivnějšího vyhledávání a zpracování informací
- učitel vyžaduje od žáků znalost odborné terminologie jako nezbytný předpoklad pro samostatné studium odborných textů
- učitel rozvíjí kritičnost žáků k informacím získaným digitálními technologiemi (zvláště k informacím z internetu) tím, že je vede k nutnosti vyhledávat informace z různých zdrojů a následně porovnávat jejich kvalitu, aktuálnost a pravdivost
- učitel vede žáky ke kritičnosti k vlastní práci tím, že je nutí zlepšovat výslednou formu jejich digitálních dokumentů a prezentací s využitím editačních možností aplikačních programů

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k efektivnímu ovládnutí hardware i software důsledným aplikováním doporučených algoritmických postupů
- učitel podporuje samostatnost žáků při práci se SW i HW: učí je orientovat se v programech využíváním kontextové a hlavní nápovědy, intuitivním chápáním významu ovládacích prvků a hledáním v menu programu
- učitel představuje možnosti SW a HW, které motivují žáky k využití digitální techniky při zpracování úkolů z jiných vzdělávacích předmětů
- učitel učí žáky efektivně vyhledávat informace na internetu nácvikem využívání různých vyhledávacích portálů a postupů

c) Kompetence komunikativní

- učitel vytváří příležitosti, při kterých žáci využívají komunikačních prostředků počítačových sítí k efektivní výměně informací
- učitel dbá při ústním i písemném projevu žáka na jeho jasné a odborně přesné formulace s použitím odborné terminologie
- učitel vede žáky k dodržování základních typografických pravidel v dokumentech důsledným rozbořením a hodnocením nejen obsahové, ale i formální úrovně všech odevzdaných prací
- učitel rozvíjí u žáků schopnosti používat neverbálních a symbolických vyjadřovacích prostředků:
 - a) ovládnutím programů a digitální techniky pomocí piktogramů a ikon
 - b) vytvářením webových stránek pomocí jazyka HTML

d) Kompetence sociální a personální

- učitel diskutuje se žáky o nebezpečí zneužití informací při elektronické komunikaci a vede žáky k účinné ochraně osobních dat
- učitel zadáváním skupinových úkolů (projekty, prezentace) rozvíjí dovednost práce v týmu, střídáním rolí žáků ve skupině a hodnocením jejich úspěšnosti usměrňuje organizační schopnosti žáků a jejich sociální chování
- učitel rozebírá se žáky dohodnutá pravidla etikety při elektronické komunikaci a vede je k jejich dodržování
- učitel vyžaduje od žáků dodržování zásad BOZP a tím formuje jejich odpovědný vztah k vlastnímu zdraví

e) Kompetence občanské

- učitel vede žáky k respektování autorských práv a legislativy při práci s informacemi tím, že:
 - a) diskutuje se žáky o legálních a nelegálních postupech při používání SW a softwarových produktů a o jejich důsledcích
 - b) důsledně vyžaduje uvádění zdrojů, z nichž žák čerpá informace při své práci

f) Kompetence k podnikavosti

- učitel sleduje a podporuje samostatnost, vlastní iniciativu a tvořivost žáků při využívání ICT, zadává s tímto cílem dlouhodobé samostatné projekty
- učitel průběžným hodnocením pracovních výsledků žáků a jejich projevů vede žáky ke schopnostem kriticky hodnotit vlastní výsledky a reálně posuzovat možnosti osobního rozvoje odborného potenciálu v ICT

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
	<i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i> Žák:	<i>BEZPEČNOST PRÁCE S VÝPOČETNÍ TECHNIKOU</i>	
1.1.	✓ zformuluje základní zásady BOZP při práci s výpočetní technikou a prakticky je dodržuje	♦ zásady práce s elektrickým zařízením ♦ ochrana zdraví při práci s počítačem – psychosomatické potíže, počítačová závislost, ergonomie	Fyzika – nebezpečí úrazu elektrickým proudem
1.2.	✓ využívá znalosti jednotek informací k určení a porovnání objemu informací, kapacit záznamových médií a rychlosti přenosu informací ✓ vysvětlí pojmy digitální informace a digitální zařízení ✓ objasní podstatu záznamu znaku, obrazu a zvuku v digitální formě	<i>POČÍTAČ A INFORMACE</i> ♦ počítač – funkce a možnosti, historie, druhy počítačů, hardware a software ♦ informace – data, nosiče informací, jednotky informace, zpracování informací, teoretická a aplikovaná informatika ♦ reprezentace dat v počítači – podstata digitalizace znaků, obrazu a zvuku ♦ uspořádání dat v počítači – soubory a složky, stromová struktura, atributy a vlastnosti souborů a složek, cesta k souboru a ke složce	Matematika – dvojková soustava, převod čísla z desítkové soustavy do dvojkové a naopak
1.1.	✓ aplikuje zásady správného používání výpočetní techniky ✓ připojí k počítači dostupné periferie a po skončení použití je bezpečně odpojí ✓ pomocí správce úloh ukončí aplikaci, která neodpovídá	♦ zásady práce s počítačem – zapínání a vypínání, ochrana počítače před škodlivými vlivy, připojení a odebrání periferií, „první pomoc“ při potížích s počítačem ♦ využití prostředků ICT handicapovanými osobami	Anglický jazyk – odborné pojmy z oboru ICT
3.2.	✓ aplikuje algoritmický přístup při ovládání digitální techniky a při řešení problémových situací		
1.2.	✓ porovná záznamová média podle kapacity, způsobu záznamu a bezpečnosti uložení dat	<i>HARDWARE</i> ♦ základní jednotka – hlavní součásti, jejich funkce a některé vlastnosti: základní deska, sběrnice, procesor,	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

	✓ zjistí celkovou a volnou kapacitu použitého záznamového média ✓ zjistí typ procesoru počítače a velikost jeho operační paměti ✓ provádí základní operace při tisku (nastavené výchozí tiskárny, úprava předvolby a nastavení tisku, výběr částí dokumentu k tisku, pozastavení a stornování tisku v tiskové frontě)	paměti ROM a RAM, pevný disk, mechaniky (FDD, CD-ROM, DVD, ...), přídatné karty, napájení ♦ externí zařízení – vybrané druhy periférií, jejich funkce a připojení: monitor, klávesnice, myš, tiskárna, scanner, modem, UPS, USB disk, porty	OSV: Sociální komunikace – přesná komunikace (význam odborné terminologie pro přesnost sdělení, srozumitelnost faktů) Fyzika – fyzikální jevy a veličiny při výkladu funkcí a vlastností HW
3.2.	✓ aplikuje algoritmický přístup při správě souborů a složek a při využívání funkcí operačního systému	SOFTWARE ♦ operační systém – funkce, druhy, uživatelské rozhraní, souborový systém, Plug&Play, multitasking ♦ aplikační software – druhy SW a jejich funkce, programy a uživatelská data	
1.1.	✓ provádí základní operace s okny (přesun, změna velikosti, minimalizace, zavření, změna způsobu zobrazení, ovládání aktivních prvků v oknech – tlačítka, zatržítka, rozbalovací nabídky, přepínače, posuvníky)		
1.4.	✓ charakterizuje jednotlivé možnosti připojení počítače k internetu a porovná jejich přednosti a nedostatky ✓ vysvětlí funkci běžných internetových služeb a diskutuje o jejich výhodách a rizicích	INFORMAČNÍ SÍŤE ♦ informační síť – funkce, sdílení prostředků a dat, přístupová práva, přenos dat ♦ typologie sítí – topologie, LAN a WAN, koncepce sítě, server a klient ♦ internet – globální charakter, multikulturní a jazykové aspekty, IP a doménová adresa, síťové protokoly ♦ síťové služby internetu – funkce, možnosti, výhody a nevýhody	
1.1.	✓ ovládá a využívá dostupné prostředky ICT	DIGITÁLNÍ SVĚT ♦ digitální zařízení – funkce a možnosti vybraných digitálních zařízení ♦ digitální média – vlastnosti a možnosti: multimedia, interaktivnost, virtuální realita, multimediální počítačové programy ♦ současnost a budoucnost digitálních technologií – příklady technologických inovací, jejich přínos a rizika	VMEGS: Globalizační a rozvojové procesy – internet jako celosvětová síť (výhody a rizika internetových služeb) MV: Mediální produkty a jejich významy – internetové stránky (možnosti, přednosti, význam)
1.4.	✓ diskutuje o výhodách využívání digitálních technologií, ale i možnostech jejich zneužití		

1.3.	✓ orientuje se ve stromové struktuře složek na disku, vyhledá soubor nebo složku podle názvu nebo data vytvoření (úpravy) ✓ provádí základní operace se soubory a složkami (vytvoření, kopie, přesun, přejmenování, mazání, obnova z koše) ✓ využívá schránku při kopírování a přesunu dat ✓ komprimuje vybrané soubory a složky do archivu a z archivu vybrané objekty dekomprimuje ✓ při práci s počítačem důsledně aplikuje postupy, které účinně chrání před počítačovými viry	ÚDRŽBA A OCHRANA INFORMACÍ V POČÍTAČI ♦ správa souborů a složek – nástroje pro správu dat, operace se soubory a složkami, vyhledávání souborů a složek, práce s košem, práce se schránkou, komprese a dekomprese dat ♦ údržba pevného disku – vyčištění disku, kontrola a defragmentace disku ♦ počítačové viry – typy virů, šíření a projevy, ochrana proti virům, antivirové programy ♦ ochrana informací v počítači – hacker, spyware, firewall, bezpečnostní záplaty a update systému, hesla, zálohování dat, zásady bezpečného chování uživatele počítače	MV: Média a mediální produkce – digitální technologie kvalitativně ovlivňují média (význam digitální techniky pro rozvoj médií)
2.3.	ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE Žák: ✓ vyhledává informace z různých zdrojů, nalezené informace porovnává a třídí s cílem posoudit jejich pravdivost, aktuálnost a hodnotu	INFORMACE ♦ informace – data a informace, relevance, věrohodnost informace, odborná terminologie, informační procesy, informační systémy ♦ zdroje informací – internetové webové servery, veřejné a podnikové knihovny, odborné publikace a časopisy, databáze, věrohodnost zdroje SDÍLENÍ ODBORNÝCH INFORMACÍ ♦ vyhledávání informací – fulltextové a katalogové internetové vyhledávače, kartotéky a elektronické informační systémy knihoven a datových institucí, rejstříky publikací ♦ uložení informací z internetu – uložení WWW stránky, zkopírování textu a obrázku z WWW stránky, stažení souboru nabízeného pro download ♦ komunikace na internetu – e-mail, chat, ICQ	
2.1.	✓ využívá možností internetových vyhledávačů, informačních systémů veřejných institucí a rejstříků publikací k efektivnímu získávání odborných informací potřebných pro vlastní vzdělávání		
2.2.	✓ uloží nalezené textové i grafické informace z informačních a vzdělávacích portálů nebo z elektronických encyklopedií do počítače ve formě vhodné pro další digitální zpracování		

1.1., 1.2.	✓ převede potřebné textové a grafické informace z knih, časopisů a jiných tištěných zdrojů s využitím vhodného nástroje do digitální podoby		
2.1.	✓ využívá služeb elektronické komunikace na internetu k výměně informací		
2.4.	✓ při elektronické komunikaci dodržuje pravidla síťové etiky ✓ využívá software a informace získané z libovolného zdroje v souladu s autorskými právy, aplikuje správně zásady citace a kopírování dat ✓ při výměně informací chrání osobní data vlastní i všech ostatních v souladu se zákonem na ochranu osobních dat	INFORMAČNÍ HYGIENA, ETIKA, LEGISLATIVA - informační hygiena – třídění informací, filtrace, informační zahlcení, spam, internetová reklama - etika na internetu – etiketa při elektronické komunikaci, hoax, webové stránky s morálně závadným obsahem - legislativa – zákon na ochranu osobních dat, autorská práva, uživatelská licence, freeware, shareware, kopírování dat, citace	OSV: Sociální komunikace – komunikace na internetu (specifika, pravidla a etika)
3.2. 3.1., 3.2	ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ Žák: ✓ aplikuje algoritmický přístup při ovládání aplikačního software a při tvorbě a úpravách dokumentů ✓ s využitím textového editoru vytvoří strukturovaný dokument, v němž aplikuje základní typografická pravidla ✓ s využitím textového editoru vytvoří dokument obsahující tabulky, grafické objekty a matematické vzorce ✓ s využitím tabulkového kalkulátoru zpracuje data pomocí vhodných vzorců (popř. funkcí) a tabulku zformátuje ✓ s využitím tabulkového kalkulátoru prezentuje data ve formě grafů a diagramů ✓ s využitím prezentačního softwaru připraví prezentaci své práce a vhodnou digitální technikou ji předvede ✓ digitalizuje 2D nebo 3D objekt vhodným zařízením, snímek přenese do počítače a vhodným software provede základní úpravu snímku	APLIKAČNÍ SOFTWARE PRO PRÁCI S INFORMACEMI - publikování – formy dokumentů a jejich struktura, zásady grafické a typografické úpravy dokumentu, estetické zásady publikování - textový editor – formátování textu a odstavce, styly, záhlaví a zápatí, kontrola pravopisu, grafické objekty, tabulky, matematické rovnice, tisk dokumentu - tabulkový kalkulátor – formát buňky, kopírování a přesun buněk, operace s řádky, sloupci a listy, vzorce, absolutní a relativní adresování, kopírování vzorců, řady, vytvoření a editace grafu, řazení a filtrace dat, tisk tabulky - prezentační software – digitální prezentace (šablona a rozvržení snímků, osnova, vkládání a editace objektů, efekty, ovládání spuštěné prezentace) - prohlížeč fotografií – základní úpravy digitálních fotografií (velikost, otočení, ořezání, jas a kontrast, červené oči)	Matematika – grafy funkcí, vzorce z oblastí finanční matematiky a statistiky v tabulkovém kalkulátoru

3.1., 3.2	✓ s využitím softwaru pro tvorbu WWW stránek vytvoří jednoduchý HTML dokument ✓ s využitím softwaru pro tvorbu WWW stránek vytvoří jednoduchý web na zadané téma	<i>TVORBA A PUBLIKOVÁNÍ WEBOVÝCH STRÁNEK</i> ◆ HTML dokument – jazyk (X)HTML, obsah dokumentu, princip zobrazení stránky, tagy ◆ web – struktura webu, návrh, konvence ◆ formátování stránek webu – CSS ◆ software pro tvorbu WWW stránek – návrh stránky a nastavení parametrů, obrázky, tabulky, hypertextové odkazy, šablony	
-----------	---	--	--

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
2.1.	ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE Žák: ✓ využívá k získávání a výměně informací dostupných služeb počítačových sítí a vhodných IT prostředků	SDÍLENÍ ODBORNÝCH INFORMACÍ ♦ komunikace na internetu – diskusní skupiny, elektronické konference ♦ e-learning – internetové kurzy, on-line výukové aplikace ♦ bezpečná výměna informací – zabezpečené stránky a certifikáty, šifrovaná komunikace, elektronický podpis	OSV: Spolupráce a soutěž – týmová práce v elektronických diskusních skupinách
3.1., 3.2	ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ Žák: ✓ pomocí textového editoru vytváří strukturované dokumenty členěné na oddíly a sloupce ✓ pomocí textového editoru vytváří strukturované dokumenty s poznámkami a komentáři, s objekty vytvořenými nástrojem kreslení ✓ využívá nástroje hromadné korespondence ke slučování textu s informacemi z databáze ✓ vytváří strukturované dokumenty s generovaným obsahem ✓ pomocí textového editoru vytváří dokumenty na základě připravených i vlastních šablon ✓ v tabulkovém kalkulátoru upravuje sešity s využitím komentářů, podmíněného formátu buněk a grafických objektů ✓ v databázovém programu provádí úpravy struktury tabulky, import a export dat ✓ v databázi vytváří jednoduché dotazy, formuláře a sestavy	APLIKAČNÍ SOFTWARE PRO PRÁCI S INFORMACEMI ♦ textový editor – oddíly, sloupce, poznámky a komentáře, automatické opravy, textová pole a nástroj kreslení, šablony, obsah a rejstřík, hromadná korespondence ♦ tabulkový kalkulátor – komentáře, funkce s podmínkou, podmíněné formátování buněk, vkládání grafických objektů, textová pole a nástroj kreslení, propojení tabulky s textovým editorem ♦ vektorová a rastrová grafika, grafické formáty, barvy v digitální grafice, barevné modely, barevná hloubka ♦ vektorový grafický editor – vkládání a editace objektů, tvarování objektů, text, tabulky a externí obrázky, efekty, hladiny, export ♦ databáze – tabulky, formuláře, dotazy, sestavy, export a import dat ♦ zpracování digitální fotografie – úpravy, retuše, práce s výběry a vrstvami, koláže, export do různých grafických formátů	

1.1., 1.2. 3.1, 3.2 3.2. 3.1.	✓ využívá vektorový grafický editor k vytvoření grafického objektu (např. pozvánky, diplomu, vizitky nebo plakátu) podle předloženého vzoru nebo zadaných dispozic ✓ digitalizuje 2D nebo 3D objekt vhodným zařízením a snímek přenese do počítače ✓ využívá rastrový grafický editor k úpravám a retuším digitální fotografie ✓ využívá rastrový grafický editor k vytvoření koláže z několika digitálních snímků ✓ aplikuje algoritmický přístup při tvorbě a úpravách HTML dokumentů a webu ✓ s využitím softwaru pro tvorbu WWW stránek vytvoří web na zadané téma s využitím externích kaskádových stylů	♦ multimédia ♦ modelování a simulace TVORBA A PUBLIKOVÁNÍ WEBOVÝCH STRÁNEK ♦ web – struktura webu, návrh, obsah, konvence, ladění webu, webhosting ♦ tvorba WWW stránek s využitím (X)HTML kódu ve vhodném editoru – tag, stránka, odstavec, seznam, tabulka, odkaz, obrázek, rámec ♦ CSS – definice a syntaxe CSS, styly pro úpravu textu, odstavce, barvy, rámce, čary, seznamu a pozicování objektu ♦ dynamické prvky WWW stránky – animace, formulářové prvky, skripty ALGORITMIZACE ÚLOH ♦ algoritmus, zápis algoritmu ♦ způsoby aplikace algoritmického přístupu k řešení problémů, programování	
---	---	--	--

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu Informační a komunikační technologie

1. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žák:

- 1.1. ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT
- 1.2. využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh
- 1.3. organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití
- 1.4. orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe

2. ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE

Žák:

- 2.1. využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci
- 2.2. využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů
- 2.3. posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací
- 2.4. využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky

3. ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ

Žák:

- 3.1. zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu
- 3.2. aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů

Vyučovací předmět:

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Hudební obor.

Předmět je vyučován v prvním a druhém ročníku jako povinně volitelný (proti výtvarné výchově), dotovaný dvěma hodinami týdně. Výuka probíhá v příjemném prostředí dokonale vybavené školní hudebny, ve skupině maximálně patnácti žáků. Výuka je vedena spíše v kolektivním duchu, studenti nejsou nuceni k individuálním hudebním výkonům. Součástí výuky jsou i návštěvy výchovných koncertů. Výrazně hudebně a pěvecky talentovaní jedinci se mohou zapojit do práce školního pěveckého sboru.

Předmět hudební výchova zahrnuje průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV) , Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Mediální výchova (MV) a Multikulturní výchova (MkV).

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

Výchovné vzdělávací strategie vycházejí ze školního vzdělávacího programu, pokrývají všechny známé klíčové kompetence, navazující na jedinečnost hudby. Právě znalost hudební problematiky může pomoci studentům orientovat se ve světě, pomáhat jim vytvářet a prosazovat svoje názory, jakož i respektovat ostatní. Orientace v hudbě spoluvytváří osobnost mladých lidí, pomáhá k dosažení mnoha klíčových kompetencí. Jedinečnost hudby nabízí učitelům některé speciální výchovné a vzdělávací strategie. Např. pro kompetenci k učení: učitel vede žáky k hledání důvěryhodných zdrojů informací, učí žáky tyto poznatky zpracovat a využít; pro kompetenci k řešení problému: předkládá žákům zajímavé náměty k úvaze a učí je vytvářet vlastní názory a tyto prosadit; pro kompetenci sociální a personální: např. prostřednictvím návštěvy koncertů, divadel i dalších společenských akcí vede učitel žáky ke slušnému chování a vystupování; pro kompetenci občanskou: učitel seznamuje studenty s legislativními otázkami /autorská práva/. Hudba je v tomto předmětu také vnímána jako jeden z druhů umění, který na ostatní navazuje a doplňuje je. V této souvislosti je na příkladu hudby probírána umělecká tvorba a komunikace.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Hudební výchova**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
2.1 2.2 2.4 2.8	RECEPCE A REFLEXE Žák: ✓ rozpozná podstatné znaky znějící hudby, hudebně-výrazové prostředky /melodie, harmonie, rytmus, tempo, metrum, harmonie, instrumentace, dynamika, agogika, barva/, některé hudební formy /písňová forma, téma s variacemi, fuga/ ✓ rozlišuje úlohu skladatele a interpreta ✓ zařazuje hudbu podle funkce, doby vzniku, žánrů a druhů ✓ je schopen tolerance k neznámým, neobvyklým, menšinovým či prostě jen neoblíbeným typům hudby, a tím i toleranci obecné	♦ hudebně-výrazové prostředky skladatelské a interpretační ♦ základy hudební teorie ♦ hudební nástroje ♦ notový zápis ♦ základní hudební pojmy ♦ vývoj hudby v přehledu po epochách ♦ rozdíl mezi artificiální a nonartificiální hudbou ♦ počátky hudby, gregoriánský chorál, hudba středověku, renesanční vokální polyfonie, počátky baroka, fuga	VMEGS -globalizační a rozvojové procesy – studenti si prohlubují znalosti o naší společnosti, která je pouze součástí globálního světa. MKV -psychosociální aspekty interkulturality - studenti jsou vedeni k tomu, aby sami sebe vnímali na pozadí skupiny, třídy, školy, národnosti. Chápu pojmy majorita, minorita, národnostní menšina. Charakteristika všech probíraných období v jiných uměleckýchruzích, především ve výtvarném umění,

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

			architektury, literatury apod. Studenti jsou vedeni k vnímání umělecké tvorby jako procesu, kterého se sami mohou aktivně účastnit.
1.1 1.2 1.4	PRODUKCE Žák: ✓ si kultivuje svůj mluvní i pěvecký projev, aktivně používá zásady hlasové hygieny ✓ podle svých schopností se zapojuje do kolektivní hudební produkce ✓ orientuje se v notovém zápise jednodušších skladeb	◆ jednoduchý notový zápis ◆ metrum a rytmus ◆ základy intonace ◆ pohyb a gesto, základy dirigování	Studenti jsou vedeni k vnímání a pochopení kulturních i jiných odlišností a vychovávání k toleranci k jakékoli jinakosti.
3.1 , 3.2, 3.3, 3.4	UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE ✓ Žák vědomě a aktivně tvoří, chápe tvořivost jako nedílnou součást rozvoje své osobnosti; rozumí umění jako vnitřně diferencovanému znakovému systému, rozumí neukončenosti uměleckého znaku, uvědomuje si význam vlastní zkušenosti i osobnosti na vzniku estetického zážitku.	◆ umělecký proces a jeho vývoj, znakové systémy jednotlivých druhů umění ◆ role subjektu v uměleckém procesu, recepce uměleckého díla, tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta	Tato problematika prolíná prakticky všemi aktivitami, společnými i individuálními. K pochopení zmiňovaného procesu slouží produkce, reflexe i recepce, společný poslech, následná analýza znějící hudby, vysvětlování jedinečnosti všech zúčastněných subjektů, jejich specifického přístupu, poznání, jejich jedinečného estetického zážitku.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Hudební výchova**

Ročník: **2.**

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
2.1 2.1 2.1 2.3 2.2 2.7 2.5 2.5, 2.6	RECEPCE A REFLEXE Žák: ✓ pokračuje ve studiu hudby, prohlubuje své poznání i svůj vztah k hudbě, znalost prokáže při dokládání příkladů, při sluchové analýze. ✓ vnímá hudbu jako logicky uspořádaný celek ✓ s využitím znalostí o hudební formě a době vzniku díla odhadne další vývoj skladby v rovině výrazu, významu a výstavby ✓ interpretuje hudbu ✓ umí zhodnotit přínos autora i interpreta ✓ vytváří si vlastní názory a obhajuje je ✓ hodnotí vhodné či nevhodné užití hudby ✓ na vhodně volených ukázkách ukáže příklady správného využití hudby v životě, rozumí změnám ve vývoji používání hudby, zná soudobou filmovou hudbu	♦ rozšiřování a prohlubování poznatků z 1. ročníku v oblasti hudební teorie, hudebních nástrojů apod. ♦ základy harmonie ♦ baroko ♦ klasicismus, sonátová forma, rondo ♦ romantismus ♦ dvacáté století ♦ hudba současnosti ♦ vývoj populární hudby a jazzu ♦ úloha komunikace v uměleckém procesu, umění ve společnosti, jeho historické proměny, úloha umělce v umění, role publika	dtto-viz 1. ročník. Studenti jsou vedeni k hlubokému zájmu o kulturu, jsou jim poskytovány informace o kulturních akcích a zajímavostech, nových trendech, o adekvátním chování na různých kulturních akcích apod. Studenti rozebírají obecný vkus, soudobé estetické normy na základě teorie o znacích.
1.1, 1.2 1.3, 1.4	PRODUKCE Žák: ✓ prohlubuje svoje hudební dovednosti ✓ spolupracuje s ostatními	♦ nácvik vícehlasu /podle schopností jednotlivých tříd/, např. lidový dvojhlas, kánon ♦ využití poznatků z harmonie k tvorbě jednoduchého doprovodu ♦ spojení hudby a pohybu, tanec jako způsob komunikace	MV - účinky mediální produkce a vliv médií - žáci rozvíjejí schopnost kriticky a tvořivě nakládat s médii a jejich produkcí, seznamují se s hodnocením umění v médiích a formulují vlastní názory.

			OSV - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - studenti si uvědomují hodnotu lidské spolupráce, vytvářejí si dobré mezilidské vztahy, zajímají se o své okolí, rozvíjejí svou schopnost komunikovat, a tak kultivují vlastní osobnost
3.5, 3.6, 3.7, 3.8	UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE ✓ Žák rozumí předpokladům porozumění současných uměleckých děl, zná různé přístupy k uměleckému procesu, zná soudobý obecný vkus, jeho současný vývoj a změny. Rozumí posunu významu umělecké komunikace dnes, vystihne podstatné rysy dnešních změn, doloží na příkladech.	♦ úloha komunikace v uměleckém procesu, umění ve společnosti, jeho historické proměny, úloha umělce v umění, role publika	

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu hudební výchova

1. PRODUKCE

Žák:

- 1.1. využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě
- 1.2. využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keybordu, keybordu ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehumdních myšlenek a představ
- 1.3. reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů
- 1.4. orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje

2. RECEPCE A REFLEXE

Žák:

- 2.1. vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užitě ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku
- 2.2. popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje
- 2.3. interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit
- 2.4. orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla
- 2.5. odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích
- 2.6. uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání
- 2.7. uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout
- 2.8. upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat

3. INTEGRUJÍCÍ TÉMA OBORŮ (hudební, výtvarný) – UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE

Žák:

- 3.1. vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě
- 3.2. vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční
- 3.3. na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci
- 3.4. uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí
- 3.5. vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti
- 3.6. objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu
- 3.7. objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“
- 3.8. dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu

Vyučovací předmět:**Výtvarná výchova****Charakteristika vyučovacího předmětu:**1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarný obor navazuje na Výtvarnou výchovu základní školy a vychází ze vzdělávacího obsahu Výtvarného oboru v RVP G.

Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění, tak i ostatní produkty vizuální kultury.

Výtvarná výchova je povinný vyučovací předmět v 1. a 2. ročníku. Žáci si volí mezi výtvarnou a hudební výchovou. Výuka probíhá formou dvouhodinového bloku jednou týdně. Počet žáků ve skupině odpovídá přibližně polovině počtu žáků ve třídě (tj. v průměru 15).

Většina výuky se realizuje v učebně školy, která je určena pro výtvarnou výchovu (není však vyhrazena pouze pro tento předmět, vyučují se zde i ostatní předměty), ve školní knihovně, ve volné přírodě (využití specifického okolí školy), ve výstavních síních, galeriích, muzeích, historických objektech.

Výuka je realizována formou různých vyučovacích metod – samostatná i skupinová práce, práce ve dvojicích, krátkodobé i dlouhodobé projekty.

Ve 4. ročníku je jako nadstavbová část zařazen volitelný předmět Dějiny umění (2 hodiny týdně). Zájemci o výtvarnou činnost mohou navštěvovat nepovinný předmět Výtvarná výchova (dvouhodinový blok jednou za 14 dní).

Obsah předmětu je zaměřen na tvůrčí činnosti, jimiž se realizuje v 1. ročníku učivo okruhu „*Obrazové znakové systémy*“ a ve 2. ročníku učivo okruhu „*Znakové systémy výtvarného umění*“. Integrovaní téma (IT) „*Umělecká tvorba a komunikace*“ je zařazeno do obou ročníků výuky předmětů výtvarná výchova a hudební výchova v návaznosti na probírané učivo.

Do vzdělávacího obsahu jsou začleněna průřezová témata (PT): *Osobnostní a sociální výchova (OSV)*, *Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (VMEGS)* a *Mediální výchova (MV)*.

Při tvůrčích činnostech má žák možnost výběru prostředků, které mu nejvíce vyhovují a které by chtěl dále rozvíjet: kresba, malba, grafika, práce v grafických editorech, drobné instalace v prostorách školy a veřejném prostoru.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- učitel žáka motivuje k zájmu o výtvarný obor, vede ho k osvojení důležitých poznatků, aby na jejich základě poznával význam a přínos výtvarného umění pro život, rozvíjí jeho představivost a fantazii, vede žáka při tvorbě k propojení různých oblastí poznání (výtvarné umění, literatura, film, hudba, divadlo), užívá vhodné motivační postupy a metody

b) *Kompetence k řešení problémů*

- učitel vede žáka k objevování podstaty problému, hledání a navrhování vhodných způsobů jeho řešení, rozvíjí jeho zkušenosti a dovednosti při vytváření uměleckého záměru, učí ho využívat nové poznatky a originální postupy, nacházet a navrhopat různé alternativy řešení, experimentovat

c) *Kompetence komunikativní*

- žák je veden k pochopení výtvarného projevu jako prostředku komunikace, učí se užívat jazyk umění, formulovat vlastní názor, naslouchat druhým, konstruktivně diskutovat, vnímat a respektovat kulturní a umělecké projevy druhých

d) *Kompetence sociální a personální*

- učitel vede žáka k zodpovědnosti za svou práci, schopnosti sebereflexe, posouzení svých reálných fyzických a duševních možností při stanovení cíle, k spolupráci při dosahování společně určených cílů, k vytváření tvůrčí a podnětné atmosféry

e) *Kompetence občanské*

- žák se učí vnímat kulturní a duchovní hodnoty, poznávat a respektovat odlišnosti druhých, být tolerantní, otevřený a kritický k názorům druhých, uvědomovat si hodnoty a význam kulturního dědictví, respektovat tradice, dodržovat společenské normy

f) *Kompetence k podnikavosti*

- učitel vede žáky k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
	OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY Žák:		
1.1.	✓ porovnává různé znakové systémy např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění apod.	♦ porovnání zpracování vybraného tématu v hudbě, literatuře, filmu, výtvarném umění, porovnání použitých prostředků, volba témat podle vlastních preferencí ♦ záznam hudby, hra s rytmem, malování při hudbě, grafický záznam rytmu, melodie, hledání prostředků pro vyjádření vlastního prožitku hudby (malba, kresba, animace, koláž,...)	PT OSV <i>-poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i> -rozvoj schopností poznávání PT MV <i>-mediální produkty a jejich významy</i> -samostatné vyhledávání ukázek k tématu, práce s médii hudba - ukázky literatura - ukázky výtvarné umění – příklady ukázek
1.3.	✓ v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky	♦ ilustrace, písmo, asociace vyvolané slovem či obrazem, dialog ♦ gesto a umění akce jako svěbytné prostředky výtvarného umění (Pollock, Mathieu, Dubuffet) ♦ hledání prostředků pro vystižení pohybu	
1.2.	✓ rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci	♦ hledání a uplatnění vhodných prostředků pro vyjádření vjemů, zkušeností, představ v ploše i prostoru ♦ kresba, malba, kombinované techniky, grafika, nová média ♦ linie, stopa, stylizace tvaru, objemu, struktury, světla, barvy, prostoru a času	
1.4.	✓ objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření	♦ umělecké dílo jako osobní zpověď umělce a výpověď doby	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1.5.	✓ na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě	♦ analýza vlastních vizuálně obrazných vyjádření i uměleckých děl (námět, technika, barvy, tvary...) ♦ interpretace vlastní práce, práce ostatních žáků, hodnocení	
3.1.	✓ vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě	♦ parafráze obrazu, reprodukce, rekonstrukce obrazu ♦ prezentace vlastní výtvarné tvorby ♦ hledání vhodných forem prezentace ♦ mediální podpora výstavy (školní rozhlas, www stránky, pozvánky)	IT Umělecká tvorba a komunikace
3.2.	✓ vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční	♦ vývoj funkce a chápání umění ve společnosti, výběr ze všech epoch ♦ vztah umělec – skutečnost – umělecké dílo ♦ umělecké dílo jako výpověď, vyjádření proměn vztahu člověka ke světu	PT MV - uživatelé - záznam diváckých ohlasů - média a mediální produkce - spolupráce v realizačním týmu
1.6.	✓ na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace	♦ rozvíjení smyslové citlivosti ♦ vyjádření pocitů a stavů, hledání rozdílů a shod	PT OSV - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
3.4.	✓ uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí	♦ využití zkušeností získaných všemi smysly k výtvarnému vyjadřování ♦ hmatový zážitek, otisky, rovnováha prostorových kompozic, soulad hudby a jejího výtvarného podání, dialog jako vztah linií ♦ umělecký symbol a metafora v umění i mimo umění, tvarosloví uměleckého jazyka	IT Umělecká tvorba a komunikace
3.6.	✓ objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun jejich obsahu		- literatura, hudba, divadlo, film

1.7.	✓ pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	◆ bod, linie, tvar, kontrast, rytmus, kompozice, barva ◆ asociativní malba	
1.8.	✓ při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření	◆ sdělnost vyjádření prožitkově emocionálních a racionálních obsahů výtvarnými prostředky ◆ kontrast mezi optickou podobou skutečnosti a její abstrakcí	
1.9.	✓ na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu	◆ různé možnosti zprostředkování znakových systémů – např. volná exprese, geometrický řád, gestická malba, pop art apod. ◆ společná práce, velký formát	

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	<i>ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ</i> Žák:		
2.1.	✓ nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů	♦ uvědomování si specifických vizuálně obrazných prostředků ♦ hledání souladu mezi vlastní subjektivitou, formou a obsahem	PT OSV <i>- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>
2.2.	✓ využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného media pro vyjádření své představy	♦ výběr vhodných prostředků k vyjádření vlastních představ, jejich kombinace, porovnávání jejich uplatnění u ostatních děl umělecké produkce ♦ kresba, malba, grafika, koláž, asambláž, ilustrace, otisk, fotografie	
3.8.	✓ dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	♦ umělecký proces a jeho vývoj, historické proměny pojetí uměleckého procesu ♦ úloha komunikace v uměleckém procesu, postavení umění ve společnosti	IT Umělecká tvorba a komunikace <i>- návštěva galerie, výstavy, výpravy za uměním, diskuse, referáty</i>
2.3.	✓ charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků	♦ světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu	
2.4.	✓ své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	♦ vývoj vizuálně obrazných vyjádření od pravěku do současnosti (řeč umění, dílo jako forma deníku)	
		♦ přiblížení umění na příkladech výtvarných uměleckých děl, ověřování získaných poznatků při vlastní tvorbě	PT VGEMS <i>- žijeme v Evropě</i> <i>- významní evropští umělci (film, výstava, referát)</i>

2.5.	✓ na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot	♦ chápání předmětů a tvarů v prostoru, celistvost a rozklad tvaru, vytváření iluze prostoru, objemu, pohybu (Cézanne, analytický a syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce, fotografie, film)	IT Umělecká tvorba a komunikace
2.6.	✓ vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií	♦ proměnlivost obrazu v čase, proměnlivost tvaru (futurismus, nová média, animovaný film)	
3.7.	✓ objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“	♦ relativita barevného vidění (pointilismus, impresionismus, postimpresionismus) ♦ osvobození tvaru od zavedeného zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka)	
2.7.	✓ rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření	♦ vývoj výtvarného umění od konce 19. století do současnosti ♦ umělecké směry 20. století ♦ vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků ♦ nestandardní postupy ve výstavbě díla ♦ vztahy s neevropskými kulturami (Gauguin, Picasso) ♦ zrušení hranice umění a neumění (Duchamp)	PT MV - uživatelé - sledování prostoru pro kulturní rubriky v tisku, sledování www stránek galerií, muzeí, programových nabídek věnovaných výtvarnému umění
2.8.	✓ na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl	♦ seznámení se současnými výtvarnými tendencemi ♦ návštěva výstav současného umění, příp. pořadů o výtvarném umění podle aktuální nabídky ♦ shromažďování a tvorba vlastní dokumentace na základě vlastních kritérií ♦ požadavek a meze většinové srozumitelnosti ♦ reklama, pop-art, televize, nová média, citace, metaznak, akční umění, postmodernismus, architektura ♦ seznámení s umělecko-historickými památkami v nejbližším okolí	
2.9.	✓ na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace	♦ výtvarné aktivity nad uměleckým dílem nebo nad jeho reprodukcí	
2.10.	✓ samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění		

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu výtvarná výchova

1. OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY

Žák:

- 1.1. porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění apod.
- 1.2. rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci.
- 1.3. v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky
- 1.4. objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření
- 1.5. na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě
- 1.6. na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace
- 1.7. pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání
- 1.8. při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření
- 1.9. na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu

2. ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Žák:

- 2.1. nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů
- 2.2. využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného media pro vyjádření své představy
- 2.3. charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků
- 2.4. své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci
- 2.5. na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot
- 2.6. vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií
- 2.7. rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry: s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření
- 2.8. na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl

- 2.9. na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace
- 2.10. samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění

3. INTEGRUJÍCÍ TÉMA OBORŮ (hudební, výtvarný) – UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE

Žák:

- 3.1. vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě
- 3.2. vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční
- 3.3. na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci
- 3.4. uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí
- 3.5. vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti
- 3.6. objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu
- 3.7. objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“
- 3.8. dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Dle školského zákona č. 561/2004 a vyhlášky č. 13/2005 o středním vzdělávání jsou stanovena pravidla pro hodnocení prospěchu a chování následovně:

6.1.1. Zásady průběžného hodnocení a hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení

- 1) **Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení** v jednotlivých předmětech se dle §3 vyhl. č. 13/2005 hodnotí na vysvědčení pěti klasifikačními stupni prospěchu (1-výborný, 2-chvalitebný, 3-dobrá, 4-dostatečný, 5-nedostatečný).
- 2) **Podklady pro pololetní hodnocení a klasifikaci žáků získává každý vyučující průběžně:**
 - a) různými druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové)
 - b) soustavným sledováním připravenosti žáka na výuku, aktivní práce ve vyučování, snahy, píle a žákova sebehodnocení
 - c) analýzou výsledků činnosti studenta
 - d) konzultacemi s ostatními pedagogy či psychologem školy
- 3) **Pro průběžné hodnocení prospěchu formou zkoušek platí následující zásady:**

Žák musí být vyzkoušen během pololetí z každého předmětu alespoň jednou ústně a alespoň jednou písemně. Minimální počet známek pro celkové pololetní hodnocení činí:

 - e) 3 známky při jednogodinové týdenní dotaci předmětu
 - f) 4 známky při dvouhodinové týdenní dotaci předmětu
 - g) 5 známek při tří a vícehodinové týdenní dotaci předmětu

V předmětech tělesná výchova a estetická výchova hudební a výtvarná neplatí body a) – c), hodnotí se kreativita, přístup, snaha a osobní nasazení žáků.

Ve vyučovacích předmětech český jazyk, cizí jazyky a matematika žáci píší souhrnné písemné práce dle tematických plánů těchto předmětů. Tuto práci mohou psát žáci pouze jednu v jednom dni.

Vyučující dbá na to, aby byly písemné zkoušky rozvrženy rovnoměrně v klasifikačním období.
- 4) **Výsledek klasifikace** ústního zkoušení oznámí vyučující žákovi ihned (včetně zdůvodnění), písemného zkoušení nejpozději do dvou týdnů.
- 5) **Délka zkoušení**
 - a) Ústní zkoušení trvá nejdéle 15 minut.
 - b) Časová náročnost souhrnných písemných prací výše jmenovaných předmětů je dána tematickými plány těchto předmětů.
 - c) Ostatní písemná zkoušení (testy, cvičení,...) trvají maximálně 1 vyučovací hodinu.
- 6) Vyučující vede **evidenci o každé klasifikaci** žáka.
- 7) **Celková klasifikace není aritmetickým průměrem známek** z průběžné klasifikace.
- 8) Při hodnocení je třeba **uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt** vůči studentům. **Vyučující rozvíjejí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení studentů.** Studenti mají právo vyjadřovat se na základě sebehodnocení kultivovanou formou k průběžnému i celkovému hodnocení.
- 9) **Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka o nedostatku klasifikačních podkladů a nedostatečném prospěchu**, a to písemně v I. a III. čtvrtletí šk. roku (vyžadují-li to okolnosti, i mimo tato klasifikační období) a vysvědčením ve II. a IV. čtvrtletí šk. roku.

6.1.2. Kritéria a ukazatele stupňů prospěchu

1) Při klasifikaci se sleduje především:

- úplnost, ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných cílových **znalostí** (faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů)
- kvalita a rozsah získaných **dovedností** vykonávat požadované vzdělávací činnosti
- kvalita **uplatňování** osvojených znalostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita **myšlení**, především samostatnost, tvořivost a originalita
- **aktivita** v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- kvalita **komunikativních dovedností** - přesnost, výstižnost, odborná i jazyková správnost ústního i písemného projevu
- kvalita **práce s informacemi** - dovednost nalézt, třídit a prezentovat informace, včetně dovednosti využívat výpočetní techniku
- kvalita osvojení dovednosti účinně **spolupracovat**
- kvalita osvojení účinných **metod samostatného studia** (umět se učit)

2) Ukazatele jednotlivých stupňů hodnocení

Stupeň 1 (výborný)

Získané znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti žák zvládá přesně, chápe jejich souvztažnost. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. Bez problémů vykonává vzdělávací činnosti. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je samostatný, pilný, prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je zřetelná originalita a tvořivost. Přesně a výstižně se dokáže ústně i písemně vyjadřovat. Výsledky jeho vzdělávání jsou kvalitní, mohou mít pouze menší nedostatky. Ty dovede využít ke svému zlepšení. Je schopen sebekontroly. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Dokáže samostatně studovat vhodné texty – učit se.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Získané znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti žák zvládá v podstatě přesně, chápe jejich vzájemné vztahy. Samostatně a tvořivě, popř. s menší pomocí učitele, uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. K výkonu vzdělávacích činností někdy žádá drobnou pomoc učitele. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je zpravidla samostatný, pilný, většinou prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je často zřetelná originalita a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita vzdělávání je bez podstatných nedostatků. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc. Dokáže se učit s malou dopomocí.

Stupeň 3 (dobrý)

V získaných znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák mezery. Vyžaduje pomoc při řešení úkolů, kde uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti. Při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. K výkonu vzdělávacích činností žádá pomoc učitele. Má problémy si zorganizovat vlastní práci, je méně samostatný, pilný, někdy prokazuje píli, snahu a vzdělávací aktivitu. Jeho projev je často ovlivněn okolím nebo podnětem učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě vzdělávání se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, nejen při jejich získávání a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

V úplnosti a přesnosti osvojení požadovaných znalostí má žák závažné mezery. Ve vzdělávacích činnostech je málo pohotový a má větší nedostatky. Osvojené znalosti a dovednosti uplatňuje se závažnými chybami. Jedině s pomocí učitele je schopen zorganizovat vlastní práci. Je nesamostatný, málokdy prokazuje pílí, snahu a vzdělávací aktivitu. Napodobuje ostatní, často i chybně, není tvořivý. Jeho ústní a písemný projev není výstižný, má vážné nedostatky ve správnosti a přesnosti. V kvalitě výsledků vzdělávání se projevují nedostatky. Některé závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často informace nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních nebo je při ní pasivní.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Ve znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák zásadní mezery. Má velmi podstatné nedostatky v dovednosti vykonávat požadované vzdělávací činnosti. Neprokazuje pílí, jeho snaha je minimální nebo krátkodobá. Znalosti a dovednosti nedokáže uplatňovat, případně se při jejich aplikaci vyskytují velmi závažné chyby. Není samostatný v myšlení, vyskytují se u něho logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti má vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit. Informace nedovede zpracovat. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes pomoc a podporu. Nedovede se samostatně učit.

6.1.3. Kritéria a ukazatele stupňů chování

Dle § 3 vyhl. č. 13/2005 se chování žáka na vysvědčení hodnotí **stupni hodnocení**:

Stupeň 1 (velmi dobré)	Žák se chová a jedná v souladu s platnými předpisy.
Stupeň 2 (uspokojivé)	Žák porušuje školní řád řadou drobných přestupků (vyrušuje, nechodí včas do školy, nerespektuje pokyny vyučujících), žák závažnějším způsobem porušil školní řád.
Stupeň 3 (neuspokojivé)	Žák závažným způsobem porušil nebo soustavně porušuje školní řád svým chováním a jednáním.

Pokud žák velmi závažným způsobem poruší školní řád nebo jej dále soustavně porušuje, může být podmíněčně vyloučen. Pokud ve zkušební lhůtě podmíněčného vyloučení poruší školní řád, může být vyloučen ze školy.

Dle § 10 vyhl. č. 13/2005 mohou být žákům udělena následující **výchovná opatření**:

Pochvaly:

Pochvala třídního učitele	- ocenění výrazného projevu iniciativy a déletrvající úspěšné práce (organizace akce pro třídu, vynikající prospěch, úspěchy v obvodních kolech předmětových soutěží...)
Pochvala ředitele školy	- ocenění dlouhodobé úspěšné práce, občanské nebo školní iniciativy, záslužného nebo statečného činu, vyznamenání u maturitní zkoušky, organizování akce pro školu, úspěchy v krajských a vyšších kolech předmětových soutěží...

Potrestání:

Napomenutí třídního učitele - žák porušil školní řád drobným přestupkem (pozdní příchod, vyrušování, neuposlechnutí pokynu vyučujícího)

Důtka třídního učitele - žák opakovaně (2-3krát) porušil školní řád drobným přestupkem
- žák závažnějším způsobem porušil školní řád (nedovolený odchod ze školy, pozdní omlouvání absencí, 1-2 neomluvené hodiny, ...)

Důtka ředitele školy - žák opakovaně porušil školní řád (4 a vícekrát) drobným přestupkem
- žák závažně porušil školní řád (3-8 neomluvených hodin)

Pokud má **žák** více než 8 neomluvených hodin, může být **podmínečně vyloučen**.

6.1.4. Podrobnosti o komisionálních zkouškách

- Komisionální zkoušky jsou opravné zkoušky a přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení (dle vyhlášky č. 13/2005).
- Komise je nejméně tříčlenná, předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený pedagog, zkoušející pedagog vyučující daný předmět a přísedící, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu.
- Komisionální zkouška má písemnou a ústní část.

6.1.5. Podrobnosti o dodatečných zkouškách pro doplnění klasifikace

- Dodatečnou zkoušku pro doplnění klasifikace za příslušné pololetí koná žák dle rozhodnutí vyučujícího příslušného předmětu (dle školního řádu).
- Forma dodatečné zkoušky je ústní před dvoučlennou komisí, kterou tvoří vyučující příslušného předmětu a přísedící, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu.
- V předmětech český jazyk, cizí jazyky a matematika jsou součástí dodatečné zkoušky souhrnné písemné práce.

6.1.6. Průběh a způsob hodnocení ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu

- Individuální vzdělávací plán určuje zvláštní organizaci výuky a délku vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem.
- Všechna výše uvedená pravidla platí i pro studium dle individuálního vzdělávacího plánu.

6.2. Autoevaluace školy

6.2.1. Oblasti autoevaluace

Dle §2 odst. 2 vyhlášky č. 15/2005 hlavní oblasti vlastního hodnocení školy tvoří:

- a) podmínky ke vzdělávání
- b) průběh vzdělávání
- c) podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- d) výsledky vzdělávání žáků a studentů
- e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

6.2.2. Cíle, kritéria a nástroje autoevaluace, časové rozvržení autoevaluačních činností

a) podmínky ke vzdělávání

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
objektivní zhodnocení vnějších i vnitřních podmínek	podmínky demografické	sledování	jedenkrát ročně
	podmínky ekonomické	ekonomická analýza	dvakrát ročně
	podmínky technologické	technologická analýza	jedenkrát ročně
	statistika přijímaných žáků	statistické vyhodnocení (průměr prospěchu, druhy základních škol)	jedenkrát ročně

b) průběh vzdělávání

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
dosažení co nejvyšší kvality výsledků odpovídající individuálním možnostem žáků	sledování úrovně výuky	hospitace vedení školy	průběžně
		hospitace předsedů PK	průběžně
	zpětná vazba vyučujících	rozhovor v PK	dvakrát ročně
	zpětná vazba maturantů	vlastní dotazník	jedenkrát ročně

(PK...předmětová komise)

c1) podpora školy žákům

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
spokojenost žáků s kvalitou poskytovaného vzdělání a prostředím školy	zaměření výuky	nabídka volitelných a nepovinných předmětů	jedenkrát ročně
	individuální přístup	individuální konzultace	průběžně
	prostředí školy	modernizace budovy školy	průběžně

c2) spolupráce s rodiči

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
spokojenost rodičů s kvalitou poskytovaného vzdělání a prostředím školy	informovanost rodičů	rozhovor, pozorování	průběžně
		třídní schůzky rodičů	dvakrát ročně

c3) vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
spokojenost všech zainteresovaných stran s kvalitou poskytovaného vzdělání a prostředím školy	týmová spolupráce vyučujících	dotazníky odborné firmy Kalibro	jedenkrát za dva roky
	spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou	profesní testy žáků	jedenkrát ročně

d) výsledky vzdělávání žáků

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků	pololetní hodnocení - klasifikace	statistika tříd, předmětů	jedenkrát za pololetí
	výsledky maturitních zkoušek	statistika maturitních zkoušek	jedenkrát ročně
	úspěšnost přijetí na vysoké školy	statistika	jedenkrát ročně
	úspěch žáků v soutěžích	informace pořadatelů soutěží	průběžně

e1) řízení školy, kvalita personální práce

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
dosažení co nejkvalitnější manažerské práce vedení školy	celková úroveň manažerské práce ředitele školy a zástupce ředitele školy	dotazníky odborné firmy Kalibro	jedenkrát za dva roky

e2) kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
odborný růst pedagogických pracovníků	kvalita vzdělávacích kurzů	individuální hodnocení úrovně kurzů	jedenkrát ročně

f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
- objektivní kladný obraz školy na veřejnosti a v médiích - image školy lákavý pro potenciální studenty a jejich rodiče	propagace školy	portfolio školních úspěchů	jedenkrát ročně (závěrečná pedagogická rada, výroční zpráva o činnosti školy)
	akce pro veřejnost		
	významné úspěchy žáků		
	spokojenost a uplatnění absolventů		
	školní aktivity		
	technické vybavení		
	materiální a personální zázemí		
	úspěšní veřejně známí absolventi		jedenkrát za pět let